

Carlo Collodi

PINOCCCHIO

CAPITOLUL 1

**Cum s-a făcut că meșterul Cireașă, tâmplarul,
a găsit o bucată de lemn care plîngea
și rîdea ca un copil...**

A fost odată...

— Un rege ! vor spune micuții mei cititori.

Nu, băieților, vă înșelați. A fost odată o bucată de lemn, care însă nu era un lemn de preț, ci o simplă bucată, obișnuită, dintre acelea care se pun iarna în sobe și în vetre, ca să aprindă focurile și să încălzească odăile.

Nu știu cum s-a făcut, dar lucrurile s-au petrecut așa : într-o bună zi, bucata aceasta de lemn a nimerit în atelierul unui tâmplar bătrîn care se numea meșterul Antonio, dar căruia toți îi spuneau meșterul Cireașă, din pricina nasului său ascuțit care era, toată vremea, lucios și vinețiu ca o cireașă coaptă.

Îndată ce văzu bucata de lemn, meșterul Cireașă se bucură mult, își frecă mîinile de mulțumire și mormăi cu jumătate de glas :

— Lemnul acesta a picat cum nu se poate mai bine ; vreau să fac din el un picior de măsuță.

Zis și făcut : luă o bărdiță ascuțită, ca să-l cojească și să-l cioplească mai repede ; dar cînd se pregătea să dea prima lovitură cu barda, rămase cu mîna în aer, fiindcă auzise o voce subțire-subțirică, ce se ruga de el :

— Nu mă lovi așa de tare !

Închipuiți-vă cât de mirat a rămas bătrînelul acela cumseca-
de !

Își roti ochii speriați prin cameră, ca să vadă de unde ieșise
vocea aceea subțirică, dar nu văzu pe nimeni. Se uită sub ban-
că, dar nu zări pe nimeni ; se uită într-un dulap, care era în-
chis de multă vreme, și nu zări, de asemenea, pe nimeni ; se
uită în coșul cu talaș și cu rumeguș, dar nu era nimeni ;
deschise ușa atelierului — ca să privească în stradă, și tot nu
zări pe nimeni. Cine să fi fost, oare ?...

— Am înțeles, spuse într-un târziu, rîzînd și scărpinîndu-și
peruca, se vede că mi s-a părut numai că aud un glas. Ia să mă
apuc din nou de lucru.

Și luă din nou bărdița în mînă și izbi cu putere bucata de
lemn.

— Au ! Mă doare ! strigă, văicărindu-se, același glăscior.

De astă dată, meșterul Cireașă rămase uluit, cu ochii hol-
bați de groază, cu gura larg deschisă și cu limba atîrnîndu-i
pînă la bărbie, ca la figurile caraghioase sculptate pe fîntîni.

Abia își veni în fire și începu să spună, tremurînd și bîl-
bîindu-se de spaimă :

— De unde o fi venind glăsciorul acela care se vaită ?... Și
apoi, aici nu-i nici țipenie de om. Nu cumva bucata asta de
lemn s-a învățat să se văicărească și să plîngă ca un copil ?
Dar nu-mi vine să cred așa ceva. Lemnul acesta, după cum
se vede, este bun de pus în vatră și, dacă-l arunci în foc, poți
să fierbi o oală de fasole... Atunci, cine-o fi ? S-o fi ascuns oare
cineva aici, înăuntrul lui ? Dacă-i așa — cu atît mai rău pen-
tru el. Acuși îi vin de hac !

După ce termină de vorbit, apucă cu amîndouă mîinile bu-
cata de lemn și începu s-o izbească, fără milă, de pereții came-
rei.

Apoi continuă să asculte atent, dacă se mai auzea glăscio-
rul acela plîngăreț. Așteptă două minute și nu auzi nimic ; cin-
ci minute și iar nimic ; zece minute și tot nimic.

— Am înțeles, spuse atunci, încercînd să rîdă și scărpi-

nîndu-și peruca, se vede că mi s-a părut că am auzit glăsciorul acela care se tot vaită. Să ne apucăm din nou de lucru.

Și fiindcă îl cuprinsese o mare frică, începu să cînte încetisor, ca să mai capete puțin curaj.

Pînă una-alta, lăsă la o parte bărdița și apucă rîndeaua ca să netezească și să lustruiască bucata de lemn ; dar, în vreme ce trăgea cu rîndeaua în susul și în josul lemnului, auzi același glăscior, care-i spuse rîzînd :

— Termină odată, că mă gîdilă de nu mai pot !-

De astă dată, bietul meșter Cireașă căzu jos ca trăsnit. Cînd deschise ochii, era întins pe podea.

Era palid la față, ba chiar și vîrfurile nasului, din vinețiu, cum era aproape întotdeauna, devenise, de frică, albastru.

CAPITOLUL II

Meșterul Cireașă dăruiește bucata de lemn prietenului său Geppetto, iar acesta o ia ca să facă din ea o păpușă năzdrăvană, care să știe să danseze, să mînuiască spada și să facă salturi mortale

În clipa aceea se auzi o bătaie în ușă.

— Intră, spuse tîmplarul, fără să aibă puterea de a se ridica în picioare.

Atunci intră în atelier un bătrînel foarte vioi, care se numea Geppetto, dar pe care copiii din apropiere, cînd voiau să-l scoată din sărite, îl strigau Mămăliguță, din pricină că peruca sa cea galbenă aducea tare mult cu mămăliga.

Geppetto era foarte supărăcios. Vai de cei care-i spuneau Mămăliguță ! Devenea o fiară și nu mai era chip să-l domolești.

— Bună ziua, meștere Antonio, spuse Geppetto. Ce faci acolo, pe jos ?

— Predau furnicilor tabla înmulțirii.

— Noroc ! Succes !

— Ce te-a adus la mine, cumetre Geppetto ?

— Picioarele ! Știi ceva, meștere Antonio, am venit la dumneata ca să-ți cer o mînă de ajutor.

— Sînt gata să te servesc, răspunse tîmplarul, ridicîndu-se în genunchi.

— Azi-dimineața mi-a trecut prin cap o idee.

— S-o auzim.

— M-am gîndit să te rog să-mi faci o păpușă frumoasă, de lemn ; dar să fie o păpușă năzdrăvană, care să știe să danseze, să mînuiască spada și să facă salturi mortale. Cu păpușa aceasta vreau să colind lumea, ca să-mi agonisesc un codru de pîine și un pahar de vin. Cum îți pare ideia mea ?

— Bravo, Mămăliguță ! strigă vocea cunoscută, care nu se știa de unde vine.

Auzind că i se spune Mămăliguță, cumătrul Geppetto se făcu roșu ca un ardei de supărare și întorcîndu-se spre tîmplar, îi strigă furios :

— De ce mă insultă ?

— Cine te insultă ?

— Mi-ai spus Mămăliguță !...

— Dar nu te-am strigat eu.

— Mai lipsește puțin ca să pretinzi că eu singur m-am po-reclit așa. Eu susțin că tu ai vorbit !

— Ba nu !

— Ba da !

— Ba nu !

— Ba da !

Și, aprinzîndu-se tot mai mult, trecură de la vorbe la fapte, se păruiră, se zgîriară, se mușcară și se ocăriră în lege.

Cînd isprăviră cu păruiața, meșterul Antonio văzu că ține în mînă peruca cea galbenă a lui Geppetto, iar Geppetto își dădu seama că strînge în dinți peruca cea argintie a tîmplarului.

— Dă-mi peruca ! spuse meșterul Antonio.

— Dă-mi-o și tu pe a mea și să facem pace !

Cei doi bătrînei, după ce recăpătară, fiecare, propria perucă, își strînseră mîinile și se legară cu jurămint să rămînă buni prieteni, toată viața.

— Deci, cumetre Geppetto, spuse tîmplarul, în semn de împăciuire deplină, ce lucru vrei să-ți dăruiesc ?

— Aș vrea să-mi dai o bucată de lemn, ca să-mi fac o păpușă din ea. Mi-o dai ?

Foarte mulțumit, meșterul Antonio se duce să ia de sub bancă bucata de lemn care-i pricinuisese atîtea spaime. Dar cînd fu gata să i-o înmîneze prietenului său, bucata de lemn făcu o mișcare bruscă, îi lunecă din mînă și-l izbi peste picioare pe bietul Geppetto.

— Ei, meștere Antonio, așa îmi dai ce ți-am cerut ? Aproape că mi-ai rupt piciorul.

— Îți jur că nu sînt eu de vină !

— Nu care cumva tot eu oi fi vinovatul ?

— De vină e numai lemnul ăsta.

— Știu că lemnul este de vină, dar dumneata m-ai izbit cu el peste picioare.

— Nu te-am lovit eu !

— Mincinosule !

— Geppetto, nu mă mai insulta ; dacă nu termini, o să-ți spun Mămăliguță !...

— Măgarule !

— Mămăliguță !

— Maimuțoi urît !

— Mămăliguță !

Auzindu-se strigat „Mămăliguță“, Geppetto se înfurie grozav, se năpusti asupra tîmplarului și se bătură vreme îndelungată.

× Cînd încăierarea se sfîrși, meșterul Antonio își descoperi două zgîrieturi proaspete pe nas, iar celălalt adversar — doi nasturi mai puțin la pieptar. După ce-și aranjară, în felul acesta, socotelile dintre ei, cei doi își strînseră mîna promițîndu-și să rămînă, toată viața, buni prieteni.

Pînă una-alta, Geppetto înșfăcă bucata aceea minunată de lemn, mulțumi meșterului Antonio și se întoarse șchiopătînd acasă.

CAPITOLUL (III)

Întors acasă, Geppetto începe să-și cioplească păpușa și o botează Pinocchio. Primele năzdrăvănii ale păpușii de lemn

Locuința lui Geppetto era o cămăruță așezată la parter și luminată de o ferestruică de sub scară. Mobilierul era cît se poate de modest : un scaunel stricat, un pat prăpădit și o masuță cam prăpădită. Pe peretele din fund se zărea o vatră cu focul aprins; însă flăcările erau doar pictate, și deasupra focului era zugrăvită o oală, încît ai fi zis că fierbe înconjurată de un val de aburi adevărați.

Abia intrat în casă, Geppetto își luă imediat uneltele și începu să cresteze lemnul și să-și cioplească păpușa de lemn.

„Ce nume să-i dau ? se întrebă în sinea lui. Vreau să-l chem Pinocchio. Numele acesta îi va purta noroc. Am cunoscut o întreagă familie Pinocchio : tatăl, mama și copiii, și cu toții duceau o viață îndestulată. Cel mai avut dintre ei cerea de pomană“.

După ce își botează păpușa, Geppetto începu să lucreze cu rîvnă și-i făcu întîi părul, apoi fruntea și apoi ochii.

Închipuți-vă uimirea bătrînelului cînd, după ce termină de făcut ochii păpușii de lemn, observă că ei se mișcau și că-l fixau cu multă stăruință.

Geppetto, văzîndu-se ațintit de cei doi ochi de lemn, se cam sperie și rosti cu glas tare :

— Ochișori de lemn, de ce mă priviți atît de lung ?

Dar nu căpătă nici un răspuns.

Atunci, după ochi, Geppetto îi făcu nasul ; dar acesta, odată terminat, începu să se lungească : și creșcu, și creșcu pînă

deveni, în cîteva minute, un năsoi cît toate zilele.

Bietul bătrînel se străduia să-l scurteze ; cu cît îl tăia și-l scurta, cu atît nasul cel obraznic se lungea mai mult.

După nas, meșterul făcu gura.

Dar n-apucase s-o termine cînd păpușa începu să rîdă batjocoritor.

— Potolește-te ! spuse Geppetto supărat.

Dar parcă vorbea la pereți.

— Încetează cu rîsul, îți repet ! îi strigă atunci, amenințător.

Atunci gura se opri din rîs, dar păpușa scoase limba afară.

Geppetto, ca să nu-și întrerupă lucrul, se prefăcu că nu vede nimic și continuă să cioplească.

După gură, îi făcu bărbia, apoi gîtul și după aceea trupul.

După ce termină de făcut și mîinile, Geppetto simți că-i ia cineva peruca din cap. Se ridică în picioare, și ce-i văzură ochii ?

Peruca sa cea galbenă era în mîna păpușii de lemn.

— Pinocchio !... Dă-mi peruca înapoi !

Dar Pinocchio, în loc să-l asculte, și-o îndesă pe cap, de era cît pe-aici să se înăbușe sub ea.

Geppetto se întristă nespun cînd văzu purtarea obraznică și batjocoritoare a păpușii ; întorcîndu-se spre Pinocchio, îi spuse :

— Copil nerecunoscător ! Nici n-am apucat bine să te aduc pe lume că ai și început să nu-ți mai respecti părintele ! Rău, băiete, foarte rău...

Și-și șterse o lacrimă.

Mai rămăseseră de făcut picioarele păpușii de lemn.

După ce termină de cioplit și picioarele, Geppetto simți că l-a izbit cineva peste vîrful nasului.

„Bine-mi face ! își spuse atunci în sinea sa. Trebuia să mă gîndesc mai înainte la cele ce vor urma. Acum este prea tîrziu“.

Apoi prinse păpușa de lemn de subțiori și o lăsă jos, pe po-deaua camerei, ca s-o învețe să meargă.

Pinocchio avea picioarele țepene și nu știa cum să le miște, iar Geppetto îl ținea de mână, ca să-l învețe să facă primii pași.

Cînd i se desțepeniră picioarele, Pinocchio începu să umble singur și să alerge prin cameră ; apoi ieși repede pe ușă, ajun-se în stradă și o luă la sănătoasa.

Iar bietul Geppetto alerga în urma lui fără să-l poată ajun-ge, fiindcă ștregarul acela de Pinocchio fugea ca un iepure ; tropăitul picioarelor sale de lemn, pe caldarîmul străzii, adu-cea cu zgomotul a douăzeci de perechi de saboți țărănești.

— Prindeți-l, prindeți-l ! strigă din toate puterile Geppetto, însă oamenii, care treceau pe stradă și vedeau o păpușă de lemn alergînd ca un cal de curse, se opreau cu gura căscată s-o privească și rîdeau, rîdeau întruna, nevenindu-le să-și creadă ochilor.

Pînă la urmă, ca din întîmplare, pică un polițist ; acesta au-zise hărmălaia și, crezînd că este vorba de un mînz care-și lovise stăpînul, se așezase în mijlocul străzii, cu picioarele larg desfăcute, hotărît să oprească animalul năvălaș, ca să prevină noi nenorociri.

Dar Pinocchio îl zări de departe pe polițistul care-i barica-dase drumul și încercă să treacă repede printre picioarele larg desfăcute ale acestuia, dar nu reuși.

Fără să se miște, polițistul îl apucă frumușel de nas (era un năsoi ieșit din comun, care părea anume făcut să fie răsucit de oamenii dreptății) și-l încredință lui Geppetto personal ; aces-ta, ca să-l pedepsească, încercă să-l urecheze bine ! Dar închipuiți-vă cît de uimit rămase cînd, vrînd să-l apuce de urechi, nu le găsi ; și știți de ce ? fiindcă, în graba cioplitolui, uitase să i le facă.

Atunci îl apucă de ceafă și, pe cînd îl ducea înapoi, îi spuse clătînd amenințător din cap :

— Hai, acasă ! Acolo o să ne socotim noi.

Auzind ce-l așteaptă, Pinocchio se opri locului, se trînti la pămînt și nu mai voi să meargă.

Pînă una-alta, toți curioșii și gură-cască se opriră și ei și se grămădiră în jurul lor.

Fiecare spunea ce-i trecea prin cap.

— Sărmana păpușă de lemn ! ziceau unii. Are dreptate să nu mai vrea să se întoarcă acasă. Cine știe cît de tare o s-o bată răul ăla de Geppetto...

Iar alții adăugau cu venin :

— Geppetto pare un om de treabă, dar cu copiii este un adevărat tiran !

— Dacă o să lăsăm biata păpușică pe seama lui, e în stare s-o taie bucăți !

Pe scurt, atîta vorbiră și atîta învîrtiră, încît polițistul îl puse în libertate pe Pinocchio și-l duse la închisoare pe bietul Geppetto. Acesta, neputîndu-se apăra pe loc, cu vorba, plîngea ca un vițel și, îndreptîndu-se spre închisoare, bîlbîia printre hohote de plîns :

— Copil rău și nerecunoscător ! Și cînd te gîndești cît de mult m-am chinuit ca să fac din el o păpușică binecrescută ! Halal să-mi fie ! Trebuia să mă gîndesc la toate, de la început !

Cele ce s-au întîmplat după aceea sînt lucruri de necrezut, pe care o să vi le povestesc în celelalte capitole.

CAPITOLUL IV

**Păjanii lui Pinocchio cu Greierele-vorbitor,
în care se vede cum copiii răi se plictisesc să tot fie
dăscăliți de cei care știu mai multe decît ei**

Vă voi spune, dragi copii, că, în vreme ce bietul Geppetto, nevinovat, era dus la închisoare, ștregarul acela de Pinocchio, care abia scăpase din ghearele polițistului, o luă la goană peste cîmpuri, ca să se întoarcă mai repede acasă ; în fugă, Pinocchio sărea peste șanțuri abrupte, peste garduri de mără-

cini și peste gropi pline de apă, asemeni unui ied ori unui iepuraș urmărit de vînător.

Ajuns în fața casei, găsi ușa dinspre stradă întredeschisă, o împinse, intră și, după ce trase bine zăvorul, se aruncă jos, pe dușumea, suspinînd cu mulțumire.

Dar această bucurie dură puțină vreme, fiindcă auzi în cameră pe cineva care făcea :

— Cri-cri-cri !

— Cine mă cheamă ? întrebă Pinocchio, înfricoșat la culme.

— Eu sînt !

Pinocchio se întoarce și văzu un greiere mare, care urca încet, în sus, pe perete.

— Spune-mi, Greierașule, tu cine ești ?

— Eu sînt Grillo, Greierele-vorbitor, și locuiesc în această odaie de mai bine de-o sută de ani.

— Dar acum casa asta e a mea, spuse păpușa de lemn, și, dacă vrei să-mi faci o adevărată plăcere, părăsește-o imediat și să nu te mai întorci.

— Nici nu mă gîndesc să plec de aici, răspunse Greierele-vorbitor, înainte de a-ți spune un mare adevăr.

— Spune-mi-l, dar repede.

— Vai de acei copii care nu ascultă de părinții lor și care-și părăsesc, fără rost, casa părintească ! Niciodată nu vor avea liniște în lumea asta și, mai devreme sau mai tîrziu, tare se vor mai căi.

— Cîntă tu, Greierașule, după voia și plăcerea ta ; dar eu îți spun că mîine, în zori, vreau să plec de aici fiindcă, dacă o să mai rămîn, o să pățesc la fel ca și ceilalți copii : or să mă trimită la școală și, vrînd-nevrînd, va trebui să învăț ; iar mie, să-ți spun drept, nu-mi arde deloc de învățătură. Mie-mi place mai mult să alerg după fluturi, să mă cațăr în copaci și să prind păsărelele în cuiburi !

— Sărman neghiob ! Oare nu știi că, procedînd astfel, vei ajunge un mare neștiutor de care își vor bate joc toți ?

— Ia nu-mi mai cobii, Greieraşule ! strigă Pinocchio.

Dar Greierele, care era răbdător din fire şi filozof, în loc să se supere de această obrăznicie, continuă să-i zică pe acelaşi ton :

— Şi dacă nu-ţi place să te duci la şcoală, de ce nu înveţi măcar o meserie, ca să-ţi poţi câştiga, în mod cinstit, bucăţica de pâine ?

— Vrei să-ţi spun de ce ? răspunse Pinocchio, care începea să-şi piardă răbdarea. Fiindcă, dintre toate meseriile din lume, numai una singură îmi place cu adevărat.

— Şi care este acea meserie ?

— Aceea de a mânca, de a bea, de a dormi, de a mă distra şi de a duce, de dimineaţă pînă seara, o viaţă uşoară de vagabond.

— Drept să-ţi spun, zise Greierele-vorbitor, cu calmul său obişnuit, toţi cei care practică această meserie sfîrşesc, aproape întotdeauna, la spital ori la închisoare.

— Termină cu prevestirile tale ! Vezi, nu mă înfuria, că e vai de tine !

— Sărmane Pinocchio ! Mi-e milă de tine, cu adevărat mi-e milă !...

— Şi de ce, mă rog ?...

— Fiindcă eşti o păpuşă de lemn şi, ceea ce este mai trist, fiindcă ai şi capul de lemn.

La aceste ultime cuvinte, Pinocchio sări în sus furios, şi înşfăcînd de sub bancă un ciocan de lemn, îl aruncă cu putere în Greierele-vorbitor.

Poate că nici n-a crezut că-l va nimeri ; dar, din nefericire, l-a izbit cu putere în moalele capului, încît bietul Greieraş abia de a mai avut timpul să scoată un „cri-cri-cri“ şi a rămas mort pe loc, lipit de perete.

CAPITOLUL V

**Pinocchio este flămînd și caută ouă
ca să-și facă omletă,
dar, cînd îi este lumea
mai dragă, omleta zboară pe fereastră**

Între timp, începu să se întunece ; Pinocchio, simțind un gol la stomac, își aminti că n-a mîncat nimic și-și dădu seamă că are o mare poftă de mîncare.

Dar cu pofta de mîncare a copiilor nu-i de glumit și, într-adevăr, după cîteva minute, ea se transformă într-o foame de lup, încît Pinocchio simți că-i în stare să mănînce și pietre.

Biata păpușică se îndreptă repede spre vatră unde era o oală care fierbea și încercă să ridice capacul, ca să vadă ce era înăuntru ; numai că, așa cum am mai spus, oala era doar pictată pe perete. Închipuți-vă ce mutră făcu Pinocchio ! Nasul său cel lung se mai lungi cu patru degete.

Atunci începu să alerge prin cameră și să scotocească prin toate cutiile și prin toate colțișoarele, căutînd ceva de mîncat : puțină pîine, fie și uscată, o cojiță măcar, un os bun de aruncat cîinilor, nițică mămăliguță mucegăită, un os de pește, un sîmbure de cireășă, pe scurt ceva cu care să-ți potolești foamea.

Dar nu găsi nimic, nimic, chiar nimic.

Pînă una-alta, foamea-i creștea, creștea chinuitor, și bietul Pinocchio nu avea altă mîngîiere decît căscatul ; și era atît de fometos încît, uneori, în timp ce căsca, gura îi ajungea pînă la urechi.

Iar după ce termină de căscat, scuipa și simțea că-l roade din nou foamea.

Atunci, plîngînd cu deznădejde, spuse :

— Greierele-vorbitor a avut dreptate. Rău am făcut că l-am supărat pe tatăl meu și că am fugit de-acasă. Dacă tatăl meu ar fi acum aici, n-aș mai căsca și n-aș mai muri de foame. Vai, urîță boală mai e și foamea asta !

Cînd, deodată, lui Pinocchio i se păru că vede, în mormantul de talaș, ceva rotund și alb care aducea cu un ou de găină.

Dintr-o singură mișcare, își luă avînt și se aruncă asupra-i.

Este foarte greu să descriem bucuria păpușii de lemn ; așa încît nu ne rămîne decît să ne-o închipuim ! Pinocchio credea că totul e un vis ; învîrtea oul în mînă, îl ciocănea, îl săruta și, sărutîndu-l, spunea :

— Și acuma, cum să-l pregătesc ? O să-l fac omletă. Nu, mai bine îl fierb în apă... N-ar fi, oare, mai gustos dacă l-aș prăji în tigaie ? Ori, dimpotrivă, dacă l-aș fierbe ca pe un ou moale?... Nu, cel mai ușor este să-l fierb tare sau să fac ochiuri ; nu mai pot de foame.

Zis și făcut : puse o tigăiță pe cuptorul înfundat cu jeratic aprins ; apoi turnă în tigăiță, în loc de untdelemn sau de unt, puțină apă și, cînd apa începu să fiarbă, țac !... sparse coaja oului și încercă să-l răstoarne în tigaie.

Dar, în locul albușului și al gălbenușului, ieși afară un puișor, foarte vesel și politicoș, care făcu o adîncă plecăciune și zise :

— Mii de mulțumiri, domnule Pinocchio, m-ai scutit de osteneala de a sparge coaja. La revedere, rămii sănătos și multe salutări acasă !

Cu aceste vorbe, puișorul își întinse aripile, sări pe fereastra care era deschisă și-și luă zborul spre înaltul cerului.

Biata păpușică rămase locului înmărmurită, cu ochii țintă, cu gura căscată și cu cojile de ou în mînă. Totuși, revenindu-și din prima spaimă, Pinocchio începu să plîngă, să strige, să bată din picioare de atîta deznădejde și să spună printre lacrimi :

— Într-adevăr, Greierele-vorbitor avea dreptate. Dacă n-aș fi plecat de acasă și dacă tatăl meu ar fi fost aici, n-aș mai fi acum muritor de foame. Vai ! Ce boală cumplită este foamea !

Și fiindcă mațele continuau să-i ghiorăie și mai tare și nu știa cum să le potolească, Pinocchio se gîndi să iasă din casă și să tragă o fugă pînă la satul vecin, în speranța că va găsi acolo vreo ființă miloasă care să se îndure de el și să-i dea o bucătică de pîine.

CAPITOLUL VI

Pinocchio adoarme cu picioarele pe sobița cu jeratic și dimineața se trezește cu picioarele arse

Era o noapte neagră, ca de smoală. Tuna și fulgera de parcă cerul ar fi luat foc și un vînt rece și necruțător, suflînd cu furie și ridicînd nori de praf, îndoia copacii din cîmpie, mugind spăimîntător.

Pinocchio se temea grozav de tunete și de fureger, dar foamea era mai puternică decît spaima ; de aceea, păpușa de lemn trase ușa casei lăsînd-o întredeschisă și, luînd-o la fugă, din vreo sută de salturi ajunse în sat cu limba atîrnînd și cu răsufierea tăiată, ca un ogar.

Dar peste tot era întuneric și nici țipenie de om. Prăvăliile erau închise, porțile caselor de asemenea, ferestrele ferecate și, pe stradă, nici un cîine măcar. Ai fi zis că nu-i suflet viu pe-acolo.

Atunci Pinocchio, cuprins de deznădejde și de foame, se opri la ușa unei case și începu să sune fără întrerupere, spunîndu-și în sine : „Trebuie să apară cineva la fereastră“.

Într-adevăr, se arătă un bătrînel cu scufie de noapte în cap și care strigă furios :

— Ce vrei la ora asta ?

— Ați putea, oare, să-mi dați o bucătică de pîine ?

— Așteaptă-mă acolo, că mă întorc numaidecît ! răspunse bătrînul, crezînd că are de-a face cu unul din acei băiețandri nesocotiți, care se distrează noaptea sunînd la porțile caselor, ca să-i necăjească pe oamenii cumsecade care dorm liniștiți.

Peste cîteva secunde, fereastra se deschise și vocea aceluiași bătrînel se adresă lui Pinocchio.

— Vino sub fereastră și ține pălăria întinsă !

Pinocchio, care nu avea pălărie, se apropie și simți că plouă cu găleata și-l udă din cap pînă-n picioare, de parcă ar fi fost o mușcată vestejită.

Se întoarce acasă, murat ca un pui de găină, sfîrșit de oboseală și de foame ; și fiindcă nu mai avea putere să se țină pe picioare, se așeză, sprijinindu-și picioarele ude și pline de noroi pe sobița cu jeratic.

Și așa adormi acolo.

În timpul somnului, picioarele de lemn îi luară foc și, încetul cu încetul, se prefăcură în cărbuni și deveniră scrum.

Iar Pinocchio continuă să doarmă și să sforăie, de parcă picioarele n-ar fi fost ale lui, ci ale altuia.

În sfîrșit, în zorii zilei, se deșteptă, fiindcă cineva ciocănise la ușă.

— Cine este ? întrebă el, căscînd și frecîndu-se la ochi.

— Eu sînt ! răspunse un glas.

Și vocea aceea era a lui Geppetto.

CAPITOLUL VII

**Geppetto se întoarce acasă și-i dă lui Pinocchio
să mănînce merindea pe care, sărmanul de el,
o adusese pentru sine**

Sărmanul Pinocchio, care avea ochii încă lipiți de somn, nici nu băgase de seamă că picioarele îi arseseră de-a binelea ; de aceea, abia, cînd auzi vocea tatălui său sări repede jos de pe scaunel, ca să tragă zăvorul ; dar se clătină de două sau trei ori, pînă la urmă, căzu cît era de lung pe dușumea.

În cădere, Pinocchio făcu un zgomot asemănător cu acela

al unui sac plin cu linguri de lemn, azvîrlit de la etajul al cincilea.

— Deschide-mi ! strigă între timp Geppetto.

— Nu pot, tăticle ! răspunse păpușica plîngînd și rostogolindu-se pe jos.

— De ce nu poți ?

— Fiindcă mi-a mîncat picioarele.

— Și cine, mă rog, ți-a mîncat picioarele ?

— PISOIUL ! spuse Pinocchio, care văzuse motanul ; acesta se juca și, cu gheruțele din față, arunca în sus talașul, pînă-n tavan.

— Deschide ușa, cînd îți spun ! repeta Geppetto. Dacă nu, îți dau eu ție pentru pisoii, cînd o să intru în casă !

— Nu pot să stau în picioare, crede-mă ! Vai, bietul de mine, bietul de mine, va trebui să mă tîrăsc tot restul vieții mele, ca un olog !

Geppetto credea că văicărelile acestea sînt alte năzdrăvănii ale păpușii de lemn ; se gîndi să termine odată discuția și, cățărîndu-se pe pervaz, intră în casă, pe fereastră.

La început, Geppetto vru să-și țină cuvîntul ; dar cînd văzu că Pinocchio este întins pe jos și că a rămas, într-adevăr, fără picioare, îl luă în brațe, începu să-l sărute, să-l mîngîie și să-l răsfețe ; printre lacrimile care-i lunecau șiroaie pe obraz, îl întrebă plîngînd cu suspine :

— Pinocchio, micuțul meu, cum de ți-ai ars picioarele ?

— Nu știu, tăticle, dar crede-mă că a fost o noapte ca de iad, de care o să-mi amintesc cît oi mai trăi. Tuna și fulgera, eram înfometat ca un lup, și atunci Greierele-vorbitor mi-a spus : „Bine-ți stă: te-ai purtat urît și-ți meriți soarta“, iar eu i-am zis : „Fii atent, Greierașule !...“ și el mi-a răspuns : „Tu ești o păpușă de lemn și ai capul de lemn“, și atunci eu i-am tras una cu ciocanul și el a murit ; dar el a fost vinovatul, fiindcă eu nu voiam să-l omor ; ca dovadă că am pus tigia pe jeraticul aprins din sobiță, dar pușorul a ieșit afară din coajă și mi-a spus : „La revedere și multe salutări acasă !“ ; dar

foamea mă chinuia tot mai mult, drept care bătrînelul acela, cu scufia de noapte în cap, a apărut la fereastră și mi-a strigat : „Vino mai aproape și întinde pălăria !” și eu m-am ales cu o baie zdravănă la cap, fiindcă a cere puținică pîine nu este un lucru rușinos ; apoi m-am întors acasă și, fiindcă foamea-mi creștea tot mai mult, mi-am pus picioarele pe sobiță, ca să mi le usuc ; apoi te-ai întors dumneata și am descoperit că mi-au ars picioarele ; deocamdată, foamea mă mai roade, iar picioarele nu le mai am ! Ihi !... ihi !... ihi !... Și bietul Pinocchio începu să plîngă și să zbiere, încît putea fi auzit la cinci kilometri depărtare.

Geppetto care, din toată vorbăraia aceea încîlcită, înțelesese un singur lucru și anume că păpușica lui murea de foame, scoase din buzunar trei pere și i le dădu, spunînd :

— Aceste trei pere le păstram pentru masa mea, dar ți le dau bucuros. Mănîncă-le și poftă bună !

— Dacă vrei să le mănînc, te rog să le cureți de coajă.

— Să le curăț ? întrebă uimit Geppetto. N-aș fi crezut niciodată, copilul meu, că o să fii atît de mofturos și de năzuros la mîncare. Rău ! În lumea asta, chiar din copilărie, trebuie să ne obișnuim să nu facem mofturi și să mîncăm din toate felurile, fiindcă nu se știe niciodată ce se poate întîmpla. Prin cîte poate trece fiecare dintre noi !...

— Le zici bine, adăugă Pinocchio, dar eu tot n-o să mănînc fructele cu coajă. Nu pot să sufăr cojile.

Atunci Geppetto, bun la inimă, scoase un cuțitaș și, înarmîndu-se cu multă răbdare, curăță cele trei pere și puse toate cojile pe un colț al mesei.

După ce înfulecă din două înghițituri prima pară, Pinocchio vru să arunce cotorul, dar Geppetto îl prinse de mînă spunîndu-i :

— Nu-l arunca ; totul, în lumea asta, poate fi folositor, cîndva !

— Dar cotorul nu-l mănînc niciodată ! strigă păpușica, răsucindu-se ca un șarpe.

— Cine știe ! Se pot întâmpla atâtea în lumea asta ! repetă Geppetto, fără să se înfurie.

Astfel încît cele trei cotoare, în loc să fie aruncate afară pe fereastră, fură așezate pe colțul mesei, alături de cojile de pere.

După ce mîncă sau, mai bine spus, după ce înghiți cu lăcomie cele trei pere, Pinocchio căscă, stăpînit de foame, cu gura larg deschisă și spuse smiorcăindu-se :

— Tot nu m-am săturat !

— Băiete, eu nu mai am ce să-ți dau.

— Chiar nimic-nimic ?

— Mai sînt doar cojile și cotoarele perelor.

— Mă rog, spuse Pinocchio, dacă nu este altceva, o să mănînc coajă de pară.

Și începu să mestece. La început se cam strîmbă puțin, dar apoi mîncă cu lăcomie, într-o clipită, una după alta, toate cojile și toate cotoarele.

Iar cînd termină de mîncat totul, se bătu mulțumit cu mîinile pe burtă și spuse tare bucuros :

— Acum da, mă simt sătul !

— Vezi, deci, observă Geppetto, că aveam dreptate cînd îți spuneam că nu este bine să ne deprindem nici prea mofturoși și nici prea delicați la mîncare. Dragul meu, nu știm nici odată ce ni ce poate întâmpla în lumea asta. Prin cîte poate trece fiecare din noi.

CAPITOLUL VIII

Geppetto drege picioarele lui Pinocchio și-și vinde pelerina ca să-i cumpere păpușii de lemn un abecedar

După ce-și potoli foamea, Pinocchio, fiindcă voia o pereche de picioare noi, începu să bombăne și să se smiorcăie.

Dar Geppetto, ca să-l pedepsească pentru năzdrăvăniile

facute, îl lăsă, timp de o jumătate de zi, să plîngă și să facă pe disperatul, și apoi îi spuse :

— Zi-mi și mie, de ce vrei să-ți dreg picioarele ? Poate, ca să te văd fugind din nou de acasă ?

— Îți făgăduiesc, spuse Pinocchio printre hohote de plîns, că am să fiu un băiețel bun de azi înainte.

— Toți copiii vorbesc la fel cînd vor să capete ceva, răspunse Geppetto.

— Îți făgăduiesc că mă voi duce la școală, că voi învăța și că voi fi lăudat.

— Cînd vor să capete ceva, toți copiii repetă aceleași cuvinte.

— Dar eu nu sînt ca alți copii. Eu sînt cel mai bun dintre toți și nu mint niciodată. Tăticule, îți făgăduiesc să învăț o meserie și să fiu mîngîierea și sprijinul bătrîneților tale.

În ciuda înfățișării aspre, Geppetto, care avea ochii plini de lacrimi și inima turburată de durerea de a-l vedea pe bietul său Pinocchio în starea aceea care trezea compătimire, nu mai spuse nimic, își luă uneltele și două bucățele de lemn uscat și se apucă să le cioplească, cu cea mai mare rîvnă.

Și, în mai puțin de o oră, picioarele erau gata : două picioare iuți, subțiri și nervoase, de parcă ar fi fost modelate de un artist de geniu.

Atunci Geppetto îi spuse păpușii :

— Închide ochii și dormi !

Și Pinocchio închise ochii și se prefăcu că doarme. Și pe cînd părea adormit, Geppetto, cu puțin clei lichid, pus într-o coajă de ou, îi lipi picioarele la locul lor și le lipi așa de bine, încît nu se mai cunoștea că au fost arse.

Îndată ce păpușica își dădu seama că are picioare, sări jos de pe masa unde era întinsă și începu să topăie și să sară, de parcă ar fi înnebunit de bucurie.

— Ca să te despăgubesc pentru tot ce-ai făcut pentru mine, spuse Pinocchio către tatăl său, vreau să mă duc imediat la școală.

— Bravo, băiete !

— Dar, ca să mă duc la școală, am nevoie de îmbrăcăminte.

Geppetto, care era sărac și n-avea în buzunar nici o lețcaie, îi croi atunci o hăinuță din hîrtie colorată, o pereche de pantalonași din scoarță de copac și o tichiuță din miez de pîine.

Pinocchio alergă numaidecît să se oglindească într-un lighenaș plin cu apă ; rămase mulțumit de sine și spuse umflîndu-se în pene, ca un păun :

— Arăt ca un adevărat domn.

— Într-adevăr, răspunse Geppetto ; ține bine minte : haina curată și nu cea frumoasă te face domn.

— Fiindcă veni vorba, adăugă păpușica, tot îmi mai lipsește ceva ca să mă pot duce la școală ; îmi lipsește lucrul cel mai important.

— Ce anume ?

— Abecedarul.

— Ai dreptate ; cum să facem ca să ai unul ?

— E foarte ușor : te duci la librărie și cumperi cartea.

— Și banii ?

— N-am nici o lețcaie.

— Nici eu, adăugă bunul bătrîn, întristîndu-se.

Cu toate că era un băiețuș foarte vesel, Pinocchio se întristă și el ; pentru că sărăcia, sărăcia adevărată este înțeleasă de toată lumea, pînă și de copii.

— Așteaptă ! strigă Geppetto deodată, ridicîndu-se în picioare ; apoi îmbracă vechea-i pelerină de aba, care era peticită toată, și ieși alergînd.

Peste puțină vreme se întoarse ; Geppetto intră în casă fără pelerină, dar cu abecedarul feciorului său în mînă. Bietul om era numai în cămașă și afară ninge.

— Dar pelerina unde-ți este, tăticule ?

— Am vîndut-o.

— De ce ai vîndut-o ?

— Fiindcă mi-era cald.

Pinocchio pricepu și, neputînd să-și înfrîneze pornirea inimii lui bune, sări de gîtul lui Geppetto și începu să-l sărute pe amîndoi obrazii.

CAPITOLUL IX

Pinocchio vinde abecedarul ca să se poată duce la teatrul de păpuși

După ce ninsoarea încetă, Pinocchio, cu noul și frumosul său abecedar sub braț, porni pe drumul care ducea la școală ; și tot mergînd, își construia în creierașul său mii de castele în Spania, unul mai frumos decît altul.

Și, vorbind cu sine însuși, își spunea :

— Astăzi, la școală, vreau să învăț să citesc, mîine să scriu și poimîine să număr. După aceea, cu priceperea mea, voi cîștiga bani mulți și, din primii bani care-mi vor intra în mînă, vreau să fac cadou tatălui meu o pelerină frumoasă, de postav. Dar de ce spun eu de postav ? Vreau să fie toată din argint și aur, cu nasturi strălucitori. Bietul Geppetto o merită din plin, fiindcă, într-adevăr, pe frigul ăsta și-a vîndut haina ca să-mi cumpere mie cărți și să mă trimită la școală. Numai părinții sînt în stare de asemenea sacrificii !...

Pe cînd vorbea, foarte emoționat, cu sine însuși, i se păru că aude în depărtare sunete de fluier și lovituri de tobă : ti-ti-ti, ti-ti-ti, bum, bum, bum !

Se opri să asculte atent.

Sunetele veneau dinspre drumul cel mare, care ducea la un sătuc ridicat pe țărmul mării.

— Ce-o fi cu muzica asta ? Păcat că trebuie să mă duc la școală, că de nu...

Și rămase locului, nedumerit. Oricum, trebuia să ia o hotărîre : sau să se ducă la școală, sau să rămînă pe loc să asculte sunetele fluierelor.

— Astăzi o să mă duc să ascult muzica, și mîine la școală ;

pentru mersul la școală, n-au intrat zilele în sac, spuse pînă la urmă ștregarul, ridicînd din umeri.

Zis și făcut : o apucă în jos, pe drum, îl traversă și începu să alerge din toate puterile. Cu cît alerga mai mult, cu atît auzea mai clar sunetele fluierului și bătăile tobei : ti-ti-ti, ti-ti-ti, bum-bum-bum.

Deodată, iată-l ajuns în mijlocul unei piețe, tizită de lumea care se îngrămădea în jurul unei mari bărăci de lemn, acoperită cu pînză colorată.

— Ce-i cu baraca asta ? întrebă Pinocchio, întorcîndu-se spre un băiețel de prin partea locului, care se afla pe acolo.

— Citește afișul, și-o să vezi.

— L-aș citi bucuros, dar pînă acum n-am învățat să citesc.

— Bravo, prostule ! Atunci o să ți-l citesc eu. Uite, afișul acesta anunță cu litere roșii ca focul :

MARE TEATRU DE MARIONETE

— A început de mult reprezentația ?

— Acum începe.

— Și cît costă biletul ?

— Patru bani.

Pinocchio, care era foarte curios, își pierdu orice măsură și-l întrebă, fără să se rușineze, pe băiețelul cu care vorbea :

— Ai să-mi dai patru bănuți pînă mîine ?

— Ți i-aș da bucuros mîine, răspunse celălalt, dar astăzi nu ți-i pot da defel.

— Îți vînd hăinuța mea pentru patru bănuți, adăugă atunci păpușica.

— Ce vrei să fac cu o hăinuță de hîrtie colorată ? Dacă te plouă cu ea, nu se mai alege nimic dintr-însa.

— Vrei să-mi cumperi pantofii ?

— Sînt buni doar pentru aprins focul.

— Cît îmi dai pe tichiuță ?

— Frumoasă afacere, n-am ce zice ! O tichiută din miez pe pîine. Ar veni șoarecii să mi-o mănînce.

Pinocchio stătea ca pe ghimpi. Se gîndea să facă o ultimă propunere, dar nu avea curaj : șovăia, era nehotărît, suferea. În cele din urmă spuse :

— Vrei să-mi dai patru bănuți pe abecedarul ăsta nou-nouț ?

— Eu sînt copil și nu cumpăr nimic de la copii, îi răspunse micuțul cu care sta de vorbă și care avea mai multă minte decît Pinocchio.

— Cumpăr eu abecedarul pentru patru bănuți ! strigă un negustor de haine vechi, care se afla prin preajmă.

Cartea fu vîndută pe loc. Și cînd te gîndești că bietul Gepetto tremura de frig acasă, fiindcă-i cumpăraseră abecedar lui Pinocchio !

CAPITOLUL X

**Marionetele îl recunosc pe fratele lor Pinocchio
și-i fac o primire triumfală ; dar, cînd toate mergeau bine,
apare păpușarul Mănîncă-Foc și Pinocchio
este în primejdie să sfîrșească rău**

Cînd Pinocchio intră în micuțul teatru de păpuși, se înîmplă un fapt care produse o mare agitație.

Trebuie să știți că se ridicase cortina și că începuse reprezentația.

Pe scenă puteau fi văzuți Arlecchino și Pulcinella care se certau între ei și, așa cum reieșea din replicile piesei, amenințau să se palmuiască și să se ciomăgească.

Spectatorii din staluri erau foarte atenți și se prăpădeau de rîs ascultînd cearta celor două marionete, care gesticulau și se ocărau cu atîta plăcere, de parcă ar fi fost, într-adevăr, două animale raționale, doi oameni de pe acest pămînt.

Cînd, deodată, Arlecchino se oprește locului și, pe neaștep-

tate, se întoarce către public, arată pe cineva din fundul sălii și începe să strige pe un ton dramatic :

— Zei ai cerului ! Visez, ori sînt treaz ? Da, cel de acolo, de jos, este Pinocchio.

— Da, este Pinocchio ! strigă Pulcinella.

— El este, cum te vād și cum mă vezi ! țipă doamna Rosaura, scoțînd capul din culise.

— Este Pinocchio, el este ! strigă în cor toate marionetele, ieșind afară pe scenă. Este Pinocchio ! Este Pinocchio, fratele nostru ! Ura ! Trăiască Pinocchio !

— Pinocchio, vino aici, sus, la noi ! strigă Arlecchino. Vino în brațele fraților tăi de lemn !

La această invitație drăgăstoasă, Pinocchio făcu un salt înainte și, din fundul sălii, ajunse în primele rînduri, la fotoliile de orchestră, se úrcă apoi pe capul dirijorului și, de acolo, sare pe scenă.

Nu ne putem închipui cîte îmbrățișări, cîte strîngerii la piept, cîte gîdilături amicale și cîte lovituri cu capul a primit Pinocchio, în semn de adevărată și sinceră frăție, de la actorii și actrițele acestei trupe teatralo-vegetale.

Nu se putea spune că acest spectacol nu era emoționant ; dar publicul din staluri, vîzînd că reprezentația s-a oprit, se supără și începu să strige :

— Să continue reprezentația ! Vrem să continue comedia !

Spectatorii își pierdură însă speranța, fiindcă păpușile, în loc să joace mai departe, sporiră gălăgia și strigătele, și luîndu-l pe sus pe Pinocchio îl purtară în aclamații pînă la rampă.

Atunci ieși afară păpușarul, care era un om uriaș și atît de urît, că te înspăimîntai numai privindu-l. Avea o barbă deasă și neagră, ca o pană de cerneală, și atît de lungă, de atîngea pămîntul ; mai trebuie să adăugăm că, în timpul mersului, o călca cu picioarele. Gura-i era largă cît un cuptor și ochii păreau două felinare roșii, aprinse ; în mîini ținea un bici gros împletit din șerpi și cozi de vulpe, din care pocnea voinicește.

La apariția neașteptată a păpușarului, amuțiră cu toții.

Nimeni nu mai sufla o vorbă. Se auzea musca-n tavan. Bietele păpuși, băieți și fete, tremurau ca frunzele-n vînt.

— De ce mi-ai zăpăcit actorii ? întrebă păpușarul, cu o voce groasă de om bolnav de răgușeală.

— Credeți-mă, înălțimea-voastră, nu sînt eu vinovat.

— Destul ! Ne vom răfui deseară.

Într-adevăr, după ce se termină reprezentația, păpușarul se duse în bucătărie unde își pregătise, drept cină, un berbec, pe care-l învîrtea încet în frigare. Și fiindcă n-avea destule lemne ca să-l frigă și să-l rumenească, îi chemă pe Arlecchino și pe Pulcinella și le spuse :

— Aduceți-mi aici păpușa de lemn pe care am agățat-o în cui. Mi se pare că este cioplită dintr-un lemn foarte uscat ; sînt sigur că, dacă o voi arunca în foc, friptura o să se frigă mai bine.

La început, Arlecchino și Pulcinella se făcură că nu înțeleg ; apoi, speriați de privirea feroasă a stăpînului, se supuseră și, peste puțină vreme, se înapoiară în bucătărie, aducîndu-l în brațe pe bietul Pinocchio ; acesta, zvîrcolindu-se ca un pește pe uscat, țipa cît îl ținea gura :

— Tăticule, scapă-mă ! Nu vreau să mor, nu vreau să mor !

CAPITOLUL XI

**Mănîncă-Foc strănută și-l iartă pe Pinocchio
care, apoi, salvează de la moarte
pe prietenul său Arlecchino**

Păpușarul Mangiafoco (sau Mănîncă-Foc, fiindcă așa se numea el) te înspăimînta mai ales cu barba sa cea neagră și stufoasă, care-i acoperea pieptul și picioarele ca un șorț lung pînă-n pămînt ; dar, pînă la urmă, nu era un om rău. Și asta s-a dovedit atunci cînd păpușarul s-a înduioșat văzîndu-l pe bietul Pinocchio, adus înaintea lui, care se zbătea din toate

puterile și țipa că nu vrea să moară. Mănîncă-Foc a simțit pe loc cum i se moaie inima și cum îl cuprinde mila ; s-a abținut o bună bucată de vreme, dar pînă la urmă n-a mai reușit și a început să strănute cu putere.

La auzul acelui strănut, Arlecchino, care pînă atunci fusese trist și stătuse aplecat ca o salcie plîngătoare, a început să rîlă cu toată fața și, aplecîndu-se spre Pinocchio, i-a șoptit încet :

— Vești bune, frățioare ! Păpușarul a strănutat și asta înseamnă că s-a înduioșat de tine și că, de-acum, nu mai ești în pericol.

Pentru că trebuie să știți că, pe cînd oamenii care compătimesc pe cineva plîng sau, cel puțin, se prefac că-și șterg lacrimile, Mănîncă-Foc, dimpotrivă, cînd se emoționa cu adevărat, avea obiceiul să strănute. Era un fel ca oricare altul de a aduce la cunoștința celorlalți sensibilitatea inimii sale.

După ce se opri din strănutat, păpușarul, continuînd să facă pe morocănosul, îi strigă lui Pinocchio :

— Încetează cu plînsul ! Bocetele tale m-au înduioșat pînă în fundul stomacului. Mușchii mi s-au contractat, încît aproape-aproape... Hapciu, hapciu !... Și mai strănută de două ori.

— Noroc ! spuse Pinocchio.

— Mulțumesc. Părinții tăi mai trăiesc ? îl întrebă Mănîncă-Foc.

— Tata, da ; pe mama n-am cunoscut-o.

— Cine știe cît de îndurerat o să fie bătrînul tău tată cînd o să afle că te dau pradă flăcărilor. Bietul bătrîn ! Îl compătimesc sincer !... Hapciu, hapciu, hapciu ! Și mai strănută de trei ori.

— Să vă fie de bine ! spuse Pinocchio.

— Mulțumesc ! Dealtfel, trebuie să mă compătimești și tu pe mine, pentru că, după cum vezi, nu mai am lemne ca să rumenesc friptura de berbec și aș fi avut mare trebuință de tine. Dar acum că te-am iertat, să ne înarmăm cu răbdare. În locul

tău o să pun pe foc o altă păpușă din trupa mea. Hei, polițiști !

La acest strigăt apărură doi polițiști de lemn, înalți și slabi, cu chipiu în cap și în mînă cu sabia scoasă din teacă.

Atunci păpușarul le spuse cu o voce răgușită :

— Aduceți-l pe Arlecchino aici, legați-l bine și apoi aruncați-l în foc, să ardă. Vreau ca berbecul meu să fie fript bine.

Închipuiți-vă ce figură făcu bietul Arlecchino ! Spaima îi fu atît de mare, încît i se muia genunchii și păpușa se prăbuși la pămînt.

La vederea acestui spectacol dureros, Pinocchio se grăbi să se arunce la picioarele păpușarului și, plîngînd în hohote și udînd cu lacrimi firele lungii bărbi a lui Mănîncă-Foc, rosti cu o voce rugătoare :

— Iertare, domnule, Mănîncă-Foc !

— Aici nu sînt domni ! răspunse cu asprime păpușarul.

— Iertare, domnule Cavalier !

— Aici nu sînt cavaleri !

— Iertare, domnule Comandor !

— Aici nu sînt comandori !

— Iertare, Excelență !

Auzind că i se spune Excelență, păpușarul se înveseli și, devenind deodată mai îngăduitor, îi spuse lui Pinocchio :

— Ei bine, ce vrei de la mine ?

— Vă cer îndurare pentru sărmanul Arlecchino !

— Nici nu mă gîndesc să-l iert ! Dacă te-am cruțat pe tine, atunci trebuie să-l arunc pe el în foc, fiindcă vreau ca berbecul meu să fie bine rumenit.

— În acest caz, strigă cu mîndrie Pinocchio ridicîndu-se și zvîrlindu-și cît colo tichia din miez de pîine, în acest caz, știu care este datoria mea. Înaintați, domnilor polițiști ! Legați-mă și aruncați-mă acolo, în mijlocul flăcărilor. Nu, nu este drept că bietul Arlecchino, adevăratul meu prieten, să moară din pricina mea.

Aceste cuvinte, rostite cu o voce puternică și cu un accent

eroic, stoarseră lacrimi tuturor păpușilor care erau de față la această scenă.

Și înșiși polițiștii, cu toate că erau de lemn, plîngeau ca doi vițeluși de lapte.

La început, Mănîncă-Foc, îndărătnic, rămase nemișcat ca o stană de piatră, dar, în cele din urmă, începu și el să se înduioșeze și să strănute. Și, după patru sau cinci strănuturi, îl îmbrățișă cu multă căldură pe Pinocchio și-i spuse :

— Ești un băiat nobil și curajos, vino la mine și sărută-mă !

Pinocchio veni pe dată și, cățărîndu-se pe barba păpușarului, ajunse sus și-l sărută pe vârful nasului, cu mult foc.

— Înseamnă că am fost iertat ? întrebă bietul Arlecchino cu o voce stinsă, care de-abia se auzea.

— Ai fost iertat ! răspunse Mănîncă-Foc !

Apoi adăugă suspinînd și clătinînd din cap :

— Ei bine ! Astă-seară voi mîncă berbecul rumenit pe jumătate dar, altă dată, vai de cel căruia îi va veni rîndul.

Cînd aflară că Arlecchino a fost iertat, păpușile alergară cu toatele pe scenă și, după ce aprinseră luminile rampei și policandrele, ca la un spectacol festiv, începură să joace și să danseze. Se iviseră zorile și ele tot mai dansau.

CAPITOLUL XII

**Păpușarul Mănîncă-Foc îi dăruiește lui Pinocchio
cinci galbeni ca să-i ducă tatălui său Geppetto,
dar Pinocchio se lasă tras pe sfoară de Vulpe
și de Motan și pleacă împreună cu ei**

A doua zi, Mănîncă-Foc îl chemă, într-un loc mai retras, pe Pinocchio și-l întrebă :

— Cum se numește tatăl tău ?

— Geppetto.

— Și ce meserie învîrtește ?

— Face pe săracul.

— Cîştigă mult ?

— Cîştigă atît cît ne trebuie ca să nu ne prisosească nici o centimă în buzunar. Închipuîți-vă că a fost nevoit să-și vîndă singura pelerină ce o avea pe el, o pelerină peticită peste tot, ca să-mi pot cumpăra abecedarul de școală.

— Bietul om, mi se face milă de el ! Ține cinci galbeni. Du-te numaidecît la el, du-i-i și salută-l călduros din partea mea.

Este ușor să ne închipuim că Pinocchio i-a mulțumit de mii de ori păpușarului, că a îmbrățișat, în parte, fiecare păpușă din trupă, chiar și pe polițiști, și că, asemenea unui ieșit din minți de prea multă bucurie, a pornit-o la drum, ca să se întoarcă acasă.

Dar nu făcuse nici jumătate de kilometru, cînd întîlni o Vulpe șchioapă de un picior și un motan orb, care înaintau ajutîndu-se între ei, ca niște adevărați tovarăși de drum. Vulpea, care era șchioapă, mergea sprijinindu-se de Motan, iar acesta, fiind orb, se lăsa condus de Vulpe.

— Bună ziua, Pinocchio ! îi spuse Vulpea, salutîndu-l cu multă delicatețe.

— De unde știi cum mă cheamă ? întrebă păpușa.

— Îl cunosc bine pe tatăl tău.

— Unde l-ai văzut ?

— L-am văzut ieri, în fața casei sale.

— Și ce făcea ?

— Era numai în cămașă și tremura de frig.

— Bietul meu părinte ! Dar, dacă o vrea Dumnezeu, de azi înainte n-o să mai tremure !

— De ce ?

— Fiindcă m-am îmbogățit.

— Tu, și bogat ? spuse Vulpea și începu să rîdă, cu un rîs obraznic și batjocoritor ; iar Motanul rîdea și el, dar, ca să nu fie văzut, își tot pieptăna mustățile cu lăbuțele din față.

— Vorbesc serios, nu-i nimic de rîs ! strigă Pinocchio, simțindu-se jignit. N-aș vrea să vă las cu gura căscată, dar, dacă vă pricepeți, uitați-vă aici : am cinci galbeni.

Și scoase monedele dăruite de Mănîncă-Foc.

La sunetul plăcut al acestor monede, Vulpea, printr-o mișcare involuntară, întinse laba care pînă atunci păruse chircită, iar Motanul holbă amîndoi ochii care aduceau cu două felinare verzi, dar îi închise tot atît de repede, încît Pinocchio nu observă nimic.

— Și acum, ce vrei să faci cu banii ăștea ? îl întrebă Vulpea.

— Mai înainte de toate, răspunse păpușica, vreau să-i cumpăr tatîcului meu o pelerină nouă și frumoasă, numai aur și argint și cu nasturi strălucitori ; apoi vreau să cumpăr un abecedar pentru mine.

— Pentru tine ?

— Da, pentru că vreau să mă duc la școală și să învăț mult.

— Uită-te la mine, spuse Vulpea. Din pricina pasiunii mele neghioabe de a învăța, mi-am pierdut un picior.

— Uită-te la mine, spuse și Motanul. Din pricina aceleiași dorințe nestăpînite de a învăța, mi-am pierdut pe veci lumina ochilor.

În acel moment, un Mierloi alb, care stătea cocoțat într-un tufiș de lîngă drum, şuieră ca de obicei, zicînd :

— Pinocchio, nu te lua după sfaturile prietenilor răi ; o să te căiești dacă n-o să mă asculți !

Bietul Mierloi, mai bine ar fi tăcut ! Motanul, dintr-o săritură ageră, se aruncă asupra lui și, fără să-i dea măcar răgazul de a spune vai ! îl mîncă dintr-o înghițitură, cu pene cu tot.

După ce termină de mîncat și-și linse botul, Motanul închise iarăși ochii și continuă să facă pe orbul.

— Bietul Mierloi ! De ce te-ai purtat atît de rău cu el ? îl întrebă Pinocchio pe Motan.

— Am vrut să-i dau o lecție. Numai așa o să se dezvețe să mai întrerupă convorbirile altora.

Parcurseră astfel mai mult de jumătate din drum, când Vulpea, oprindu-se, se adresa deodată păpușii :

— Vrei să-ți înmulțești galbenii ?

— Cum adică ?

— Vrei ca din cinci să faci o sută, o mie, două mii ?

— Bineînțeles ! Dar cum ?

— E foarte simplu ! În foc, însă, să te întorci acasă, va trebui să mergi cu noi.

— Și unde vreți să mă duceți ?

— În Țara Proștilor.

Pinocchio se gîndi puțin, și apoi spuse cu hotărîre :

— Nu, nu vreau să vin ! Acum că sînt aproape de casă, vreau să mă duc la tăticul meu. Cine știe cît a suspinat bietul bătrîn, cînd a văzut că nu mă mai întorc ! Din păcate am fost un copil rău și Greierele-vorbitor avea dreptate cînd spunea : „Copiii neascultători nu vor avea parte de bine pe lumea asta”. Și eu am încercat toate astea pe propria-mi piele, fiindcă mi s-au întîmplat multe nenorociri. Chiar ieri-seară, în casa lui Mănîncă-Foc, am fost în pericol de moarte. Brrr ! Mi se face părul măciucă numai cînd îmi amintesc.

— Deci, spuse Vulpea, vrei să te duci la tine acasă. Atunci pleacă, și cu atît mai rău pentru tine.

— Cu atît mai rău pentru tine ! repetă Motanul.

— Gîndește-te bine, Pinocchio, căci dai cu piciorul norocului !

— Norocului ! repetă Motanul.

— Cei cinci galbeni ai tăi ar fi devenit, repede, două mii.

— Două mii ! repetă Motanul.

— Dar cum de se pot înmulți într-atîta ? întrebă Pinocchio și rămase cu gura căscată de uimire.

— Îți explic imediat, spuse Vulpea. Trebuie să știi că în Țara Proștilor se află un cîmp binecuvîntat, pe care toată lumea îl numește Cîmpul Minunilor. Sapi în cîmpul acesta o

mică groapă și pui înăuntru o monedă de aur, de pildă. Apoi acoperi groapa cu pământ, o stropești cu două găleți de apă din fântână, arunci deasupra o mînă de sare, iar seara te culci liniștit în pat. Pînă una-alta, în timpul nopții, moneda încolțește și înflorește, iar a doua zi dimineată, după ce te scoli și te întorci pe cîmp, ce găsești ? Găsești un copac frumos, încărcat cu atîtea monede de aur cîte boabe de grîu poate să aibă un spic bogat în timpul verii.

— Deci, vorbi Pinocchio tot mai zăpăcit, dacă aș îngropa în cîmpul acela galbenii mei, cîți aș găsi a doua zi dimineată ?

— Este o socoteală foarte simplă, răspunse Vulpea, o socoteală pe care poți s-o faci băbește, pe degete. Gîndește-te că fiecare monedă scoate un ciorchine de cinci sute de monede, înmulțește cinci sute cu cinci, deci a doua zi dimineată vei avea în buzunar două mii cinci sute de monede lucioase și sunătoare.

— Vai, cît e de frumos ! strigă Pinocchio, dansînd de bucurie. După ce o să strîng pentru mine două mii de monede, pe celelalte cinci sute vi le voi dărui vouă.

— Să ne dăruiești nouă ceva ? strigă Vulpea mînioasă, socotindu-se jignită. Să mă ferească Domnul.

— Să mă ferească ! repetă Motanul.

— Noi, răspunse Vulpea, nu ne gîndim la interesele josnice, noi ne străduim să-i îmbogățim pe alții.

— Pe alții ! repetă Motanul

„Ce ființe bune !” gîndi, în sinea lui, Pinocchio.

Și, pe loc, uitînd de tatăl său, de pelerina cea nouă, de abecedar și de toate bunele intenții de pînă atunci, se adresă Vulpilor și Motanului :

— Hai să mergem ! Vin cu voi !

CAPITOLUL XIII

Hanul „La racul roșu”

Și merșeră, și merșeră, și merșeră ! În sfârșit, pe la căderea serii, ajunseră, morți de oboseală, la hanul numit La racul roșu.

— Să ne oprim puțin aici, spuse Vulpea, ca să îmbucăm ceva și să ne odihnim câteva ceasuri. După aceea, pe la miezul nopții, vom pleca, încît mîine în zori să ajungem la Cîmpul Minunilor.

Odată intrați în han, se așezară tustrei la masă, dar nici unuia dintre ei nu-i era foame.

Bietul motan avea stomacul deranjat și n-a putut să mănînce decît treizeci și cinci de barbuni cu sos de roșii și patru porții de drob cu parmezan ; iar pentru că drobul nu i-a părut destul de condimentat, a cerut cu insistență să-l dreagă cu unt și cu brînză rasă.

Vulpea ar fi ciugulit bucuros și ea cîte ceva ; dar, întrucît doctorul îi prescrisese un regim alimentar foarte sever, a trebuit să se mulțumească numai cu un iepure, dulce și gustos, cu o garnitură de puicuțe îngrășate și de cocoșei tineri. După iepure, a cerut să i se aducă o mîncare gustoasă din măruntaie de potîrniche, de iepure de casă, de broscui, de șopîrle și dreașă cu struguri tămîioși ; după ce mîncă toate acestea, se declară mulțumită.

Acum, spunea ea, mîncarea îi producea greață și nu mai putea să guste nimic.

Cel care a mîncat cel mai puțin dintre toți a fost Pinocchio : a cerut un sfert de miez de nucă și un colțișor de pîine și, pînă la urmă, le-a lăsat și pe ele-n farfurie. Bietului băiețaș, cu gîndul la monedele de aur și la Cîmpul Minunilor, îi pierise orice poftă de mîncare.

După ce terminară masa, Vulpea îi spuse hangiului :

— Dă-ne două camere bune : una pentru domnul Pinocchio și alta pentru mine și pentru prietenul meu. Înainte de plecare,

vrem să dormim puțin. Ține minte, la miezul nopții vrem să fim treziți, ca să ne continuăm drumul.

— Da, domnilor, răspunse hangiul și făcu un semn cu ochiul spre Vulpe și spre Motan, ca și cum ar fi spus : „V-am ghicit planurile, sîntem de acord”.

Îndată ce se urcă în pat, Pinocchio adormi și începu să viseze : se făcea că se află în mijlocul unui cîmp și acest cîmp era acoperit de copăcei încărcăți de ciorchini, și acești ciorchini erau plini de monede de aur care, la adierea vîntului, se legănau și făceau „zin, zin, zin”, de parcă ar fi vrut să spună : „Cine ne dorește să vină să ne ia”. Dar, tocmai cînd Pinocchio se simțea mai bine, adică atunci cînd întinsese mîna ca să apuce toate acele monede frumoase și să și le pună în buzunar, fu trezit, pe neașteptate, de trei ciocănituri în ușa camerei.

Era hangiul care venise să-l anunțe că miezul nopții sunase de curînd.

— Tovarășii mei de drum sînt gata ? întrebă Pinocchio.

— Mai mult decît gata. Au și plecat acum două ore.

— De ce s-or fi grăbit atît de mult ?

— Pentru că Motanul a fost anunțat că fiul său, Motănel, care suferea de degerături la picioare, e în pericol de moarte.

— Dar masa și-au plătit-o ?

— Cum se poate ? Sînt persoane prea binecrescute ca să-și îngăduie o grosolănie atît de mare față de domnia-voastră.

— Păcat ! Grosolănia lor mi-ar fi făcut mare plăcere ! spuse Pinocchio, scărpinîndu-se în cap.

Apoi întrebă :

— Și unde au spus bunii mei prieteni că mă așteaptă ?

— La Cîmpul Minunilor, mîine în zori.

Pinocchio plăti un galben pentru masa lui și a tovarășilor săi și apoi plecă.

Dar se poate spune că a plecat orbecăind, pentru că afară era întuneric, întuneric beznă, de nu vedeai la doi pași. În cîmpia dimprejur nu adia nici o frunză. Cîteva păsări de noapte zburau de la un tufiș la altul fîlfîind din aripi în preajma

lui Pinocchio care, de spaimă, se tot dădea un pas înapoi și striga : „Cine-i acolo ? Cine-i acolo ? Cine-i acolo ?”

Pînă una-alta, tot mergînd, văzu pe trunchiul unui copac un mic animal care răspîndea o lumină slabă, ca o lămpiță de veghe cu sticlă de porțelan.

— Sînt umbra Greierului-vorbitor ! răspunse micul animal cu o voce foarte slabă, care părea că vine de dincolo de mormînt.

— Ce vrei cu mine ? spuse păpușica.

— Vreau să-ți dau un sfat. Întoarce-te acasă și du cei patru galbeni, care ți-au mai rămas, bietului tău tată, care și-a pierdut nădejdea să te mai vadă.

— Mîine tatăl meu va fi un om bogat, pentru că acești patru galbeni vor deveni două mii.

— Copilul meu, nu te încrede în cei ce-ți promet că te vei îmbogăți peste noapte. De obicei, ei sînt nebuni, sau mincinoși. Ascultă-mă pe mine : întoarce-te acasă !

— Dar vreau să-mi continui drumul !

— Este tîrziu !

— Vreau să merg înainte !

— Noaptea este întunecată !

— Vreau să-mi continui drumul !

— Drumul este periculos !

— Vreau să merg înainte !

— Adu-ți aminte : copiii care se iau după toanele lor și le fac pe toate după cum îi taie capul, mai devreme sau mai tîrziu tot se căiesc.

— Aceleași povești răsuflete. Noapte bună, Greierașule !

— Noapte bună, Pinocchio, și Cerul să-ți apere banii și să te ferească de ucigași !

De îndată ce rosti aceste cuvinte, Greierele-vorbitor se stinse cum se stinge lampa cînd sufli în ea, iar drumul deveni și mai întunecat ca înainte.

CAPITOLUL XIV

Pinocchio, care n-a ascultat sfaturile cele bune ale Greierului-vorbitor, se întâlnește cu tâlharii

— Într-adevăr, vorbi către sine păpușica pornind la drum, cît de nefericiți sîntem noi, bieții copii ! Toți ne ceartă, toți ne dojenesc, toți ne dau sfaturi. Dacă i-am lăsa să vorbească, toți s-ar crede părinții și dascălii noștri ; chiar și Greierii-vorbitori. Iată cum stau lucrurile : pentru că n-am vrut să-l ascult, Greierele cel plicticos mi-a prezis că multe nenorociri se vor abate asupra mea. Mă voi întâlni cu niște tâlhari ! Dar ar fi lucrul cel mai puțin rău din lume. După mine, tâlharii au fost într-adins inventați de părinți, ca să-și sperie copiii cînd aceștea vor să iasă noaptea în oraș. Și apoi, dacă i-aș întâlni aici, pe drum, m-aș speria de ei ? Nici gînd ! Le-aș ieși înainte și le-aș striga : „Domnilor tâlhari, ce vreți de la mine ? Țineți minte : cu mine nu e de glumit. Duceți-vă la treburile voastre și tăceți din gură !” La o asemenea amenințare, făcută pe un ton cît se poate de serios, parcă-i și văd pe bieții tâlhari fugind de le scapără călcîiele. Și dacă s-ar dovedi prost-crescuți și n-ar vrea să fugă, atunci aș fugi eu și așa s-ar încheia povestea...

Dar Pinocchio n-apucă să-și termine gîndurile, căci i se păru că aude, în urma lui, un foșnet de frunze.

Se întoarse să vadă mai bine și zări, în întuneric, două umbre negre, înfășurate, din cap pînă-n picioare, în doi saci de cărbuni ; umbrele alergau după el sărind în vîrfurile picioarelor, de parcă ar fi fost două arătări.

— Uite-i, au apărut ! își spuse el și, neștiind unde să pi-tească cele patru monede, le ascunse în gură, mai exact, sub limbă.

Apoi încercă să fugă. Dar nici nu făcuse primul pas, cînd se simți strîns cu putere de mînă și auzi două voci răgușite, înspăimîntătoare, care-i strigară :

— Banii, sau viața !

Pinocchio, neputînd vorbi din pricina monedelor pe care le ținea în gură, făcu mii de plecăciuni și mii de semne ca să dea a înțelege celor doi mascați, cărora li se vedeau numai ochii prin găurile sacilor, că el nu-i decît o biată păpușică și că n-are în buzunar nici o para chioară.

— Haide, haide ! Scoate banii fără multă vorbă ! strigară amenințător cei doi tîlhari.

Iar păpușica făcu, cu capul și cu mîinile, un semn, de parcă ar fi spus : „n-am”.

— Scoate banii, sau te omorîm ! spuse tîlharul cel mai înalt de statură !

— Te omorîm ! repetă celălalt.

— Și după ce te omorîm pe tine, îl omorîm și pe tatăl tău !

— Și pe tatăl tău !

— Nu, nu, nu ! Pe bietul meu tată, nu !... strigă Pinocchio, cu glas desperat ; dar strigă atît de tare, încît galbenii îi zornăiră în gură.

— Ah, ticălosule ! I-ai ascuns sub limbă ? Scoate-i imediat.

Dar Pinocchio se-ncăpățîină.

— Faci pe surdul ? Stai puțin, c-o să te silim noi să scoți banii.

Într-adevăr, unul dintre ei apucă zdravăn păpușica de vîrfurile nasului, iar celălalt o prinse de bărbie și începură să tragă cu putere, unul într-o parte și celălalt în alta, ca s-o facă să deschidă gura ; dar nu fu chip. Gura păpușii părea ferecată.

Atunci, tîlharul cel mai mic de statură scoase un satîr și, folosindu-se de el ca de o rangă, încercă să întredeschidă gura lui Pinocchio, dar acesta, iute ca fulgerul, își înfipse dinții în mîna tîlharului, o smulse din încheietură și o scuipă jos ; însă uimirea păpușii fu cu atît mai mare, cu cît mîna se dovedi a fi o labă de pisică.

Încurajat de această primă victorie, Pinocchio se suci cu putere din mîinile tîlharilor, sări peste tufișul de lîngă drum și o luă la goană peste cîmpie. Tîlharii însă fugeau în urma

lui, ca doi câini după un iepure ; iar tâlharul care-și pierduse o labă alerga, el știe cum putea, numai într-un picior.

După o cursă de cincisprezece kilometri, Pinocchio simți că-l lasă puterile. Atunci, dîndu-și seama că este pierdut, se cățăra pe trunchiul unui pin foarte înalt și se așeză în vârful copacului. Tîlharii încercară să se urce și ei, dar, ajunși pe la jumătatea trunchiului, alunecară, căzură jos și-și jupuiră mîinile și picioarele.

Dar nu se dădură bătută cu una, cu două. Dimpotrivă, aduseră la poalele pinului un braț de lemne uscate și le dădură foc ; cît ai clipi din ochi, pinul se aprinse și începu să ardă ca o lumînare cu flacăra clătinată de vînt. Pinocchio, văzînd că focul urcă tot mai sus și nevrînd să moară ca un pui la frigare, se aruncă din vârful copacului și pe-aici ți-e drumul ; alergă din nou peste cîmpuri și peste văi, iar tîlharii alergau după el, fără întrerupere.

Începuse să se crape de ziuă și tot mai alergau, cînd Pinocchio văzu că drumul este tăiat de un șanț larg, adînc și plin de apă murdară, de culoarea cafelei cu lapte. Ce era de făcut ?

— Un, doi, trei ! strigă păpușica și, făcîndu-și vînt cu multă putere, sări dincolo de șanț.

Iar tîlharii săriră și ei, dar nu socotiră bine distanța și, bîldîbîc ! căzură în mijlocul șanțului. Pinocchio, cînd auzi zgomotul bufniturii și clipoceala stropilor de apă, strigă rîzînd și continuînd să alerge :

— Să vă fie de bine baia, domnilor tîlhari !

Și, cînd își făcu socoteala că tîlharii se înecaseră de-a binelea, se uită înapoi, dar observă că amîndoi alergau după el, înfășurați în sacii lor, din care șiroia apa ca din două coșuri fără fund.

CAPITOLUL XV

**Tîlharii îl urmăresc pe Pinocchio și, după ce-l ajung,
îl spînzură de ramura Stejarului-uriaș**

Atunci păpușica își pierdu curajul, ba fu chiar pe punctul de a se întinde pe jos și de a se socoti învinsă ; dar, aruncîndu-și ochii împrejur, văzu, în mijlocul verdelui închis al copacilor, o căscioară albă ca zăpada.

„De-aș mai apuca să ajung pînă la casa aceea, aș fi salvat”, își spuse Pinocchio în sinea lui.

Și, fără să mai zăbovească, începu să alerge prin pădure, cît îl țineau picioarele. Iar tîlharii continuau să alerge după el.

După o cursă deznădăjduită de aproape două ore, ajunse, cu sufletul la gură, la poarta casei celei mici și ciocăni tare în ea.

Nu răspunse nimeni.

Pinocchio ciocănea întruna cu putere, pentru că auzea apropiindu-se zgomotul pașilor și răsuflarea greoaie și obosită a urmăritorilor săi.

Aceeași tăcere.

Dîndu-și seama că ciocănitul nu folosește la nimic, păpușica începu, într-un moment de desperare, a izbi cu picioarele și cu capul în poartă. Atunci apărură la fereastră o frumoasă Copilă, cu ochii albaștri și cu fața albă ca a unei păpuși de ceară ; avea însă ochii închiși și mîinile încrucișate pe piept și, fără să miște buzele, rosti cu glas subțirel, care parcă venea din altă lume :

— În casa asta nu e nimeni. Toți am murit.

— Deschide-mi tu, cel puțin ! se rugă Pinocchio plîngînd.

— Și eu sînt moartă.

— Moartă ? Atunci ce faci acolo, la fereastră ?

— Aștept să vină coșciugul, să mă ridice.

După ce vorbi astfel, Copila dispărură și fereastra se închise.

— O, frumoasă Copilă cu părul negru-albăstriu, strigă

Pinocchio, te rog, deschide-mi ! Fie-ți milă de un nefericit, urmărit de tilh...

Dar nu apucă să termine vorba, că fu înșfăcat de gît și aceleași două voci răgușite mormăiră amenințător :

— Acum nu ne mai scapi.

Păpușica văzu moartea cu ochii ; fu cuprinsă de un tremur puternic, încît încheieturile picioarelor de lemn și cele patru monede, pe care le ascunsese sub limbă, se scuturau și ele.

— Vrei, ori nu vrei să deschizi gura ? Îl întrebară tilharii. Ah, nu răspunzi ? Las' pe noi ! De astă dată o să te facem s-o deschizi !...

Și scoaseră două cuțite foarte lungi și ascuțite ca un brici și țac ! Îi dădură două lovituri în șale.

Dar, spre norocul ei, păpușa fusese cioplită dintr-un lemn de bună calitate, așa că tăișul cuțitelor se rupse în zeci de bucățele, iar tilharii rămaseră cu mînerele în mînă, privindu-se între ei.

— Am înțeles ! spuse atunci unul dintre ei. Trebuie să-l spînzurăm ! La spînzurătoare !

— Să-l spînzurăm ! repetă celălalt.

Zis și făcut : îi legară mîinile la spate, îi petrecură un laț în jurul gîtului și-l spînzurară de craca unui copac mare, numit Stejarul-uriaș.

Apoi, tilharii se așezară în iarbă, așteptînd ca păpușica să-și dea ultima suflare. Dar, după trei ore de așteptare, Pinocchio avea încă ochii deschiși, gura închisă și dădea din picioare mai abitir ca altădată.

Tilharii, care se plictisiseră pînă la urmă, se întoarseră spre Pinocchio și-i spuseră rîzînd batjocoritor :

— Adio, pe mîine ! Cînd ne vom întoarce mîine aici, să sperăm că ne vei face plăcerea să te găsim mort și cu gura căscată.

Și plecară.

Între timp se stîrnise un vînt puternic, un vînt din nord, care, suflînd și urlînd cu furie, îl arunca în dreapta și-n stînga

pe bietul spînzurat, legănîndu-l cu forță, precum limba unui clopot care dăngăne a sărbătoare. Și acea legănare prelungită îi pricinuia dureri mari, iar lațul se strîngea tot mai mult în jurul beregatei și-i tăia respirația.

Treptat-treptat, vederea i se turbură și, cu toate că simțea cum i se apropie moartea, mai spera ca vreun suflet milos să apară, dintr-o clipă în alta, și să-l scape. Dar, pînă la urmă, cînd văzu că nimeni, chiar nimeni nu-i vine într-ajutor, își aminti de bietul său tată și, aproape muribund, bîlbîi :

— Vai, tăticule !... Dacă ai fi aici !...

Puterile îl părăsiră și nu mai putu adăuga nimic. Ochii i se închiseră, gura i se deschise, își întinsă picioarele și, scuturînd cu putere din cap, rămase acolo, nemișcat.

CAPITOLUL XVI

**Copila cea frumoasă cu părul negru-albăstriu
cere să i se aducă păpușica, o așază în pat
și cheamă trei doctori, ca să afle dacă este vie sau moartă**

În momentul cînd bietul Pinochhio, pe care tâlharii îl spînzuraseră de o cracă a Stejarului-uriaș, părea mai mult mort decît viu, Copila cea frumoasă cu părul negru-albăstriu apărură din nou la fereastră. Ea se înduioșase de nefericitul pe care vîntul îl clătina în toate direcțiile ; ciocăni atunci de trei ori, apoi bătura de trei ori din palme.

La acest semnal se auzi un puternic filfiit de aripi și un Șoim, care zbura cu mare avînt, se apropie și se așază pe rama ferestrei.

— Ce-mi poruncește frumoasa mea Zînă ? spuse Șoimul, plecîndu-și ciocul în semn de respect (pentru că este bine să știm că frumoasa Copilă cu părul negru-albăstriu nu era, de fapt, decît o Zînă foarte bună care, de mai mult de o mie de ani, locuia în apropierea acelei păduri).

— Vezi păpușica aceea care se bălăbăne de craca Stejarului-uriaș ?

— O văd.

— Ei bine, zboară imediat acolo, taie cu ciocul tău cel puternic nodul care o ține spînzurată în laț și întinde-o, binișor, pe iarbă, la poalele Stejarului.

Șoimul zbură în înaltul cerului și, peste două minute, se întoarce și spuse :

— Ordinul s-a executat.

— Cum ai găsit-o : vie, sau moartă ?

— Cînd am văzut-o, părea moartă, dar nu este chiar așa, pentru că, după ce i-am desfăcut lațul din jurul beregadei, a suspinat îngînînd cu voce stinsă : „Acum mă simt mai bine“.

Atunci Zîna bătu din palme, ciocăni încet de două ori și, odată, apăru un minunat Cîine lățos care mergea drept pe picioarele dinapoi, de parcă ar fi fost un om.

Cîinele cel lățos era îmbrăcat ca un vizitiu în uniformă de gală. Peste o perucă albă, cu bucle ce-i cădeau pe spate, purta un tricorn împodobit cu fireturi de aur ; avea o tunică de culoarea șocolatei, cu nasturi strălucitori și cu două buzunare mari, în care punea oasele pe care i le dăruia stăpîna sa la masă ; mai avea o pereche de pantaloni de catifea roșie, ciorapi de mătase, pantofiori decolorați, iar la spate un fel de săculeț de atlas albastru, unde-și vîra coada cînd afară începea să plouă.

— Sus, Medoro ! se adresă Zîna Cîinelui cel lățos. Dă ordin să-ți pună caii la cea mai frumoasă trăsură din grajdul meu și ia-o pe drumul pădurii. Odată ajuns sub Stejarul-uriaș, vei vedea acolo, întinsă pe iarbă, o biată păpușică, mai mult moartă decît vie. Ia-o cu delicatețe, culc-o pe pernele trăsurii și adu-mi-o aici. Ai înțeles ?

Ca să arate că a priceput, Cîinele cel lățos scutură de trei sau patru ori din săculețul de atlas albastru din spate și o luă la goană ca un cal de curse. Peste puțină vreme fu văzută, ieșind din grajd, o frumoasă trăsurică albă, împodobită toată

cu pene de canar și căptușită, pe dinăuntru, cu cremă și pișcoturi. Trăsurica era trasă de o sută de șoricei albi, iar Cîinele cel lăptos, urcat pe capră, pocnea din bici în dreapta și în stînga, ca un birjar care se teme că a întîrziat.

Nu trecuse nici un sfert de oră, cînd trăsurica se întoarse, iar Zîna, care aștepta în pragul casei, luă în brațe biata păpușică, o duse într-o cămăruță cu pereții de sidef și trimise numaidecît să cheme doctorii cei mai renumiți din preajmă.

Și doctorii sosiră imediat, unul după altul ; întîi sosi Corbul, apoi Cucuveaua, și la urmă Greierele-vorbitor.

— Aș vrea să aflu de la dumneavoastră, domnilor, spuse Zîna, adresîndu-se celor trei doctori strînși în jurul patului lui Pinocchio, aș vrea să aflu de la dumneavoastră dacă această nefericită păpușică este vie sau moartă.

La această invitație, Corbul înaintă primul, luă pulsul lui Pinocchio, îi pipăi nasul, apoi degetul mic de la picior și, după ce-l consultă astfel îndelung, rosti grav aceste cuvinte :

— După a mea părere, păpușica este moartă de adevărat ; dar dacă, din nefericire, nu este moartă, este semn sigur că este încă din viață.

— Îmi pare rău, spuse Cucuveaua, că trebuie să-l contrazic pe Corb, ilustrul meu prieten și coleg ; după mine, dimpotrivă, păpușica este vie de-a binelea ; dar dacă, din nefericire, nu este vie, este semn că-i într-adevăr moartă.

— Dar dumneavoastră nu spuneți nimic ? îl întrebă Zîna pe Greierele-vorbitor.

— Eu zic că un medic prudent, atunci cînd nu știe ce să spună, face mai bine să tacă din gură. Dealtminteri, mie, păpușica asta nu-mi este necunoscută ; o cunosc de multă vreme.

Pinocchio, care pînă atunci stătuse nemișcat ca o bucată de lemn, fu cuprins de un tremur atît de puternic, că zgîlțîi patul.

— Păpușica asta, continuă netulburat Greierele-vorbitor, este un pungaș.

Pinocchio deschise ochii și-i închise imediat.

— Este un mare ștrengar, un nesimțitor, un vagabond.

Pinocchio își ascunse fața între cearșafuri.

— Păpușica asta este un copil neascultător, care-l va face pe bietul său tată să moară de mîhnire.

La aceste vorbe, se auzi în cameră un sughiț întretăiat de hohote de plîns. Închipuți-vă cum rămaseră cu toții atunci cînd ridicară puțin cuvertura și descoperiră că cel care plîngea în hohote era chiar Pinocchio.

— Cînd mortul plînge, asta înseamnă că este pe cale de vindecare, spuse pe un ton solemn Corbul.

— Nu-mi place că trebuie să-l contrazic pe ilustrul meu prieten și coleg, adăugă Cucuveaua, dar, după mine, cînd mortul plînge este semn că nu vrea să moară.

CAPITOLUL XVII

**Pinocchio mănîncă zahărul, dar nu vrea să ia purgativul
decît atunci cînd cioclii vin să-l ridice.**

**Apoi spune o minciună și, drept pedeapsă,
îi crește nasul**

După ce ieșiră cei trei doctori din cameră, Zîna se apropie de Pinocchio, îi puse mîna pe frunte și observă că păpușica este bolnavă și că arde ca focul.

Dizolvă atunci un praf alb într-un pahar pe jumătate plin cu apă, îl întinse lui Pinocchio și-i spuse, cu multă căldură :

— Bea-l și, în cîteva zile, te vei face bine.

Pinocchio privi paharul, strînse puțin din buze și întrebă apoi, cu o voce plîngăreată :

— E dulce, sau amar ?

— Este amar, dar îți va face bine.

— Dacă-i amar, nu-l beau !

— Ascultă-mă și bea-l.

— Nu-mi plac lucrurile amare.

— Bea-l și, după aceea, ca să te îndulcești, o să-ți dau o bucățică de zahăr.

— Unde-i bucăţica de zahăr ?

— Uite-o aici, spuse Zîna, scoţind-o dintr-o zaharniţă aurită.

— Dă-mi întîi bucăţica de zahăr, şi după aceea o să beau apa cea rea şi amară.

— Îmi promiţi ?

— Da.

Zîna îi dădu bucăţica de zahăr, iar Pinocchio, după ce o ronţăi şi o înghiţi într-o clipită, spuse lingîndu-şi buzele :

— Dacă zahărul ar fi o doctorie, l-aş lua în fiecare zi.

— Acum ţine-ţi cuvîntul şi bea picul ăsta din pahar, ca să te însănătoşeşti mai curînd.

Pinocchio luă, cu greutate, paharul în mînă, îl duse la nas, îl apropie apoi de gură, îl mai duse odată la nas şi, în cele din urmă, spuse :

— Este prea amară doctoria, prea amară ! Nu pot s-o beau.

— Cum poţi să spui asta, cînd nici n-ai gustat-o ?

— Aşa cred eu. I-am simţit mirosul. Mai vreau încă o bucăţică de zahăr... şi apoi o beau.

Atunci Zîna, care avea răbdarea unei adevărate mame, îi dădu altă bucăţică de zahăr şi, după aceea, îi întinse din nou paharul.

— Nu pot să beau ! spuse păpuşica, făcînd multe strîmbături.

— De ce ?

— Pentru că mă enervează perna de la picioare.

Zîna îi luă perna.

— Degeaba. Nici aşa nu pot să beau.

— Ce te mai enervează ?

— Uşa camerei, care este întredeschisă.

Zîna se sculă şi închise uşa camerei.

— Pe scurt, strigă Pinocchio, izbucnind într-un hohot de plîns, nu vreau să beau apa asta amară, nu vreau, nu vreau şi iar nu vreau !

— Băiete, ai să te căieşti.

— Nu mă interesează !
— Ești grav bolnav.
— Nu-mi pasă !
— Dacă nu-ți scade temperatura, n-o s-o mai duci mult.
— Nu mă interesează !
— Nu ți-e frică de moarte ?
— Nici gînd ! Mai bine să mor decît să iau doctoria asta rea.

În acest moment, ușa camerei se deschise larg și patru iepuri negri ca cerneala, care duceau pe umeri un sicriu mic, intrară.

— Ce vreți de la mine ? strigă Pinocchio, ridicîndu-se speriat în capul oaselor.

— Am venit să te luăm ! răspunse Iepurele cel mai mare.

— Să mă luați ?... Dar n-am murit încă !

— N-ai murit încă ; dar, pentru că ai refuzat să bei doctoria, care ți-ar fi scăzut temperatura, mai ai de trăit numai cîteva minute.

— O, dragă Zînă, o Zînă dragă, începui să strige atunci păpușica, dă-mi repede paharul ! Crăbește-te, te rog : nu vreau să mor !

Și apucă paharul cu amîndouă mîinile și-l goli dintr-o suflare.

— Nu face nimic... spuseră Iepurii. De astă dată am făcut drumul degeaba.

Și luară din nou sicriul pe umeri și ieșiră din cameră, mormăind printre dinți.

Fapt este că, peste scurtă vreme, Pinocchio coborî din pat, sănătos tun ; pentru că trebuie să știți că păpușile de lemn se îmbolnăvesc rar, dar se vindecă foarte repede.

Și Zîna, văzîndu-l că este vesel și voios, că face nebunii și că aleargă prin cameră ca un cocoșel, îi spuse :

— Deci doctoria mea te-a făcut bine.

— Mai mult decît bine. M-a readus la viață.

— Atunci de ce te-ai lăsat rugat atît de mult ca s-o bei ?

— Pentru că noi, copiii, sîntem croiți cu toții la fel : ne înfricoșează doctoriile mai mult decît boala.

— Păcat ! Copiii ar trebui să știe că o doctorie bună, luată la timp, poate vindeca pe oricine de o boală gravă și poate chiar să-l salveze de la moarte.

— Vai, altă dată n-am să mă mai las rugat atît de mult ! Îmi voi aminti de Iepurii cei negri cu coșciugul pe umeri și atunci voi lua imediat paharul și... dă-l pe gît !...

— Acum vino aici, lîngă mine, și povestește-mi cum ai căzut în mîinile tîlharilor.

— S-a întîmplat că păpușarul Mănîncă-Foc mi-a dat cîteva galbeni și mi-a spus : „Ia-i și du-i tatălui tău“. Iar eu, în schimb, am întîlnit pe drum o Vulpe și un Motan, două persoane foarte cumsecade, care mi-au spus : „Vrei ca acești cinci galbeni să devină o mie, două mii ? Vino cu noi și te vom duce la Cîmpul Minunilor !“ Și eu le-am răspuns : „Hai să mergem.“ Și ei mi-au spus : „Acum să ne oprim la hanul Răcul Roșu și după miezul nopții să ne continuăm drumul.“ Iar cînd eu m-am trezit din somn, ei nu mai erau acolo, plecaseră înainte.

Atunci eu am început să umblu prin noapte ; era un întuneric să-l tai cu cuțitul ; iar pe drum am găsit ascunși în doi saci de cărbuni doi tîlhari, care mi-au spus : „Scoate banii“. Eu le-am răspuns : „Nu-i am.“ Pentru că ascusesem cei patru galbeni în gură, unul dintre tîlhari a încercat să mă țină, iar eu, cu o mușcătură, i-am rupt mîna și am zvîrlit-o cît colo, dar în locul unei mîini am azvîrlit o labă de pisică. Și tîlharii au început să alerge după mine și eu fugeam voinicește, m-au ajuns și m-au spînzurat de un copac din pădurea asta, spunîndu-mi : „Mîine o să ne întoarcem aici, dar atunci tu vei fi mort, cu gura larg deschisă, și abia atunci o să-ți luăm galbenii pe care i-ai ascuns sub limbă.“

— Și acum unde ai pus cei patru galbeni ? îl întrebă Zîna.

— I-am pierdut, răspunse Pinocchio.

Dar nu era adevărat, fiindcă îi avea în buzunar.

Dar abia rosti minciuna și nasul său, care și așa era destul de lung, se lungi, pe loc, cu încă două degete.

— Și unde i-ai pierdut ?

— În pădurea din apropiere.

La această nouă minciună, nasul continuă să-i crească.

— Dacă i-ai pierdut în pădurea învecinată, spuse Zîna, o să-i căutăm și o să-i găsim : toate lucrurile pierdute în pădurea asta se găsesc pînă la urmă.

— Ah, nu-mi mai aduc bine aminte ! răspunse încurcată păpușica. Cei patru galbeni nu i-am pierdut, ci i-am înghițit, fără să-mi dau seama, pe cînd luam medicamentul pe care mi l-ai dat.

La această ultimă minciună, nasul i se lungi într-atîta, încît bietul Pinocchio nu se mai putea învîrți în nici o parte. Dacă se-ntorcea la dreapta, se izbea cu nasul de pat și de geamurile ferestrei, iar dacă se-ntorcea la stînga se lovea de perete și de ușa camerei ; cînd ridica puțin mai mult capul, era în pericol să-și proptească nasul în ochiul Zînei.

Iar aceasta îl privea și rîdea.

— De ce rîzi ? o întreba păpușica, rușinată și neliniștită că-i creștea nasul văzînd cu ochii.

— Rîd de minciuna pe care ai spus-o.

— Cum de știi că am mințit ?

— Minciunile, copilul meu, se recunosc imediat, pentru că sînt de două feluri : sînt unele care au picioarele scurte și altele care au nasul lung. Minciuna ta este dintre acelea care au nasul lung.

Pinocchio nu mai știa unde să se ascundă de rușine și încercă să fugă din odaie, dar nu putu : nasul îi crescuse atît de tare, încît nu-l mai lăsa să iasă pe ușă.

CAPITOLUL XVIII

Pinocchio îi regăsește pe Vulpe și pe Motan și se duce cu ei să semene cei patru galbeni în Cîmpul Minunilor

După cum vă puteți închipui, Zîna îl lăsă pe Pinocchio mai bine de o jumătate de oră să plîngă și să urle din pricina nasului său care se lungise atît de mult, încît nu mai încăpea pe ușa camerei ; în felul acesta, Zîna voise să-i dea mai întîi o lecție severă, și apoi să-l învețe minte a mai spune minciuni ; acesta era, spunea dînsa, cel mai urît nărav pe care-l poate avea un copil. Dar, cînd îl văzu spășit și cu ochii ieșiți din orbite de atîta plîns, se înduioșă, bătu din palme și la acest semnal intrară pe fereastră vreo mie de păsări mari, numite Ciocănitore ; ele, cu toatele, se așezară pe nasul lui Pinocchio și începură să i-l ciocănească atît de tare, încît, în cîteva minute, nasul acela ciudat și nemăsurat de lung reveni la mărimea lui dinainte.

— Cît de bună ești, Zîna mea, spuse păpușica ștergîndu-și ochii, și cît de mult te iubesc !

— Și tu mi-ești drag, răspunse Zîna, și dacă vrei să rămîi la mine, tu vei fi frățiorul meu și eu buna ta surioară.

— Aș rămîne bucuros... Dar bietul meu tată ?

— M-am gîndit la toate. L-am și anunțat pe tatăl tău și, înainte de căderea nopții, va fi aici.

— Într-adevăr ? strigă Pinocchio sărînd în sus de bucurie. Atunci, micuța mea Zîna, dacă nu te supără, aș vrea să-i ies înainte. Abia aștept să-l sărut pe sărmanul meu tată, care a suferit atîta pentru mine.

— Mergi liniștit, dar fii atent să nu te rătăcești. Ia-o pe poteca pădurii și sînt sigură că-l vei întîlni.

Pinocchio plecă și, odată intrat în pădure, începu să alerge ca un căprior. Dar cînd ajunse la un anumit loc, aproape de Stejarul uriaș, se opri, căci i se păru că aude niște zgomote prin tufăriș. Și pe cine credeți că văzu venind pe drum ?... Vul-

pea și Motanul, cei doi tovarăși de călătorie, cu care mincase la hanul Racul Roșu..

— Iată-l pe Pinocchio al nostru! strigă Vulpea îmbrățișându-l și sărutându-l. Cum de ai ajuns aici?

— Cum de ai ajuns aici? repetă Motanul.

— E o istorie lungă, spuse păpușica, și o să v-o povestesc, odată, pe îndelete. Știți, însă, că alaltăieri noaptea, când m-ați lăsat singur la han, am întâlnit tâlharii pe drum?

— Tâlharii?... Ah, bietul meu prieten! Și ce voiau?

— Voiau să-mi fure galbenii.

— Răii!... spuse Vulpea.

— Foarte răi! repetă Motanul.

— Dar eu am luat-o la fugă, continuă să povestească păpușica, și ei tot după mine pînă m-au ajuns și m-au spînzurat de o cracă a Stejarului acela.

Și Pinocchio arată Stejarul-uriaș, care se găsea la doi pași.

— Vai, ce poveste tristă! spuse Vulpea. În ce lume sîntem condamnați să trăim! Unde să mai găsim noi, oamenii cinstiți, un adăpost sigur?

În timp ce vorbeau, Pinocchio observă că Motanul șchio-păta de piciorul drept din față, fiindcă nu mai avea laba, cu gheare cu tot.

— Ce s-a întîmplat cu laba ta?

Motanul vru să spună ceva, dar se-ncurcă. Atunci, Vulpea spuse:

— Prietenul meu tace pentru că e foarte modest. Voi răspunde eu în locul lui. Află, deci, că acum o oră am întâlnit pe drum un lup bătrîn, aproape leșinat de foame, care ne-a cerut să-l miluim. Noi n-am avut să-i dăm nimica, nici măcar un os de pește; și atunci știi ce-a făcut prietenul meu, care are într-adevăr o inimă de aur? Și-a smuls cu dinții laba din față și a aruncat-o bietului animal ca să-i potolească foamea.

Și, vorbind astfel, Vulpea își șterse o lacrimă.

Pinocchio, mișcat și el, se apropie de Motan șoptindu-i la ureche:

— Dacă toți motanii ți-ar semăna, șoarecii ar fi fericiți.
— Și acum ce cauți prin locurile astea ? îl întreabă Vulpea pe Pinocchio.

— Îl aștept pe tatăl meu, care trebuie să sosească dintr-un moment într-altul.

— Și galbenii ?

— Îi am în buzunar. Doar unul l-am cheltuit la hanul Racul Roșu.

— Și când te gîndești că ar putea deveni o mie sau două mii ! De ce nu-mi asculți sfatul ? De ce nu te duci să-i semeni în Cîmpul Minunilor ?

— Azi mi-e cu neputință. O să merg într-altă zi.

— Va fi prea târziu atunci, spuse Vulpea.

— De ce ?

— Pentru că acest cîmp a fost cumpărat de un bogătan, iar de mîine înainte nu va mai fi îngăduit nimănui să semene bani acolo.

— Cît de departe e de aici pînă la Cîmpul Minunilor ?

— Numai doi kilometri. Vrei să vii cu noi ? Într-o jumătate de oră ești acolo ; semeni într-o clipă cei patru galbeni și peste cîteva minute culegi două mii, iar seara te întorci cu buzunarele pline. Vrei să vii cu noi ?

Pinocchio șovăi puțin, pentru că își aminti de Zîna cea bună, de bietul Geppetto și de sfaturile Greierului-vorbitor ; dar, pînă la urmă, procedă ca toți copiii fără pic de judecată și fără inimă : dădu din cap și spuse Vulpiei și Motanului :

— Să mergem. Vin cu voi !

Și plecară.

După ce meraseră timp de o jumătate de zi, ajunseră într-un oraș care se numea „Înhață nătărăii“. După ce intră în oraș, Pinocchio vază că toate străzile erau pline de cîini cu părul căzut care căscau de foame, de oi tunse care tremurau de frig, de găini fără creastă și fără gușă care cerșeau, ca niște miloage, boabe de porumb, de fluturi mari care nu mai puteau să zboare, pentru că-și vînduseră preafrumoasele lor aripi colo-

rate ; de păuni fără coadă care se rușinau să apară așa în lume ; și de fazani care țopăiau în tăcere, plîngîndu-și scînteietoarele lor pene aurii, și argintii, pierdute acum pentru totdeauna.

Prin această mulțime de cerșetori și de bieți năpăstuiți, treceau din cînd în cînd trăsuri elegante, cu cîte o vulpe ori o coțofană hoată, ori vreo pasăre de pradă.

— Și Cîmpul Minunilor unde este ? întrebă Pinocchio.

— Aici, la doi pași.

Astfel încît traversară orașul și, ieșind dintre zidurile lui, se opriră într-un cîmp singuratic, care nu se deosebea cu nimic de alte cîmpuri.

— Iată-ne ajunși ! spuse Vulpea către păpușică. Acum apleacă-te, sapă pămîntul cu mîinile tale, fă o gaură mică și îngroapă acolo galbenii.

Pinocchio ascultă : săpă, puse înăuntru cei patru bani de aur care-i rămăseseră, și la urmă acoperi gaura cu o mînă de pămînt.

— Acuma, spuse Vulpea, du-te la balta din apropiere, umple o găleată cu apă și stropește pămîntul în care ai semănat.

Pinocchio se îndreptă spre baltă și, pentru că nu avea la îndemînă o găleată, își scoase din picior papucul scîlciat, îl umplu cu apă și stropi pămîntul care acoperea galbenii. Apoi întrebă :

— Mai am ceva de făcut ?

— Nimica ! răspunse Vulpea. Acum putem pleca. Tu poți să te întorci aici peste douăzeci de minute și atunci vei găsi un copăcel răsărit din pămînt, cu ramuri încărcate de galbeni.

Biata păpușică, emoționată la culme, mulțumi de mii de ori Vulpilor și Motanului și le făgădui un dar frumos.

— Noi nu avem nevoie de plocoane ! răspunseră cei doi ticăloși. Noi sîntem foarte bucuroși că ți-am arătat cum te poți îmbogăți, fără să te ostenești.

După ce sfîrșiră de vorbit, îl salutară pe Pinocchio, îi urară o recoltă bogată și plecară la treburile lor.

CAPITOLUL XIX

Pinocchio este jefuit de galbeni și, drept pedeapsă, capătă patru luni de închisoare

Pinocchio se întoarse în oraș și începu să numere minutele, unul după altul.

Iar cînd i se păru că a sosit timpul, luă din nou calea spre Cîmpul Minunilor.

Pe cînd mergea cu pași grăbiți, inima îi bătea puternic și ticăia ca un ceasornic de perete care merge bine. Iar între timp, se gîndea în sinea lui :

„Dacă în loc să găsesc pe crăcile copacului o mie de galbeni voi găsi două mii ? Sau în loc de două mii voi găsi cinci mii ? Vai, atunci m-aș îmbogăți ! Aș vrea să am o casă frumoasă, o mie de căluți de lemn și o mie de grajduri, ca să mă pot juca bine, o pivniță plină cu siropuri și cu băuturi de culoarea cîrmîzului, precum și un dulap cu vitrină, tixit cu fructe zaharisite, cu torturi, cu cozonaci, cu prăjituri cu migdale și cu prăjituri cu frișcă”.

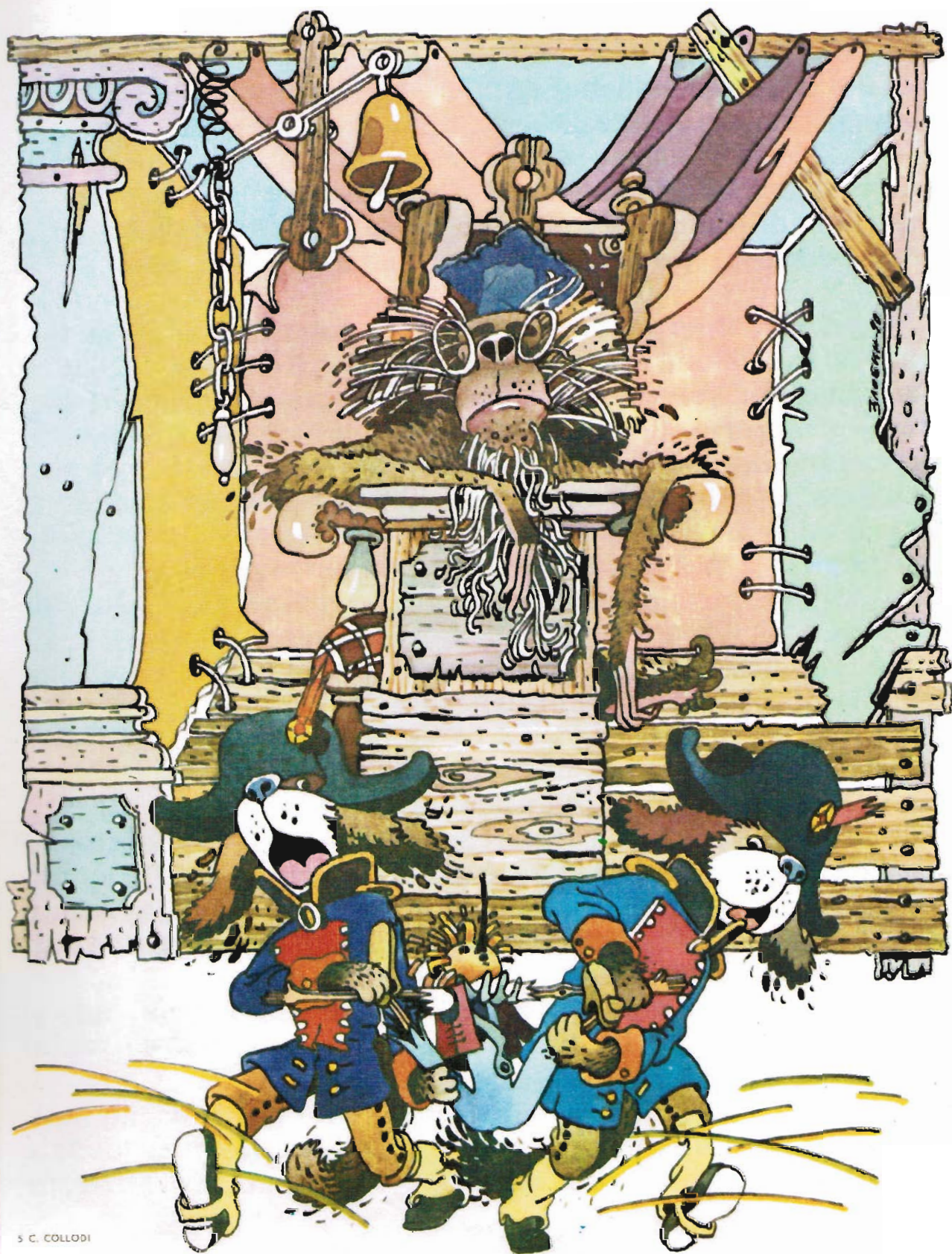
Tot visînd cu ochii deschiși, ajunse în apropierea cîmpului și se opri locului ca să vadă dacă, din întîmplare, nu zărește vreun copac cu ramurile încărcate de galbeni ; dar nu văzu nimic. Mai înainte o sută de pași și tot nimic ; ajunse la Cîmpul Minunilor, se apropie de locul săpat, unde-și îngropase banii, dar tot nimic. Atunci căzu pe gînduri ; uită de regulile bunei cuviințe, scoase mîna din buzunar și se scărpină, îndelung, în cap.

În clipa aceea, auzi un fluierat și un hohot de rîs, și, privind în sus, zări stînd într-un copac un Papagal mare, care-și scărmana puținele pene ce-i mai rămăseseră.

— De ce rîzi ? îl întrebă Pinocchio, cu o voce mînioasă.

— Rîd pentru că, în timp ce mă scărpinam, m-am gîdilat sub aripă.

Păpușica nu răspunse. Se apropie de baltă, umplu cu apă

același papuc scîlciat și se apucă să stropească pămîntul cu care acoperise banii de aur.

Cînd iată, un nou hohot de rîs, și mai obraznic decît primul, se auzi în singurătatea tăcută a celui cîmp.

— La urma urmei, strigă Pinocchio înfuriindu-se, poți să-mi spui, Papagal prost-crescut, de ce rîzi ?

— Rîd de nătărăii care cred în toate prostiile și care se lasă trași pe sfoară de unii mai vicleni ca ei.

— N-oi fi vorbind de mine ?

— Ba da, chiar de tine vorbesc, sărmane Pinocchio, de tine care ești atît de sărac cu duhul încît crezi că banii se pot semăna și culege de pe cîmp, așa cum se seamănă fasolea și dovleccii. Și eu am crezut odinioară așa ceva, și încă mai trag ponoasele. Astăzi (dar este prea tîrziu !) am ajuns să învăț că pentru a strînge în mod cinstit niscai bănuți, trebuie să-i cîștigi ori cu munca propriilor tale mîini, ori cu inteligența propriului tău cap.

— Nu te înțeleg ! spuse păpușica, începînd să tremure de spaimă.

— Răbdare ! Îți voi explica, imediat, mai bine, adăugă Papagalul. Să știi că, pe cînd tu erai în oraș, Vulpea și Motanul s-au întors aici, au dezgropat banii de aur, i-au luat și au fugit ca vîntul.

Și de-acum, cine-i ajunge e mare viteaz !

Pinocchio rămase cu gura căscată ; și, nevrînd să creadă spusele Papagalului, începu să scobească, cu mîinile și cu unghiile, pămîntul de curînd stropit. Și săpă, și săpă, și făcu o groapă mare de ar fi putut intra în ea și o claie de fîn, dar galbenii tot nu-i mai găsi acolo.

Cuprins atunci de deznădejde, se întoarse în fugă în oraș și se duse de-a dreptul la tribunal, ca să-i denunțe Judecătorului pe cei doi pungași care-l jefuiseră.

Judecătorul era un maimuțoi din neamul gorilelor, un maimuțoi bătrîn și impunător datorită vîrstei sale, a bărbii sale albe și, mai ales, datorită ochelarilor săi de aur, fără sticle, pe

care era silit să-i poarte mereu, din pricina unei umflături la ochi care-l chinuia de mai mulți ani.

Pinocchio povesti în fața Judecătorului josnica escrocherie a cărei victimă fusese, dădu numele, prenumele și semnalmentele tâlharilor și termină cerînd dreptate.

Judecătorul îl ascultă cu multă blîndețe, fu foarte atent la cele povestite, se înduioșă, se emoționează, iar cînd păpușica nu mai avea nimic de spus, întinse mîna și apăsă pe butonul soneriei.

Imediat apărură doi dulăi, îmbrăcați ca jandarmi.

Atunci Judecătorul făcu un semn jandarmilor și le spuse :

— Acest nevinovat a fost jefuit de patru bani de aur ; ridicați-l de aici și închideți-l pe loc.

La auzul acestei sentințe neașteptate, Pinocchio rămase uluit și vru să protesteze ; dar jandarmii, ca să nu mai piardă vremea, îi astupară gura și-l duseră la închisoare.

Și acolo a trebuit să rămînă patru luni lungi, și ar fi rămas și mai mult dacă n-ar fi survenit o întîmplare fericită. Împăratul care doamnea în orașul „Înhața nătărăii“ obținuse o mare victorie împotriva dușmanilor și ordonase mari serbări populare, iluminăție, focuri de artificii, curse de cai și de biciclete, iar ca semn de mare bucurie ceruse ca porțile tuturor închisorilor să fie deschise și toți tâlharii să fie trimiși acasă.

— Dacă ceilalți ies din închisoare, atunci vreau să ies și eu ! îi spuse Pinocchio temnicerului.

— Tu n-o să ieși, răspunse paznicul, fiindcă nu faci parte dintre ei.

— Ba să avem iertare, i-o tăie Pinocchio, și eu sînt tâlhar.

— În acest caz, ai tot dreptul, spuse temnicerul și, scoțîndu-și respectuos boneta, îl salută, îi deschise poarta închisorii și-l lăsă să iasă.

CAPITOLUL XX

**Eliberat din închisoare, Pinocchio se îndreaptă
spre casa Zînei, dar pe drum întâlnește
un Șarpe înspăimîntător, și în cele
din urmă păpușica este prinsă în capcană**

Închipuiți-vă bucuria lui Pinocchio cînd se văzu liber ! Fără să mai stea mult pe gînduri, ieși afară din oraș și-și reluă drumul care ducea spre căsuța Zînei.

Din pricina timpului plos, însă, drumul se transformase într-o mlaștină în care te cufundai pîn-la genunchi. Dar păpușica nu se dădu bătută. Chinuit de dorul de a-și revedea tatăl și surioara cu părul negru-albăstriu, Pinocchio alerga repede ca un ogar, așa încît stropii de noroi îi săreau pînă deasupra capului. Mergînd pe drum, el gîndea în sinea lui :

„Cîte nenorociri mi s-au mai întîmplat !... Și cînd te gîndești că sînt meritate, pentru că eu sînt o păpușă încăpățînată și arțăgoasă și vreau să fac, întotdeauna, după cum mă taie capul, fără să dau ascultare celor care țin la mine și care au mai multă minte decît mine... Dar de acum înainte m-am hotărît să-mi schimb viața și să devin un băiat cuminte și ascultător. Am văzut pînă acum, cu vîrf și îndesat, că băieții neascultători nu sînt bine văzuți și că nu reușește nimeni să le intre în voie... Oare m-o fi așteptat tatăl meu ? O să-l găsesc acasă, la Zîna ? De cînd nu l-am văzut, ard de dorința de a-l mîngîia de mii de ori și de a-l copleși cu sărutări... Iar Zîna mă va ierta, oare, pentru fapta cea urîță pe care am săvîrșit-o ?... Și cînd te gîndești că ea a fost atît de bună cu mine, că s-a îngrijit atît de mult de mine și că astăzi, dacă mai trăiesc, tot ei i-o datorez... Există oare un copil mai nerecunoscător și mai lipsit de inimă ca mine ?...”

Pe cînd gîndea astfel în sinea sa, se opri deodată, speriat, și făcu patru pași înapoi.

Ce văzuse ?

Văzuse un Șarpe mare întins de-a latul drumului, cu pielea

verde, cu ochii de foc și cu coada ascuțită, care-i fumega ca un horn de sobă.

E greu să ne închipuim spaima lui Pinocchio care, îndepărându-se mai bine de-o jumătate de kilometru, se așezase pe o grămadă de pietre și aștepta ca Șarpele să se dea la o parte, să lase trecerea liberă, ca el să-și poată urma calea.

Așteaptă o oră, așteaptă două, așteaptă trei ; dar Șarpele rămânea locului și chiar de la distanță i se vedeau ochii roșii înfocați și coloana de fum care-i ieșea prin vârful cozii.

Atunci Pinocchio, luându-și inima în dinți, se apropie de Șarpe și cu o voce blândă, lingușitoare și subțirică îi spuse :

— Iertați-mă, domnule Șarpe, sînteți atît de bun să vă dați puținel la o parte, ca să mă lăsați să trec ?

Dar parcă vorbea la pereți : Șarpele nu se mișcă.

Atunci păpușica reluă cu aceeași voce :

— Domnule Șarpe, vreau să știți că mă duc la tatăl meu acasă, că nu l-am văzut de multă vreme... Sînteți bun să lăsați să-mi continui drumul ?

Așteaptă un semn de răspuns, dar răspunsul întîrzia să vină ; ba, dimpotrivă, Șarpele, care pînă atunci păruse vioi și plin de viață, rămase nemișcat, aproape înțepenit. Ochii i se închiseră și coada încetă să fumege.

— O fi, oare, mort cu adevărat ? se întrebă Pinocchio, frecîndu-și mîinile cu mare bucurie și, fără să zăbovească, încercă să sară peste el, pentru a trece pe cealaltă parte a drumului. Dar nu apucase să ridice bine piciorul cînd Șarpele se sculă pe neașteptate, ca un arc destins, iar păpușica, speriată, trăgîndu-se înapoi, se împiedică și căzu jos.

Și căzu atît de rău încît rămase cu capul în noroiul drumului și cu picioarele în aer.

La revederea acestei păpuși care stătea cu capul în jos și dădea din picioare cu o iuțeală de necrezut, pe Șarpe îl năpădi un hohot de rîs : și rîse, și rîse, și rîse atît de mult încît, în cele din urmă, din pricina prea marii sforțări, i se rupse o vînă din piept și atunci muri de-a binelea.

Acum Pinocchio începu să alerge spre casa Zînei, ca să ajungă acolo înainte de căderea nopții. Dar, pe drum, nu-și mai putu stăpîni foamea și sări într-o vie, cu gîndul de a culege cîtiva ciorchini de struguri tămîioși. Mai bine s-ar fi lăsat păgubaș !

Abia ajuns sub aracii vitei și trosc ! simți deodată că două fiare tăioase, care-l făceau să vadă stele verzi, îi strîngeau picioarele.

Biata păpușică nimerise într-o capcană pusă de țărani, ca să prindă nevăstuicile care goleau de păsări cotețele din preajmă.

CAPITOLUL XXI

**Pinocchio este luat de un țăran care îl silește
să țină locul cîinelui de pază, la un coteț de păsări**

După cum vă închipuiți, Pinocchio începu să plîngă, să strige și să implore ; dar plînsurile și strigătele erau zadarnice, pentru că acolo, de jur împrejur, nu se vedeau case, iar pe drum nu trecea nici un om.

Între timp se lasă întunericul.

Poate din cauza durerii produsă de capcana care-i strîngea fluierile picioarelor, poate de spaima de a se afla singur, pe întuneric, în mijlocul viei, Pinocchio era gata să leșine ; dar deodată, văzu trecîndu-i deasupra capului un Licurici ; îl chemă și-i spuse :

— O, dragă Licuriciule, vrei să fii atît de bun și să mă ajuți în suferința mea ?

— Sărmane copil, răspunse Licuriciul, oprindu-se înduioșat să-l privească, cum de ți-ai prins picioarele în fiarele astea ascuțite ?

— Am intrat în via aceasta ca să culeg doi ciorchini de struguri tămîioși și...

— Dar strugurii erau ai tăi ?

— Nu.

— Atunci, cine te-a învățat să iei lucrul altuia ?

— Mi-era foame.

— Foamea, dragul meu, nu este un motiv ca să ne însușim lucruri care nu ne aparțin.

— Este adevărat, este adevărat ! strigă Pinocchio plângând, dar altă dată n-o să mai fac.

Aici dialogul se întrerupse din cauza unui zgomot ușor de pași, care se apropiau. Era stăpînul viei, care venea în vîrfurile picioarelor să vadă dacă vreuna din acele nevăstuici, care-i mînceau în timpul nopții puii, fusese prinsă în capcană.

Iar uimirea lui fu și mai mare cînd scoase afară felinarul de sub manta și observă că, în loc să fie prinsă o nevăstuică, fusese prins un băiețel.

— Ah, hoțomane ! spuse țăranul mînios. Tu îmi furai, deci, găinile ?

— Nu eu, nu eu ! strigă Pinocchio, plângînd în hohote. Eu am intrat în vie ca să iau numai doi ciorchini de struguri !

— Cine fură struguri este în stare să fure și pui de găină. Las' pe mine, c-o să-ți dau eu o lecție, s-o ții minte multă vreme.

Țăranul deschise capcana, ridică păpușa de ceafă și o tîrî așa, ca pe un mieluşel de lapte, pînă acasă.

Cînd ajunse în bătătura casei, țăranul aruncă jos capcana, îl culcă la pămînt pe Pinocchio și-i spuse :

— Acum este tîrziu și vreau să mă culc. Mîine o să ne socotim ! Deocamdată, fiindcă tocmai azi mi-a murit cîinele care mă păzea noaptea, o să-i iei tu locul. Tu o să faci pe cîinele de pază.

Zis și făcut. Îi petrecu pe după gît o zgardă mare cu ghimpi de alamă și i-o strînse tare de tot, ca să nu și-o poată scoate peste cap. Zgarda era prinsă de un lanț lung de fier care, la rîndu-i, era fixat în perete.

— Dacă o să înceapă la noapte să plouă, spuse țăranul, poți să intri în coteț, în cușca aceea de lemn așternută cu paie, în care a dormit timp de patru ani bietul meu cîine. Și dacă,

din nenorocire, vor veni hoții, nu uita să ciulești urechile și să latră.

După acest ultim sfat, țăranul intră în casă, închise ușa cu zăvoare mari, iar bietul Pinocchio rămase ghemuit în bătătură, mai mult mort decît viu din pricina frigului, a foamei și a spaimei. Și, din cînd în cînd, trecîndu-și mînios mîinile peste zgarda care-i strîngea gîtul, spunea plîngînd :

— Bine-mi stă ! Din păcate, îmi stă bine ! Am vrut să fac pe nepăsătorul, pe vagabondul, am dat ascultare tovarășilor răi și de aceea norocul ș-a îndepărtat de mine. Dacă aș fi fost un băiețel cuminte, cum sînt atîtea alții, dacă mi-ar fi plăcut să învăț și să muncesc, dacă aș fi rămas acasă, cu bietul meu tată, acum nu m-aș mai găsi aici, în mijlocul viei, să țin locul cîinelui de pază, la casa unui țăran. Vai, dacă m-aș mai putea naște o dată !... Dar acum este prea tîrziu și trebuie să am răbdare !

După această mustrare, care-i pornise din inimă, Pinocchio intră în cușcă și adormi.

CAPITOLUL XXII

Pinocchio prinde hoții și, drept răsplată pentru credința sa, este pus în libertate

Și trecuseră mai mult de două ore de cînd dormea dus, cînd, pe la miezul nopții, fu deșteptat de niște murmure și șopocăieli ciudate, care i se părea că vin din bătătură. Scoase afară vîrfurile nasului prin deschizătura cuștii și văzu, stînd la sfat, patru animale cu părul cenușiu, care semănau cu pisicile. Dar nu erau pisici : erau nevăstuici, animale carnivore, foarte la come, îndeosebi de ouă și de puicuțe tinere. Una dintre ele, depărtîndu-se de tovarășele sale, se duse la gura cuștii și spuse încet :

— Bună seara, Melampo.

- Pe mine nu mă cheamă Melampo, răspunse păpușica.
- Dar cine ești, atunci ?
- Eu sînt Pinocchio.
- Și ce faci aici ?
- Țin locul cîinelui de pază.
- Dar Melampo unde este ? Unde este cîinele cel bătrîn care stătea aici, în cușcă ?
- A murit azi-dimineață.
- A murit ? Bietul animal ! Era atît de bun !... Dar, judecînd după înfățișarea ta, și tu îmi pari un cîine de treabă.
- Vă cer iertare, eu nu sînt cîine.
- Dar ce ești ?
- Eu sînt o păpușă de lemn.
- Și ții locul cîinelui de pază ?
- Din păcate, drept pedeapsă.
- Ei bine, eu îți propun aceeași învoială pe care o aveam cu răposatul Melampo, și vei fi mulțumit.
- Și care ar fi învoiala ?
- Noi vom veni o dată pe săptămîină, ca mai-înainte, noaptea, să vizităm cotețul păsărilor, și vom lua cu noi opt găini. Din acestea, șapte le vom mînca noi și una ți-o dăm ție, cu condiția, bineînțeles, ca tu să te prefaci că dormi și să nu-ți vi-nă pofta să latri și să-ți trezești stăpînul.
- Melampo făcea la fel ? întrebă Pinocchio.
- Întocmai. Între noi și el a fost totdeauna o înțelegere cum nu se poate mai bună. Dormi liniștit și fii sigur că, înainte să plecăm de aici, îți vom lăsa sub cușcă o găină frumoasă, gata jumulită, pentru masa de mîine. Ne-am înțeles ?
- Întru totul ! răspunse Pinocchio și clătină din cap într-un anumit fel amenințător, de parcă ar fi vrut să spună : „Mai vorbim noi, în curînd !”

Cînd cele patru nevăstuici se crezură în siguranță, se du-seră de-a dreptul la cotețul care era foarte aproape de cușcă ; micile animale deschiseră cu dinții și cu ghearele ușița de lemn a cotețului și se strecurară înăuntru, una după alta. Dar nu

apucaseră bine să intre, cînd auziră ușița trîntindu-se cu mare putere.

Cel ce o trîntise era Pinocchio ; pentru mai multă siguranță, după ce închise ușa, puse dinaintea ei, drept proptea, o piatră mare.

Și apoi începu să latre ; lătră ca un cîine de pază și făcea : ham, ham, ham !

La lătratul cîinelui, țăranul sări jos din pat, luă pușca, scoase capul pe fereastră și întrebă :

— Ce mai e nou ?

— Hoții ! răspunse Pinocchio.

— Unde sînt ?

— În coteț.

— Cobor îndată.

Și într-adevăr, într-o clipă, țăranul coborî, intră în fuga mare în coteț și după ce inhăță și vîrî într-un sac pe cele patru nevăstuici, le spuse cu mare mulțumire :

— În sfîrșit mi-ați căzut în mînă ! Aș putea să vă pedepsesc, dar nu sînt atît de josnic. Dimpotrivă, mă voi mulțumi să vă duc mîne la hangiul din satul învecinat, care o să vă jupoaie și o să vă gătească, așa cum pregătește el carnea dulce a unui iepure voinic. Este o cinste pe care voi n-o meritați, dar oamenii, cei mărinimoși ca mine, nu poartă pică nimănui.

Apoi se apropie de Pinocchio, începu să-l mîngîie și, printre altele, îl întrebă :

— Cum de ai descoperit complotul celor patru hoțoaice ? Și cînd te gîndești că Melampo, credinciosul meu cîine, nu-și dăduse seama de nimic !

Păpușica ar fi putut acum să povestească tot ce știa ; ar fi putut, adică, să vorbească despre înțelegerea rușinoasă dintre cîine și nevăstuici ; dar își aminti numaidecît că Melampo murise și gîndi în sinea sa : „Cui mai folosește, dacă îi vorbim de rău pe morți ? Morții sînt morți și cel mai bun lucru este să-i lăsăm să se odihnească în pace”.

— Cînd au venit nevăstuicile în băătăură, erai treaz, sau dormeai ? continuă să-l întrebe țăranul.

— Dormeam, răspunse Pinocchio, dar nevăstuicile m-au deșteptat cu gălăgia lor și una s-a apropiat de ușă și mi-a spus : „Dacă făgăduiești să nu latrî și să nu-ți trezești stăpînul, o să-ți dăm, de fiecare dată, o puicană gata jumulită”. Înțelegeți ! A avut obrăznicia să-mi facă această propunere ! Pentru că trebuie să știți că sînt eu o păpușă de lemn cu toate cusururile din lume, dar niciodată nu m-aș învoi să-i sprijin pe oamenii necinstiți.

— Bravo, băiete ! strigă țăranul bătîndu-l pe umăr. Sentimentele acestea îți fac cinste și, ca să-ți arăt marea mea mulțumire, te las liber, chiar de acum, să te întorci acasă.

Și-i scoase zgarda de la gît.

CAPITOLUL XXIII

**Pinocchio deplînge moartea frumoasei Copile cu părul
negru-albăstriu și apoi găsește un Porumbel,
care-l duce pe țărmul mării ; acolo Pinocchio se aruncă
în apă ca să-l salveze pe tatăl său Geppetto**

Cînd scăpă de greoaia și umilitoarea zgardă pe care o avu-
sese în jurul gîtului, Pinocchio începu să alerge peste cîmpuri
și nu se opri pînă nu ajunse la drumul mare, care-l ducea la
căsuța Zînei.

Ajuns la șosea, întoarse privirea spre cîmpia din vale și
văzu limpede, cu ochiul liber, pădurea unde, spre nefericirea
lui, îi întîlnise pe Vulpe și pe Motan și mai văzu, printre co-
paci, înălțîndu-se vîrfurile Stejarului uriaș, de care fusesse spîn-
zurat și se bălăbănise în aer ; dar, uitîndu-se în toate părțile,
nu mai zări casa Copilei cu părul negru-albăstriu.

Atunci o tristă presimțire îl făcu să o ia la fugă cu toată pu-
terea care-i mai rămăsese în piciorușe și astfel, în cîteva mi-
nute, ajunse pe pajiștea unde, odinioară, se afla căsuța cea

albă Dar aceasta nu mai exista. În schimb, se afla o mică piatră de marmură, pe care puteau fi citite următoarele cuvinte, scrise cu litere de tipar :

AICI ZACE
COPILA CU PĂRUL NEGRU-ALBĂSTRIU
MOARTĂ DE DURERE
PENTRU CĂ A FOST PĂRĂSITĂ
DE FRĂȚIORUL EI PINOCCHIO

Cum a rămas păpușica după ce a silabisit, cu multă greutate, acele cuvinte, vă las pe voi să gândiți. Se trînti la pămînt, acoperi cu mii de sărutări marmura mortuară și izbucni într-un hohot de plîns. Și plînse toată noaptea, și dimineața următoare, în zorii zilei, tot mai plîngea, deși ochi-i secaseră de lacrimi, iar strigătele și bocetele sale erau atît de sfîșietoare și de puternice, încît toate dealurile dimprejur le repetau ecourile. Și, plîngînd, Pinocchio spunea :

— De ce-ai murit, micuța mea Zînă ? De ce n-am murit eu în locul tău, eu care sînt atît de rău, pe cîtă vreme tu erai atît de bună ?... Și tatăl meu unde o fi fiind ? O, micuța mea Zînă, spune-mi unde pot să-l găsesc, pentru că vreau să stau de acum înainte cu el, să nu-l mai părăsesc niciodată, niciodată !... O, Zîna mea, spune-mi că nu-i adevărat că ai murit ! Dacă într-adevăr mă iubești, dacă-l iubești pe frățiorul tău, întoarce-te vie pe pămînt, printre noi... Nu-ți pare rău cînd mă vezi singur și părăsit de toți ?... Dacă se reîntorc tîlharii, or să mă spînzure din nou de crăcile copacului și atunci voi muri pentru totdeauna. Ce vrei să fac eu singur, aici, în lumea asta ? Acum, cînd te-am pierdut și pe tine, și pe tatăl meu, cine o să-mi mai dea să mănînc, unde o să mai dorm noaptea ? Cine o să-mi facă hăinuță nouă ? Vai, ar fi mai bine, de o sută de ori mai bine, să mor și eu ! Da, vreau să mor !... Ihi ! Ihi ! Ihi !

Și pe cînd se bocea astfel, încercă să-și smulgă părul din

cap, dar nu reuși să-și vîre degetele prin bucelele părului ca să-și mai potolească durerea, pentru că și părul său era din lemn.

Dar, deodată, trecu pe deasupra capului său un Porumbel mare, care se opri locului, cu aripile întinse, și-i strigă din înălțimi:

— Copile, spune-mi, ce faci acolo, jos ?

— Nu vezi ? Plîng ! răspunse Pinocchio, ridicîndu-și capul spre glasul acela și ferindu-se la ochi cu mîneca hăinuței.

— Spune-mi, adăugă atunci Porumbelul, nu cunoști din întîmplare, printre prietenii tăi, o păpușă de lemn care să se numească Pinocchio ?

— Pinocchio ?... Ai spus Pinocchio ? repetă păpușica sărind imediat în picioare. Eu sînt Pinocchio !...

La acest răspuns, Porumbelul coborî cu iuțeală pe pămînt. Era mai mare decît un curcan.

— Atunci îl cunoști pe Geppetto ? îl întrebă Porumbelul pe Pinocchio.

— Dacă-l cunosc ? Este bietul meu tată ! Ți-o fi vorbit poate de mine ? Vrei să mă duci la el ? Mai trăiește ? Răspunde-mi, te rog : mai este în viață ?

— L-am cunoscut acum trei zile pe malul mării.

— Ce făcea ?

— Își construia singur o luntre, ca să traverseze Oceanul. De mai mult de patru luni, bietul om colindă lumea în căutarea ta și, pentru că nu te găsise încă, își pusese în cap să te caute în țările îndepărtate din Lumea Nouă.

— Cît e de aici pînă la mare ? întrebă Pinocchio, cu o nerăbdare plină de neliniște.

— Mai mult de o mie de kilometri.

— O mie de kilometri ? O, Porumbel drag, ce bine-ar fi dacă aș avea aripile tale !

— Te duc eu, dacă vrei să mergi acolo.

— Cum ?

— Călare pe spinarea mea. Ești tare greu ?

— Greu ? Dimpotrivă ! Sînt ușor ca un fulg.

Și atunci, fără a mai lungi vorba, Pinocchio sări în spinarea Porumbelului și, punîndu-și un picior în dreapta și un altul în cealaltă parte, cum fac călăreții, strigă foarte multumit :

— Aleargă, căluțele, aleargă, pentru că vreau să ajung cît mai repede acolo !

Porumbelul își luă zborul și în cîteva minute urcă atît de sus, de parcă atingea norii. Ajuns la acea înălțime neobișnuită, Pinocchio avu curiozitatea de a întoarce capul și a privi în jos ; dar fu cuprins de atîta spaimă și de o asemenea amețală, încît, ca să scape de primejdia de a se răsturna, se agață puternic, cu brațele, de gîtul calului său acoperit cu pene.

Zburară toată ziua. Pe la căderea serii, Porumbelul spuse :

— Mi-e tare sete.

— Mi-e tare foame, adăugă Pinocchio.

— Să ne oprim cîteva minute la acest porumbar ; apoi ne vom continua drumul, pentru ca mîine dimineață să ajungem pe țărmul mării.

Intrară în porumbar : aici era numai un lighenaș plin cu apă și un coșuleț plin cu mazăre.

Lui Pinocchio nu-i plăcuse niciodată mazărea ; spunea că-i e greață și-i întoarce mațele pe dos ; dar în seara aceea păpușica a mîncat la mazăre pînă n-a mai putut, iar cînd a terminat-o s-a întors către Porumbel și i-a spus :

— N-aș fi crezut niciodată că mazărea este atît de bună.

— Trebuie să ne resemnăm, dragul meu, răspunse Porumbelul ; cînd ți-e foame și n-ai ce mîncea, și mazărea devine foarte bună. Foamea nu cunoaște nici toane, nici mîncăruri rele.

După această gustare luată în pripă, porniră la drum și dă-i-nainte ! A doua zi dimineață sosiră pe țărmul mării.

Porumbelul îl lăsă jos pe Pinocchio, nu vru să primească nici un fel de mulțumiri pentru fapta sa cea bună și-și luă ime-

diat zborul, apoi dispăru. Plaja era plină de lume care striga și dădea din mâini, privind spre mare.

— Ce s-a întâmplat ? întrebă Pinocchio pe o bătrânică.

— S-a întâmplat că un biet părinte care și-a pierdut copilul a vrut să urce într-o barcă și să se ducă să-l caute dincolo de mare ; dar astăzi marea este foarte agitată și barca este pe punctul de a se scufunda.

— Unde este barca ?

— Uite-o colo, chiar în dreptul degetului meu, spuse bătrîna, arătînd, la mare distanță, micuța barcă ce aducea cu o coajă de nucă înăuntrul căreia se zărea un omuleț mititel de tot.

Pinocchio își aținti ochii într-acolo și, după ce privi cu atenție, scoase un țipăt sfîșietor :

— E tatăl meu, e tatăl meu !

Între timp barca, bătută de furia valurilor, aici dispărea printre talazurile mării, aici se zărea iar legănîndu-se ; și Pinocchio, în vîrfurile unei stînci înalte, nu mai contenea să-și cheme tatăl și să-i facă semne cu mîna, cu batista și chiar cu bascul din cap.

Se părea că și Geppetto, care era foarte departe de țărm, își recunoscuse feciorul și-l saluta cu semne desperate, dîndu-i a înțelege că s-ar fi întors bucuros înapoi, dacă marea n-ar fi fost atît de agitată și dacă ar fi putut să vîslească pentru a se apropia de uscat.

Dar deodată veni un val puternic și barca dispăru. Așteptară zadarnic ca ea să revină la suprafață, dar nu mai fu văzută.

— Bietul om ! spuseră atunci pescarii strînși pe plajă, care se îndreptară spre casele lor, rugîndu-se în șoaptă pentru salvarea naufragiatului.

Dar iată că, deodată, se auzi un strigăt deznădăjduit și, privind înapoi, văzură un băiețel care, din vîrfurile unei stînci, se arunca în mare strigînd :

— Vreau să-mi salvez tatăl !

Pinocchio, care era o păpușă de lemn, plutea ușor și înota ca un pește. Aici dispărea sub apă, dus de forța valurilor, aci îi apăreau, la suprafață, foarte departe de țărm, un picior ori o mână.

Într-un târziu, îl pierdură din ochi și nu-l mai văzură defel.

— Bietul băiat ! spuseră atunci pescarii care se aflau pe plajă și care porniră spre casele lor murmurînd a rugăciune.

CAPITOLUL XXIV

Pinocchio ajunge în „Insula Albinelor harnice” și o regăsește pe Zînă

Însuflețit de speranța că va sosi la timp și-și va putea ajuta bătrînul tată, Pinocchio înotă toată noaptea.

Și ce noapte îngrozitoare ! A plouat cu găleata, a căzut grindină, a tunat înspăimîntător, iar fulgerele luminau de parcă era ziuă.

În zorii zilei, Pinocchio reuși să zărească, la mică depărtare, o lungă fîșie de pămînt. Era o insulă în mijlocul mării.

Atunci se strădui să ajungă la țărm ; dar totul a fost în zadar. Valurile, alergîndu-se între ele și încălecîndu-se, îl clătinau în toate părțile, de parcă ar fi fost o așchie sau un fir de pai. În cele din urmă și spre norocul său, un val înalt și puternic îl aruncă, cu violență, pe nisipul plajei.

Lovitura fu atît de năprasnică, încît îi trosniră toate coastele și toate încheieturile, dar imediat se mîngîie singur spunîndu-și :

— Și de astă dată am avut noroc.

Între timp, cerul se-nsenină, soarele apăru în toată splendoarea sa, iar valurile mării se neteziră și se liniștiră de parcă ar fi fost de untdelemn.

Atunci păpușica își întinse hainele la soare, ca să se usuce, și începu să privească în toate părțile ca să vadă dacă, din

întîmplare, pe acea întindere de apă, nu se zărește o bărcuță cu un omuleț în ea.

Și privi cu multă atenție, dar nu văzu înaintea ochilor decît cerul, marea și departe, foarte departe, cîteva pînze de corăbii, mici cît niște muște.

— Dac-aș ști, cel puțin, cum se numește această insulă ! își zicea întruna Pinocchio. Dac-aș afla măcar dacă această insulă este locuită de oameni cinstiți, vreau să spun, de oameni care să nu obișnuiască să spînzure copiii de crăcile copacilor !

Dar pe cine să întreb, oare ? Cui pot să-i cer lămuriri, dacă aici nu este nimeni ?

Gîndul că se află singur-singurel în mijlocul acestui mare ținut nelocuit, îl întristă atît de mult, încît era cît pe-aici să înceapă să plîngă ; dar, deodată, văzu trecînd, la mică depărtare de țărm, un pește mare, care își făcea plimbarea obișnuită și care-și scosese capul afară din apă. Pentru că nu-i cunoștea numele, Pinocchio, ca să se facă auzit, îl strigă cu voce tare :

— Hei, domnule pește, îmi dați voie să vă adresez un cuvînt ?

— Și două, răspunse peștele, care era un Delfin politicos cum nu se mai găsesc alții în toate mările lumii.

— Ați fi atît de amabil să-mi spuneți dacă pe această insulă sînt locuri unde să se poată mînca, fără pericolul de a fi mîncat tu însuși ?

— Desigur, sînt destule, răspunse Delfinul. Vei găsi unul, puțin mai departe de aici.

— Pe unde s-o iau ca să ajung acolo ?

— Trebuie s-o iei pe cărarea aceea, de colo, la stînga, și s-o ții drept înainte ; este un drum sigur.

— Mai spuneți-mi, vă rog, și altceva. Dumneavoastră, care călătoriți zi și noapte pe mare, n-ați întîlnit întîmplător bărcuța tăticului meu ?

— Cine-i tăticul tău ?

— Este cel mai bun părinte din lume, după cum eu sînt cel mai rău copil, din cîți există.

— Furtuna de azi-noapte, răspuse Delfinul, o fi scufundat bărcuța.

— Și tăticul meu ?

— Pînă la ora asta o fi fost înghițit de înspăimîntătorul Rechin care, de cîteva zile, de cînd a poposit în apele noastre, a semănat distrugere și jale.

— Este mare de tot acest Rechin ? întrebă Pinocchio, care și începu pe loc să tremure de spaimă.

— Dacă este mare ? răspuse Delfinul. Ca să-ți poți face o idee, îți voi spune că este mai mare decît o casă cu cinci etaje și că are o gură atît de largă și de adîncă, încît prin ea ar putea trece, destul de ușor, un tren întreg cu locomotivă cu tot.

— Vai de mine ! strigă înspăimîntat Pinocchio.

Și se îmbracă foarte repede, se întoarce spre Delfin și-i spuse :

— La revedere, domnule pește ; iertați-mă pentru deranj și vă mulțumesc pentru amabilitatea dumneavoastră !

După ce termină de vorbit, o apucă pe cărare și începu să meargă repede, atît de repede, de părea că aleargă. Și la orice mic zgomot pe care-l auzea, se întorcea iute să privească înapoi, de teama de a nu fi urmărit de acel înspăimîntător Rechin, mare cît o casă cu cinci etaje și care ar fi putut înghiți un tren întreg.

După o jumătate de oră de drum, ajunse într-un mic sat, numit „Satul Albinelor harnice”. Ulițele erau pline de lume care alerga în toate părțile, după treburile ei ; toți oamenii lucrau, toți aveau ceva de făcut.

Nu exista nici un vagabond, nu era nici un leneș, chiar dacă l-ai fi căutat cu lumînarea.

— Am înțeles, spuse numaidecît Pinocchio dezgustat, acest ținut nu este pentru mine. Eu nu sînt făcut să muncesc.

Deocamdată îl chinuia foamea, pentru că trecuseră mai

mult de douăzeci și patru de ore de cînd mîncase numai mazăre.

Ce era de făcut ?

Nu-i mai rămîneau decît două mijloace de a-și potoli foamea : sau să ceară de lucru, sau să cerșească un bănuț ori o îmbucătură de pîine.

Se rușina să facă acest ultim lucru, pentru că tatăl său îi spusese întotdeauna că numai bătrînii și bolnavii au voie să ceară de pomană. Adevărații săraci, vrednici de ajutoare și de compătimire, sînt aceia care, din pricina vîrstei ori a bolii, nu-și mai pot cîștiga pîinea prin truda propriilor lor mîini.

Toți ceilalți au obligația să lucreze, iar dacă nu lucrează și pătinesc de foame, cu atît mai rău pentru ei.

În acest timp, trecu pe drum un bărbat asudat și gîfîind, care trăgea, singur și cu mare greutate, două cărucioare cu cărbuni.

— Mor de foame, sînteți bun să-mi dați un bănuț ?

— Nici o para chioară ! răspunse cărbunarul. Însă îți dau patru, dacă mă ajuți să trag pînă acasă aceste două cărucioare cu cărbuni.

— Mă mir ! răspunse, la rîndul ei, aproape supărată, păpușica. Să știți că eu n-am făcut niciodată pe măgarul și n-am tras niciodată la cărucior.

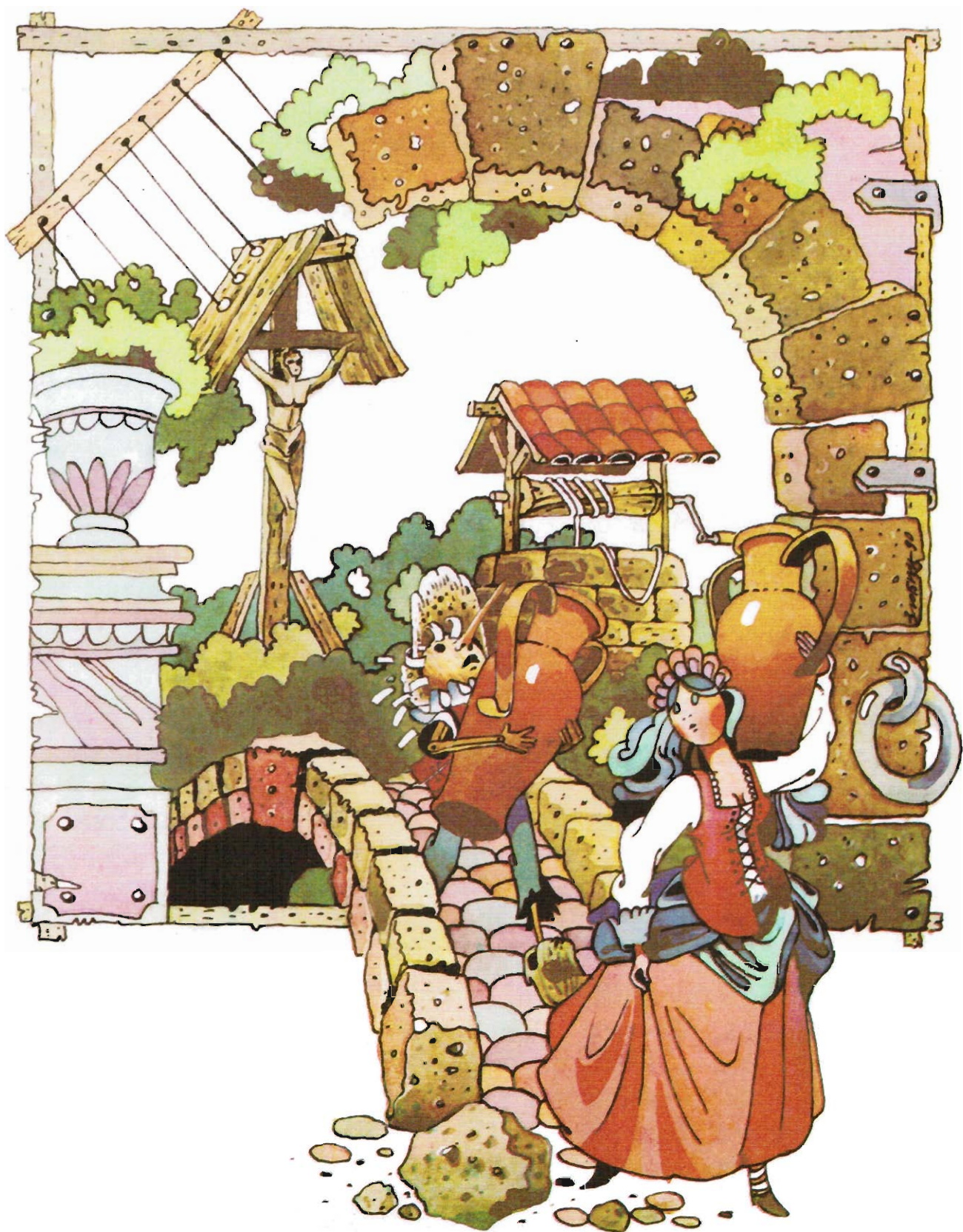
— Cu atît mai bine pentru tine ! răspunse cărbunarul. Atunci, copilul meu, dacă mori de foame, mănîncă-ți din mîndrie și fii atent să nu-ți cadă greu la stomac !

Peste cîteva minute, mai trecu pe drum un zidar, care ducea în spinare un coș cu var.

— Domnule, sînteți bun să dați un bănuț unui biet copil care cască de foame ?

— Bucuros ! Vino cu mine să cărăm varul, spuse zidarul, și în loc de un bănuț îți voi da cinci.

— Dar varul este greu, răspunse Pinocchio, și eu nu vreau să mă ostenesc.

— Dacă nu vrei să te ostenești, atunci, copilul meu, distrează-te cu căscatul și, hai noroc !

În mai puțin de o jumătate de oră, trecură alte douăzeci de persoane și Pinocchio le ceru tuturor de pomană, dar toate îi răspunseră :

„Nu ți-e rușine ? În loc să faci pe leneșul în stradă, du-te mai bine să-ți cauți de lucru și învață să-ți câștigi pâinea”.

În sfârșit trecu o femeie tânără și frumoasă, care ducea două urcioare cu apă.

— Vă face plăcere, buna mea doamnă, să mă lăsați să beau și eu o gură de apă din urciorul dumneavoastră ? întrebă Pinocchio, care era mort de sete.

— Bea, copilul meu ! spuse femeia, așezînd jos cele două urcioare.

După ce se umflă de apă ca un burete, Pinocchio, ștergîndu-și gura, îngîină cu jumătate de voce :

— Mi-am potolit setea. Dacă mi-aș potoli și foamea !

La auzul acestor cuvinte, buna femeie adăugă imediat :

— Dacă mă ajuți să duc pînă acasă unul din aceste două urcioare, îți voi da o bucată mare de pâine.

Pinocchio privi urciorul și stătu pe gînduri.

— Și împreună cu pâinea îți voi da și o farfurie cu conopidă, cu sos de untdelemn și de oțet, adăugă buna femeie.

Pinocchio mai aruncă o privire spre urcior și nu răspunse nici da, nici nu.

— Și după conopidă, îți voi da o bomboană fondantă, umplută cu lichior.

La auzul acestei ultime făgăduieli, Pinocchio nu mai putu rezista și, luîndu-și inima în dinți, spuse :

— Puțintică răbdare ! Vă duc eu urciorul pînă acasă !

Urciorul era foarte greu și păpușica, neavînd putere să-l ducă în mîini, se resemnă să și-l pună pe cap.

Ajunși acasă, buna și tînăra femeie îl pofti pe Pinocchio să se așeze la o masă micuță și-i puse dinainte pâinea, conopida și bomboana.

Pinocchio înghițea cu multă lăcomie, de parcă n-ar mai fi mâncat de cînd lumea.

Cînd își mai potoli foamea, înălță capul ca să-i mulțumească binefăcătoarei sale ; dar nu se uită bine la ea, cînd scoase un oh ! prelung de uimire și rămase cu ochii mari, cu furculița în aer și cu gura plină de mîncare.

— Ce te minunezi atîta ? întrebă rîzînd frumoasa femeie.

— Păi... răspunse bîlbîind Pinocchio, păi... păi... dumneata semenii... dumneata-mi amintești... da, da, da... și dumneata ai părul negru-albăstriu... ca ea ! O, Zîna mea, micuța mea Zînă... spune-mi că ești tu, cu adevărat ! Nu mă lăsa să plîng !... Dacă ai ști... Am plîns și am suferit atît de mult !

Vorbînd astfel, Pinocchio plîngea în hohote și aruncîndu-se pe jos, în genunchi, îmbrățișă genunchii misterioasei doamne.

CAPITOLUL XXV

**Pinocchio făgăduiește Zînei să fie cuminte
și să învețe, pentru că este sătul să mai facă
pe paiața și fiindcă vrea să devină un băiat silitor**

La început, buna doamnă susținea că nu era ea mica Zînă cu părul negru-albăstriu, dar, într-un tîrziu, văzînd că a fost descoperită și nevrînd să mai lungească vorba, sfîrși prin a recunoaște și-i spuse lui Pinocchio :

— Păpușică isteață, cum de ți-ai dat seama că eram eu ?

— Dragostea mea pentru dumneata mi-a șoptit acest lucru.

— Îți mai aduci aminte ? Cînd ai plecat, eram copilă, și acum mă regăsești femeie în toată firea, o doamnă atît de respectabilă, încît aș putea să-ți fiu și mamă.

— Mi-ar place mult ; astfel, în loc să-ți spun „surioară”, ți-aș spune „mămică”. E mult de cînd ard de dorința de a

avea și eu o mamă, ca alți copii !.. Dar cum de ai crescut atît de repede ?

— Este un secret.

— Spune-mi-l și mie ; și eu aş vrea să mai cresc puțin. Nu vezi ? Am rămas tot așa de mic.

— Dar tu nici nu poți să crești ! răspunse Zîna.

— De ce ?

— Pentru că marionetele nu cresc defel. Se nasc păpuși de lemn, trăiesc ca păpuși de lemn și mor tot ca păpuși de lemn.

— Vai, sînt sătul s-o mai fac întruna pe paiața ! strigă Pinocchio, dîndu-și o palmă peste ceafă. Ar fi vremea să devin și eu om.

— Ai putea să devii, dacă te-ai strădui să meriți acest lucru.

— Într-adevăr ? Și ce ar trebui să fac ca să merit ?

— Ceva foarte ușor : să te obișnuiești să fii un băiat de treabă.

— Acum, oare, nu sînt ?

— Nicidecum. Copiii cuminți sînt ascultători, pe cîtă vreme tu...

— Eu nu ascult niciodată de nimeni.

— Copiii cuminți iubesc munca și învățătura.

— Iar eu, dimpotrivă : cît e anul împrejur trîndăvesc și hoinăresc.

— Copiii cuminți spun totdeauna adevărul...

— Pe cînd eu, totdeauna, minciuni.

— Copiii cuminți se duc bucuroși la școală.

— Iar mie școala îmi provoacă dureri în tot corpul. Dar de azi înainte vreau să-mi schimb felul de viață.

— Îmi făgăduiești ?

— Da, îți făgăduiesc. Vreau să devin un băiat cuminte și vreau să fiu mîngîierea tatălui meu... Unde o fi oare tatăl meu, în clipa aceasta ?

— Nu știu.

— Voi mai avea oare vreodată norocul să-l revăd și să-l îmbrățișez ?

— Cred că da, sînt chiar sigură de asta.

La auzul acestui răspuns, Pinocchio se arată foarte mulțumit, luă mîinile Zînei și începu să le sărute cu atîta căldură, că părea ieșit din minți.

Apoi ridică ochii și, privind cu și mai multă căldură spre Zîna, o întrebă :

— Spune-mi, măicuță, nu este deci adevărat că ai murit ?

— Se pare că nu, răspunse, surîzătoare, Zîna.

— Dacă ai ști cîtă durere și cîtă strîngere de inimă am simțit cînd am citit : „Aici zace...”

— Știu, și de aceea te-am și iertat. Sinceritatea durerii tale mi-a arătat bunătatea inimii tale ; și, de la copiii cu inima generoasă, chiar dacă sînt ștregari și prost-crescuți, trebuie să ne așteptăm să se reîntoarcă pe calea cea dreaptă. Iată pentru ce am venit să te caut pînă aici. De acum eu voi fi mama ta.

— Vai, ce bine-mi pare ! strigă Pinocchio, sărind în sus de bucurie.

— Tu o să mă asculți și vei face totdeauna ceea ce-ți voi spune eu.

— Bucuros, bucuros, bucuros !

— Chiar de mîine, adăugă Zîna, vei începe să te duci la școală.

Veselia lui Pinocchio mai scăzu puțin.

— Apoi îți vei alege, după pofta inimii, o specialitate sau o meserie.

Pinocchio deveni deodată serios.

— Ce tot mormăi printre dinți ? întrebă Zîna cu un ton aspru.

— Spuneam, bombăni Pinocchio cu voce slabă, că acum este cam tîrziu să mă duc la școală...

— Nu, domnule. Ține bine minte că pentru învățătură nu este niciodată prea tîrziu.

— Dar eu nu vreau să urmez nici o specialitate și nici să fac vreo meserie.

— De ce ?

— Pentru că munca-mi pare obositoare.

— Copilul meu, spuse Zîna, cei care vorbesc în felul acesta sfîrșesc, aproape totdeauna, sau în închisoare, sau la spital. Ca să știi cum stau lucrurile : omul este obligat să facă ceva pe această lume, să se ocupe de ceva, să lucreze. Vai de aceia care se lasă pradă lenei. Trîndăvia este o boală foarte grea și trebuie s-o smulgem din rădăcină, adică din copilărie ; dacă nu, cu cît înaintăm în vîrstă, cu atît este mai greu de vindecat.

Aceste cuvinte îl tulburau pe Pinocchio, care-și ridică cu vioiciune capul și-i spuse Zînei :

— Am să învăț, am să lucrez, am să fac tot ce-mi spui, pentru că m-am plictisit să tot fiu păpușă de lemn și vreau să devin băiat, cu orice preț. Mi-ai făgăduit acest lucru, nu-i așa ?

— Ți l-am făgăduit, dar de-acuma depinde de tine.

CAPITOLUL XXVI

Pinocchio se duce cu colegii săi de școală pe malul mării, ca să vadă înspăimîntătorul Rechin

Ziua următoare, Pinocchio se duse la școala primară.

Închipuiți-vă ce făcură ștregarii aceia de copii cînd văzură intrînd în școala lor o păpușă de lemn ! Toți izbucniră într-un rîs nesfîrșit. Unul făcu o glumă, altu-i ridică bereta de pe cap, altul îi trăgea, pe la spate, hăinuța ; unul încerca să-i deseneze sub nas, cu cerneală, niște mustăți mari, iar altul îndrăzni chiar să-i lege sfori de mîini și de picioare, ca să-l facă să danseze.

Cîtăva vreme Pinocchio nu se sinchisi și le ținu piept cu multă îndrăzneală ; dar, în cele din urmă, simțind că-l pă-

răsește răbdarea, se întoarse către cei care-l înțepau cu vorba și-și băteau joc de el și le spuse cu hotărîre :

— Ascultați-mă, copii, eu n-am venit ca să fiu paiața voastră ! Eu vă respect pe voi, dar vreau ca și voi să mă respectați pe mine.

— Bravo, amice ! Ai vorbit ca din carte ! urlau ștregarii, tăvălindu-se pe jos de atîta rîs ; iar unul dintre ei, mai obraznic, întinse mîna spre Pinocchio, ca să-l prindă de vîrfurile nasului.

Dar nu apucă, pentru că Pinocchio își repezi piciorul, pe sub bancă, și-i dădu o lovitură în gleznă.

— Aoleu, ce tare m-a lovit ! urlă băiatul, frecîndu-și vîntaia.

— Și ce mai coate !... Mai puternice decît picioarele ! spuse un altul care, pentru glumele sale nesărate, primise un cot în stomac.

Astfel încît, după loviturile date, Pinocchio își cîștigă imediat stima și simpatia tuturor copiilor din școală ; toți îl mîngîiau și toți îl îndrăgeau din adîncul sufletului.

Și învățătorul îl lăuda, pentru că îl vedea atent, silitor, inteligent ; Pinocchio era totdeauna primul la începerea orelor și ultimul care se scula în picioare, la sfîrșitul orelor de clasă.

Singurul cusur care i se imputa era prietenia cu prea mulți colegi, dintre care unii erau niște ștregari, binecunoscuți prin lipsa de silință la învățătură, lucru de care ei singuri făceau mare caz.

Învățătorul îl sfătuia zilnic și Zîna cea bună nu obosea, de asemenea, să-i spună și să-i repete, de cît mai multe ori :

— Ferește-te, Pinocchio ! Colegii tăi cei răi vor reuși, mai devreme sau mai tîrziu, să te facă să nu mai iubești învățătura și te pot atrage într-o mare nenorocire.

— Nu mi-e teamă ! răspundea păpușica, ridicînd din umeri și ducîndu-și arătătorul la frunte, de parcă ar fi spus : „Am destulă minte în cap !”.

Acum se întîmplă că, într-o bună zi, pe cînd se ducea la școală, Pinocchio întîlni o ceată de colegi de-ai săi, care-l în-
tîmpinară și-i spuseră :

— Știi ultima noutate ?

— Nu.

— În marea noastră a poposit un Rechin, uriaș cît un munte.

— Într-adevăr ? O fi oare tot Rechinul de pe vremea cînd s-a înecat bietul meu tată ?

— Noi ne ducem pe plajă, să-l vedem. Vii și tu cu noi ?

— Eu, nu ; vreau să mă duc la școală.

— Ce-ți pasă de școală ? La școală ne putem duce și mîine. Cu o lecție mai mult sau mai puțin, tot proști rămînem.

— Dar învățătorul ce va spune ?

— Pe învățător lasă-l să vorbească, pentru asta este plătit : ca să bombăne toată ziua.

— Și mama mea ?

— Mamele nu știu niciodată nimic ! răspunseră ștregarii.

— Știți ce am să fac ? spuse Pinocchio. Vreau să văd Rechinul, fiindcă am motivele mele... dar voi merge să-l văd după orele de clasă.

— Sărmane prost ! spuse unul dintre ei. Ce crezi că un pește de mărimea ăstuia o să stea să te aștepte pe tine ? Cînd se plictisește, o apucă în altă direcție și atunci dispare și nu-l mai vede nimeni.

— În cît timp ajungem de aici la plajă ?

— Într-o oră ajungem și ne și-ntoarcem.

— Haidem ! Și cine fuge mai repede este cel mai viteaz ! strigă Pinocchio.

Odată dat semnalul de plecare, grupul acela de ștregari, cu cărțile și cu caietele sub braț, începu să alerge peste cîmpuri ; și Pinocchio era tot în fruntea lor, de părea că avea aripi la picioare.

Din cînd în cînd, întorcea privirea înapoi și-și bătea joc

de colegii rămași mult în urmă, iar cînd îi vedea gîfîind, cu sufletul la gură, plini de praf și cu limba scoasă de-un cot, rîdea din răsputeri. Nefericitul nu știa, în acele momente, către ce nenorociri îngrozitoare se îndreaptă.

CAPITOLUL XXVII

**Mare încălțare între Pinocchio și colegii săi ;
unul dintre ei fiind rănit,
Pinocchio este arestat de poliști**

După ce ajunse pe plajă, Pinocchio aruncă o privire spre mare, dar nu văzu nici un Rechin. Marea era netedă ca o oglindă de cristal.

— Unde este Rechinul ? îi întrebă el pe colegii săi.

— S-o fi dus la masă ! răspunse unul dintre ei, rîzînd.

— S-o fi urcat în pat ca să tragă un pui de somn ! adăugă un altul, rîzînd mai tare decît primul.

Din răspunsurile lor în doi peri și din hohotele de ris ne-ghioabe, Pinocchio înțelese că tovarășii săi îl trăsesea pe sfoară, spunîndu-i numai minciuni ; atunci se supără tare și le vorbi pe un ton mînios :

— Ce-ați cîștigat cînd ați născocit povestea cu Rechinul ?

— Am cîștigat, am cîștigat ! răspunseră ștregarii în cor.

— Ce anume ?

— Că te-am luat de la școală și te-am adus cu noi. Nu ți-era rușine cînd răspundeai atît de corect și atît de bine la lecții, în fiecare zi ? Nu ți-era rușine că învățai atît de bine ?

— Și dacă învățam, ce vă interesa pe voi ?

— Ne interesa mult de tot, pentru că învățătorul rămînea cu o impresie proastă despre noi, ceilalți.

— De ce ?

— Pentru că elevii care învăță bine îi umbresc pe unii ca noi, cărora nu le place învățătura. Iar noi nu vrem să fim umbriți de alții ; avem și noi ambiție.

- Atunci ce trebuie să fac ca să vă intru în voie ?
- Trebuie să urăști și tu școala, lecțiile și pe învățător, cei trei mari dușmani ai noștri.
- Și dacă aș vrea să-mi continui învățătura ?
- Nu ne-am mai uita la tine și la primul prilej va trebui să ne dai socoteală.
- Mă faci să rîd, spuse Pinocchio clătinînd din cap.
- Ei, Pinocchio ! strigă atunci cel mai mare dintre băieți, ieșindu-i înaintea. Să nu faci acum pe fanfaronul și pe țăntoșul, pentru că dacă ție nu ți-e frică de noi, nici nouă nu ne este frică de tine. Gîndește-te că tu ești singur și că noi sîntem șapte.
- Șapte păcătoși ! spuse Pinocchio, cu un hohot de rîs.
- Ați auzit ? Ne-a insultat pe toți ! Ne-a făcut „păcătoși”.
- Pinocchio, cere-ne iertare... că de nu, vai de tine !
- Cucu ! făcu păpușica, dîndu-le tîfla.
- Pinocchio, ai s-o pățești !
- Cucu !
- O să încasezi ca măgarul !
- Cucu !
- O să te întorci cu nasul rupt !
- Cucu !
- O să-ți vin eu de hac ! strigă cel mai îndrăzneț dintre strengari. Ia, deocamdată, o arvună și păstrează-o pentru masa de seară.

Și vorbind astfel, îi dădu o lovitură de pumn.

Dar totul s-a petrecut cum spune zicala : după faptă, și răsplată ; păpușica, așa cum era de așteptat, răspunse imediat cu o altă lovitură de pumn. Și, în scurtă vreme, se încăierară toți, cu îndîrjire.

Cu toate că era singur, Pinocchio se apăra ca un erou. Se descurca destul de bine cu picioarele lui de lemn, ținîndu-și dușmanii la o depărtare respectabilă. Acolo unde picioarele sale puteau ajunge, ele lăsau întotdeauna vînatăi de neuitat.

Atunci băieții, mînioși că nu se pot măsura în lupta corp la

corp cu Pinocchio, se gîndiră să folosească proiectile și începură să scoată din servietele lor și să arunce în el cu *Abe-cedare*, cu *Gramatici*, cu *Istorii*, cu *Povestirile lui Thouar și ale doamnei Baccini* și cu alte cărți școlare. Dar Pinocchio, care avea privirea pătrunzătoare și vioaie, se pleca la timp, iar volumele zburau pe deasupra capului său și cădeau, pînă la urmă, în apă.

Închipuți-vă ce bucuroși erau peștii ! Ei credeau că acele cărți erau de mîncat și ieșeau, în pîlcuri, la suprafața mării ; după ce înșfăcau cîteva pagini ori cîteva coperti, le scuipau și se strîmbau de parcă ar fi spus : „Nu sînt de noi ; noi sîntem deprinși să mîncăm lucruri mai bune”.

Bătălia devenea tot mai necruțătoare, cînd iată că un Rac mare, care ieșise din apă și se cățăraseră încet-încet pe țarm, strigă cu o voce aspră ca de trombonist răcit :

— Încetați odată, ștregarilor, că toți sînteți o apă și-un pămînt ! Bătăile astea dintre copii nu se termină niciodată bine, pînă la urmă se întîmplă ceva rău.

Bietul Rac ! Parc-ar fi vorbit la pereți. Chiar pungașul acela de Pinocchio întoarse capul, îl privi chiorîș și-i strigă :

— Taci din gură, Rac urîcios ! Ai face mai bine să iei două pastile de lichen ca să-ți treacă răceala. Urcă-te mai repede în pat, ca să te vindeci de răgușeală.

În acest timp, băieții, care aruncaseră cu toate cărțile în păpușică, zăriră în apropiere servieta cu cărți a lui Pinocchio și, cît ai zice pește, puseră stăpînire pe ea.

Printre cărțile de acolo era un *Manual de aritmetică*, o carte cu coperti groase, cu cotorul și cu marginile în pergamament. Las pe fiecare dintre voi să-și închipuie cît de grea putea fi acea carte !

Unul dintre ștregari înșfăcă manualul, ochi capul lui Pinocchio și-l aruncă cu toată puterea, dar, în loc să lovească păpușica, izbi în cap pe unul dintre băieți, care deveni alb ca varul și nu putu să mai rostească decît :

— Oh, mamă, ajută-mă... mor !

Apoi căzu lat pe nisipul țărmului.

La vederea băiatului aproape mort, ceilalți colegi, speriați, o luară la sănătoasa cît putură mai repede și în cîteva minute dispărură cu toții.

Numai Pinocchio rămase locului și, cu toate că și el era, din pricina durerii și a spaimei, mai mult mort decît viu, alergă să-și moaie batista în apa mării și începu să stropească tîmplele bietului său coleg de școală. Și desperat, plîngînd în hohote, îl chema pe nume și spunea :

— Eugenio, bietul meu Eugenio !... Deschide ochii și privește-mă !... De ce nu-mi răspunzi ? Nu eu, o știi prea bine, nu eu ți-am făcut asta. Crede-mă, eu nu ți-am făcut nici un rău !... Deschide ochii, Eugenio ! Dacă nu-i deschizi, o să mor și eu !... O, doamne, cum o să mă mai întorc acasă ? Cu ce curaj aș mai putea să apar în fața bunei mele mame ?... Ce voi ajunge eu ? Unde să fug ? Unde să mă ascund ?... Oh, cît de bine ar fi fost, de o mie de ori mai bine, să mă fi dus la școală ! Îmi spusese mie învățătorii, îmi repetase și mama : „Păzește-te de colegii răi”. Dar eu sînt un îndărătnic, un neascultător : îi las pe toți să vorbească și fac tot cum mă taie capul. Dar, pînă la urmă, tot eu plătesc oalele sparte !... De cînd sînt pe lume, nu știu să fi avut un ceas de liniște. Doamne, doamne, ce s-o mai alege de mine, ce s-o mai alege de mine, pînă la urmă ?!

Și Pinocchio continuă să plîngă, să urle, să se bată cu pumnii în cap și să-l cheme întruna pe bietul Eugenio, cînd deodată auzi un zgomot înfundat de pași, care se apropiau. Se întoarse și văzu doi polițiști.

— Ce faci aici, întins pe jos ? îl întreabă ei pe Pinocchio.

— Îmi îngrijesc colegul de școală.

— I s-a făcut rău ?

— Se pare că da...

— Cu siguranță că da ! spuse unul dintre polițiști, aplecîndu-se ca să-l vadă pe Eugenio mai de aproape. Acest băiat a fost lovit la tîmplă. Cine l-a rănit ?

— Nu eu ! bîlbîi păpușica, speriată de-a binelea.
— Dacă nu tu, atunci cine l-a rănit ?
— Nu eu ! repetă Pinocchio.
— Și cu ce a fost lovit ?
— Cu cartea asta. Și păpușica ridică de pe jos Manualul de aritmetică, legat în carton și în pergament, că să-l arate polițistului.

— Și cartea a cui este ?
— A mea.
— De-ajuns. Nu-mi mai trebuie nimic. Ridică-te și vino cu noi.

— Dar eu...
— Hai cu noi !
— Dar eu sînt nevinovat...
— Haide cu noi !

Înainte de a pleca, polițiștii chemară cîțiva pescari care, în acel moment, treceau întîmplător cu barca lor pe lîngă mal, și le spuseră :

— Vă încredințăm acest băiețel rănit la cap. Luați-l la voi acasă și dați-i primele îngrijiri. Mîine o să venim să-l vedem.

Apoi se întoarseră spre Pinocchio și, trecînd unul de-o parte, iar altul de cealaltă parte a lui, îi ordonară pe un ton milităresc :

— Ia-o înainte și mergi repede, că de nu, e vai de tine !...

Fără a mai aștepta să i se repete, Pinocchio apucă pe cărarea care ducea spre sat. Și bietul de el nu mai știa nici pe ce lume se află. I se părea că trăiește un vis urît ! Parcă-și ieșise din minți. Le vedea pe toate dublu, picioarele îi tremurau, limba îi era lipită de cerul gurii și nu mai putea să vorbească. Și în această stare de prostire și de zăpăcială, îl stăpîneau toate neliniștile : se gîndea că va trebui să treacă pe sub ferestrele bunei sale Zîne, între polițiști, și ar fi dorit, mai curînd, să moară.

Se apropiaseră, ba chiar erau pe punctul de a intra în sat, cînd o rafală puternică de vînt smulse bascul din capul lui

Pinocchio și-l aruncă la o depărtare de vreo zece pași.

— Îmi dați voie, îi întrebă păpușica pe polițiști, să mă duc să-mi iau bascul ?

— Du-te, dar vezi să vii repede.

Pinocchio se duse, ridică bascul, dar în loc să și-l pună pe cap, îl luă între dinți și începu să alerge cu mare iuțeală către țărmul mării.

Polițiștii, socotind că ar fi greu să se ia după el, asmuțiră asupra-i un dulău mare, care pînă atunci obținuse premiul întâi la toate cursele de cîini. Pinocchio alerga, dar cîinele alerga și mai iute ca el ; lumea apărea la ferestre și se înghe-suiau în mijlocul drumului, nerăbdătoare să vadă sfîrșitul acestei curse îndrăcite. Dar oamenii nu putură privi după pofta inimii; pentru că dulăul și Pinocchio ridicară de-a lungul drumului un nor de praf atît de des, încît, în cîteva clipe, pe uliță nu se mai putu vedea nimic.

CAPITOLUL XXVIII

Pinocchio se află în primejdia de a fi prăjit în tigaie, ca orice pește

În timpul acestei alergări înverșunate, a fost un moment desperat în care Pinocchio se crezu pierdut ; pentru că trebuie să știi că Alidoro (acesta era numele dulăului), tot alergînd după el, aproape că îl ajunsese.

Mai trebuie să adăugăm că păpușica auzea în urma sa, la un lat de palmă distanță, respirația greoaie a cîinelui și sim-țea în spate răsuflarea fierbinte a acestuia.

Din fericire, pînă la țărm mai era puțin, iar marea se zărea la cîteva pași.

Odată ajuns la țărm, Pinocchio își făcu vînt și sări, ca un broscoi, în mijlocul apei. Dimpotrivă, Alidoro vru să se oprească, dar, în goana cursei, nimeri și el în apă ; și nenorocitul

de el, neștiind să înoate, începu să dea din labe ca să se mențină la suprafață ; dar cu cît se zbătea mai mult, cu atîta se scufunda mai mult sub apă.

Cînd izbuti să scoată capul afară, bietul cîine, cu privirea îngrozită, strigă printre chelălăituri :

— Mă-nec ! Mă-nec !

— Îneacă-te sănătos ! îi răspunse din depărtare Pinocchio, care se vedea scăpat de orice pericol.

— Ajută-mă, dragă Pinocchio !... Scapă-mă de la moarte !

La auzul acestor strigăte sfîșietoare, Pinocchio care avea, într-adevăr, un suflet bun, se înduioșă, se întoarse spre Alidoro și-i spuse :

— Dacă te ajut să scapi, îmi făgăduiești să mă lași în pace și să nu mai alergi după mine ?

— Îți făgăduiesc ! Da, îți făgăduiesc ! Grăbește-te, te rog, pentru că, dacă mai întîrzii cîteva secunde, mă înec de-a binelea.

Pinocchio șovăi puțin, dar apoi își aminti că tatăl îi spusese, de multe ori, că nu pierzi nimic dacă faci o faptă bună ; și se îndreptă înotînd spre Alidoro ; îl apucă de coadă, îl luă în brațe și-l aduse teafăr pe nisipul uscat al plajei.

Bietul cîine nici nu se mai putea ține pe picioare ! Băuse fără voia lui atîta apă sărată, încît se umflase ca un balon. Totuși Pinocchio nu vru să riște prea mult ; el se temu și socoti că este mai bine să se arunce din nou în apă ; apoi, depărtîndu-se de țărm, Pinocchio strigă către amicul pe care-l salvase :

— Adio, Alidoro, drum bun și multe salutări alor tăi !

— Adio, Pinocchio, răspunse cîinele, îți mulțumesc de mii de ori că m-ai scăpat de la moarte ! Mi-ai făcut un mare bine ; în lumea asta orice faptă își are răsplată ; iar cînd se va ivi ocazia, vom mai sta de vorbă.

Pinocchio continuă să înoate de-a lungul țărmului mării. În sfîrșit, i se păru că a ajuns într-un loc sigur și, aruncîndu-și ochii spre țărm, văzu, printre stînci, un fel de peșteră din care ieșea un val de fum.

„În peștera aceasta, vorbi către sine Pinocchio, trebuie să fie aprins un foc. Cu atît mai bine ! Mă duc să mă usuc și să mă încălzesc, și apoi... Apoi fie ce-o fi...”

După ce luă hotărîrea aceasta, se apropie de șirul de stînci ; dar tocmai cînd era pe punctul de a se cățăra, simți prin apă ceva care urca, urca și-l ridica în sus. Încercă să fugă, dar era prea tîrziu pentru că, spre marea lui uimire, se trezi strîns într-o plasă, alături de-o mulțime de pești de toate formele și de toate mărimile, care dădeau din coadă și se zbăteau ca niște suflete nefericite.

Și, în acest timp, văzu ieșind din peșteră un pescar atît de urît, dar atît de urît, încît aducea cu un monstru marin. În loc de păr, avea în cap un smoc mare de iarbă verde, pielea îi era verde, ochii erau verzi, barba verde și foarte lungă, atîrîndu-i pînă-n pămînt. Părea un gușter, care se sprijinea pe picioarele dinapoi. Cînd pescarul scoase plasa din apă, strigă plin de mulțumire :

— Slavă domnului ! Voi mîncă și azi pește pe săturate.

„Bine că nu sînt pește“, spuse în sinea sa Pinocchio, recăpătîndu-și puțin curajul.

Plasa cea plină cu pește a fost dusă în peșteră — o grotă întunecoasă și afumată — în mijlocul căreia clocotea o tigaie mare, plină cu untdelemn, care împrăștia un miros de lumînare arsă, de-ți tăia răsufarea.

— Acum, hai să vedem ce fel de pește am prins, spuse pescarul cel verde. Și vîrînd în plasă mîna sa mare cît toate zilele, care semăna cu o lopată de brutar, trase afară un pumn de barbuni.

— Buni sînt barbunii ăștea ! spuse pescarul privindu-i și mirosindu-i cu plăcere.

După ce-i adulmecă, îi aruncă într-un vas fără apă. Apoi repetă de mai multe ori aceleași mișcări ; pe măsură ce scotea peștii din plasă, simțea că-i lasă gura apă și, plin de bucurie, spunea :

— Buni și morunașii ăștea !

- Ce gustoși sînt chefalii !
- Ce grozave sole !
- Minunați acești bari !
- Drăguțe și scrumbiile astea !

După cum puteți să vă închipuiți, morunașii, chefalii, solele, barii și scrumbiile alunecau rînd pe rînd în vas, alături de barbuni.

Pinocchio rămase ultimul în plasă.

Pescarul, după ce-l scoase de acolo, își holbă uluit ochii săi cei verzi și strigă cam speriat :

— Ce fel de pește o fi asta ? Așa pește nu-mi amintesc să fi mîncat vreodată.

Îl întoarse să-l privească și, după ce-l cercetă cu atenție pe toate părțile, sfîrși prin a spune :

— Am înțeles, trebuie să fie vreun rac de mare.

Atunci Pinocchio, rușinat că a fost confundat cu un rac, rosti cu asprime :

— Cum rac ? Drept cine mă luați dumneavoastră ? Aflați că eu sînt o păpușă.

— O păpușă ? răspunse pescarul. Într-adevăr, peștele-păpușă este pentru mine un pește nou. Cu atît mai bine pentru tine, te voi mîncă bucuros.

— Să mă mîncăți ? Dar nu înțelegeți că nu sînt pește ? Nu înțelegeți că vorbesc și gîndesc ca toți oamenii ?

— Este foarte adevărat, adăugă pescarul, și, întrucît văd că ești un pește care vorbește și gîndește ca mine, vreau să-ți dau toată cinstea cuvenită.

— Și în ce ar consta această cinste ?

— În semn de cinste și de prietenie deosebită, te voi lăsa să-ți alegi felul în care vrei să te mănînc. Vrei să fii prăjit în tigaie, sau preferi să fii copt într-o oală de pămînt, cu sos de roșii ?

— Ca să vă spun drept, continuă Pinocchio, dacă trebuie să aleg, prefer să fiu lăsat liber, ca să mă întorc acasă.

— Glumești ? Crezi că o să pierd ocazia să gust un pește

atît de rar ? În marea asta nu găseşti în toate zilele un peşte-păpuşă. Las' pe mine ! Te voi frige în tigaie împreună cu ceilalţi peşti şi o să fii şi tu mulţumit. Te mîngîi mai uşor cînd eşti mîncat împreună cu ceilalţi.

Auzind vorbele acestea, nefericitul Pinocchio începu să plîngă, să strige şi să implore, iar printre lacrimi, spunea :

— Ce bine ar fi fost să mă fi dus la şcoală !... Am vrut să-mi ascult colegii de clasă şi acum plătesc din greu. Ihi ! Ihi ! Ihi !...

Şi pentru că se zvîrcolea ca o scrumbie şi făcea eforturi desperate ca să scape din ghearele pescarului cel verde, acesta luă un lujer de trestie şi-i legă mîinile şi picioarele, ca unui nă-tîng ce era, şi-l aruncă, alături de ceilalţi peşti, în fundul vasului.

Apoi scoase un vas de lemn plin cu făină şi începu să tăvălească toţi peştii în ea, iar pe măsură ce termina îi arunca în tigaie, ca să-i frigă.

Primii care începură să danseze în untdelemnul fierbinte au fost sărmanii barbuni, apoi a venit rîndul barilor, după aceea a chefalilor, în continuare soarele şi scrumbiile, şi la urmă venea rîndul lui Pinocchio. Acesta, văzîndu-se atît de aproape de moarte (şi ce moarte groaznică !), fu cuprins de o mare spaimă şi începu să tremure, de nu mai avea glas ca să ceară îndurare.

Sărmanul de el implora numai din ochi. Dar pescarul cel verde nu-i dădu nici o atenţie, îl tăvăli de cinci sau şase ori, din cap pînă în vîrfurile picioarelor, în făină, încît Pinocchio se-măna acum cu o păpuşică de ghips.

Apoi îl apucă de cap şi...

CAPITOLUL XXIX

**Pinocchio se întoarce acasă, la Zînă,
care-i promite că a doua zi nu va mai fi păpușă,
ci va deveni băiat.**

**Mica gustare cu cafea cu lapte,
ca să sărbătorească acest mare eveniment**

În vreme ce pescarul era pe cale să-l arunce pe Pinocchio în tîngire, intră în peșteră un cîine mare, atras de mirosul puternic și atrăgător al prăjelii.

— Ieși afară ! strigă pescarul amenințîndu-l și ținînd în mînă păpușica tăvălită în făină.

Dar bietul cîine avea o foame de lup și, chelălăind și dînd din coadă, părea că spune :

„Dă-mi și mie o îmbucătură și te las în pace !“

— Ieși afară cînd îți spun ! repetă pescarul și întinse piciorul ca să-i tragă una bună.

Atunci cîinele, căruia nu-i plăcea să fie tras pe sfoară cînd era tare înfometat, se întoarce mîrîind spre pescar și-și arată colții cei înspăimîntători.

În acel moment se auzi în peșteră o voce slabă de tot, care spunea :

— Salvează-mă, Alidoro ! Dacă nu mă scapi, voi fi fript în tigaie.

Cîinele recunoscuse imediat vocea lui Pinocchio și, spre marea sa uimire, își dădu seama că vocea ieșea din legătura aceea tăvălită prin făină, pe care pescarul o ținea în mînă.

Ce făcu el atunci ? Își luă avînt, sări în sus, apucă în gură legătura trecută prin făină și, ținînd-o foarte delicat între dinți, ieși fugind din peșteră și dispăru ca un fulger.

Pescarul era înfuriat la culme pentru că îi fusese smuls din mînă peștele pe care l-ar fi mîncat cu multă plăcere ; încercă să alerge după cîine, dar, după ce făcu cîțiva pași, îl apucă un acces de tuse și trebui să se întoarcă acasă.

Pînă una-alta, Alidoro, descoperind cărarea care ducea spre sat, se opri și-și așază cu multă delicatețe amicul jos, pe pămînt.

— Cum să-ți mulțumesc ? spuse păpușica.

— Nu e nevoie, răspunse cîinele, tu mi-ai salvat viața și orice faptă își are răsplata sa. După cum se știe, în lumea asta trebuie să ne ajutăm unii pe alții.

— Dar cum de ai ajuns în peștera asta ?

— Rămăsesem întins pe nisip, mai mult mort decît viu, cînd, deodată, vîntul mi-a adus de departe un miros de prăjeală. Astfel mi s-a deschis pofta de mîncare și am venit după mirosul cel atrăgător. Dacă-aș fi ajuns mai tîrziu...

— Nu-mi mai spune ! urlă Pinocchio. Nu-mi mai aduce aminte ! Dacă ai fi întîrziat numai un minut, aș fi fost acum mîncat și digerat. Brr !... Mă-nfior cînd mă gîndesc.

Rîzînd, Alidoro întinse laba dreaptă spre Pinocchio, care i-o strînse cu multă putere, în semn de mare prietenie, apoi se despărțiră.

Cîinele își reluă drumul spre casă, iar Pinocchio, rămas singur, se duse la o căsuță din apropiere și întrebă pe un bătrînel, care stătea în poartă și se încălzea la soare :

— Spune-mi, dragul mei bătrînel, auzit-ai, oare, despre un biet băiat care se numea Eugenio și care a fost rănit la cap ?

— Cîțiva pescari l-au adus pe băiat în această căsuță, dar acuma...

— O fi murit !... îl întrerupse Pinocchio, adînc îndurerat.

— Nu. S-a însănătoșit și s-a întors acasă.

— Adevărat ? Adevărat ? strigă păpușica, sărind în sus de bucurie. Deci rana n-a fost gravă ?

— Ar fi putut să fie mai gravă, ba chiar mortală, răspunse bătrînelul, pentru că l-au lovit la cap, cu o carte mare cu co-perți de carton.

— Și cine l-a lovit cu cartea ?

— Un coleg de școală, un anume Pinocchio.

— Și cine este acest Pinocchio ? întrebă păpușica, făcînd pe niznaiul.

— Se spune că este un băiat rău, un vagabond, un nesocotit.

— Minciuni, toate sînt minciuni !

— Îl cunoști pe acest Pinocchio ?

— Din vedere, răspunse păpușica.

— Și ce părere ai despre el ? îl întrebă bătrînelul.

— Mie mi se pare un băiat foarte bun, dornic să învețe, ascultător, devotat tatălui său și familiei sale...

Pe cînd păpușica înșira, fără rușine, toate aceste baliverne, își trecu mîna pe la nas și-și dădu seama că acesta i se lungise ca un lat de palmă. Atunci, înspăimîntat la culme, Pinocchio începu să strige :

— Bunul meu bătrînel, nu da ascultare la tot ce ți-am spus ; adevărul este că Pinocchio, pe care-l cunosc foarte bine, este un băiat urîcios, un neascultător și un leneș care, în loc să se ducă la școală, se ține de ștrengării cu unii din colegii săi.

După ce rosti aceste cuvinte, nasul i se scurtă și reveni la vechea sa formă și la mărimea normală.

— Și cine te-a albit în halul ăsta ? îl întrebă deodată bătrînelul.

— Fără să-mi dau seama, m-am frecat de un perete care era zugrăvit de curînd, răspunse Pinocchio, care se rușina să-și recunoască pățania : că fusese tăvălit în făină ca un pește și că apoi ar fi urmat să fie fript în tigaie.

— Dar hăinuța ta, pantalonașii tăi și bascul tău unde sînt ?

— Am întîlnit niște hoți de drum, care m-au despuiat. Spune-mi, dragul meu bătrînel, nu ai oare, din întîmplare, să-mi dai ceva de îmbrăcat, ca să am cu ce să mă întorc acasă ?

— Băiete, eu n-am de prisos, ca îmbrăcăminte, decît un săculeț unde-mi țin fasolea ! Dacă vrei, ia-l ; uite-l acolo.

Și Pinocchio nu se lăsă poftit de două ori ; luă imediat săculețul care era gol și, după ce făcu cu foarfecele trei găuri, îl

îmbracă în loc de cămașă. Și astfel îmbrăcat, se îndreptă spre casa Zînei.

Dar pe drum era foarte neliniștit ; făcea un pas înainte, unul înapoi și vorbea singur :

— Cum voi apărea în fața bunei mele Zîne ? Ce va spune ea cînd mă va vedea ? O să mă ierte, oare, că i-am înșelat încrederea pentru a doua oară ? Pariez că n-o să mă ierte ; ah, n-o să mă ierte cu siguranță ! Și bine mi-ar face : pentru că eu sînt un ștrengar, care făgăduiesc întruna să mă îndrept și nu-mi țin niciodată cuvîntul.

Se întunecase de-a binelea cînd ajunse în sat ; și, pentru că era furtună și ploua cu găleata, se duse drept la casa Zînei, hotărît să bată la poartă și s-o roage să-i deschidă ușa.

Dar cînd ajunse acolo, simți că-i pierde curajul și, în loc să bată în poartă, se-ndreptă în fugă vreo douăzeci de pași. Apoi se-ntoarse a doua oară la poartă, dar tot nu făcu nimic ; se apropie pentru a treia oară și tot nimic.

A patra oară puse mîna, tremurînd, pe ciocănelul de fier al porții și ciocăni slab.

Așteptă, așteptă și, după o jumătate de oră, se deschise o fereastră de la ultimul etaj (casa avea patru etaje) și Pinocchio văzu apărînd un Melc mare, care avea o luminiță aprinsă deasupra capului și care-l întrebă :

— Cine bate la ora asta ?

— Zîna este acasă ? întrebă păpușica.

— Zîna doarme și nu vrea să fie deșteptată ; dar tu cine ești ?

— Sînt eu.

— Care eu ?

— Pinocchio.

— Care Pinocchio ?

— Păpușa care stătea în casa Zînei.

— Aha, am înțeles ! spuse Melcul. Așteaptă-mă acolo, ca să cobor și să-ți deschid.

— Grăbește-te, te rog, că mor de frig !

— Copilul meu, eu sînt Melc și melcii nu se grăbesc niciodată.

Și trecu o oră, trecură două, iar poarta tot nu se deschidea ; de aceea Pinocchio, care tremura de frig și de spaimă, și pe care ploaia îl uda întruna, își luă inima-n dinți și ciocăni mai puternic, pentru a doua oară.

La a doua ciocănitură, se deschise o fereastră de la etajul de desubt și apăru același Melc.

— Frumosule Melc, strigă Pinocchio, te aștept de două ore ! Iar două ceasuri, într-o noapte urîță ca asta, devin doi ani. Te rog, grăbește-te.

— Copilul meu, răspunse de la fereastră animalul acela liniștit și răbdător, eu sînt Melc și melcii nu se grăbesc niciodată.

Și fereastra se închise. Peste puțină vreme sună miezul nopții, apoi ora unu din noapte, apoi două după miezul nopții, dar poarta rămase tot închisă.

Atunci Pinocchio, pierzîndu-și răbdarea, apucă mînios ciocănelul de fier de la poartă și izbi cu putere, iar ciocănelul, care era de fier, deveni deodată o scrumbie vie, care-i alunecă ușor printre degete și dispăru în băltoaca din mijlocul drumului.

— Ei bine ! strigă Pinocchio, orbit de mînie. Dacă ciocănelul a dispărut, voi continua să lovesc cu piciorul.

Și se trase puțin înapoi și se repezi cu putere în poartă. Lovitura fu atît de puternică, încît piciorul pătrunse în lemn ; iar cînd păpușica încercă să-l scoată, degeaba, pentru că piciorul rămăsese înfipt acolo, ca un cui îndoit.

Închipuți-vă cum arăta bietul Pinocchio ! A trebuit să-și petreacă astfel toată noaptea, cu un picior atîrnînd în lemnul ușii.

În sfîrșit, dimineața, în zori, poarta se deschise. Melcul, animalul acela liniștit, coborîse, de la al patrulea etaj pînă la ușa din stradă, în numai nouă ore. Trebuie să adăugăm chiar că transpirase de-a binelea.

— Ce faci cu piciorul acela înfipt în uşă ? îl întrebă, rîzînd, pe Pinocchio.

— A fost o adevărată nenorocire. Vezi, frumosul meu Melc, dacă reuşeşti să-mi scoţi piciorul din lemnul uşii.

— Băiete, aici e nevoie de un tîmplar, şi eu n-am fost nici odată tîmplar.

— Roagă pe Zîna din partea mea...

— Zîna doarme şi nu vrea să fie trezită din somn.

— Dar ce vrei să fac eu, ţintuit aici, toată ziua ?

— Distrează-te şi tu numărînd furnicile care trec pe drum.

— Adu-mi, cel puţin, ceva de mîncare, pentru că sînt leşinat de foame.

— Imediat ! răspunse Melcul.

Într-adevăr, după trei ore şi jumătate, Pinocchio îl văzu întorcîndu-se cu un vas de argint pe cap. În el era o pîine, o puică şi patru caise coapte.

— Iată masa pe care ţi-o trimite Zîna, zise Melcul.

La vederea acelui dejun îmbelşugat, păpuşica se linişti. Dar mare îi fu dezamăgirea cînd, încercînd să mănînce, băgă de seamă că pîinea era de ghips, că puicana era de carton şi că cele patru caise erau de alabastru.

Voia să plîngă, să se lase pradă deznădejzii, voia să arunce vasul cu tot conţinutul lui ; dar, poate din pricina mării dureri ori a sfîrşelii de la stomac, căzu jos, leşinat.

Cînd îşi reveni, era întins pe canapea şi Zîna stătea lângă el.

— Te iert şi de astă dată, îi spuse Zîna, dar vai de tine, dacă mai faci vreo pozna.

Pinocchio promise şi jură că va învăţa şi că se va purta bine. Şi şi-a ţinut cuvîntul tot restul anului.

Într-adevăr, la examenele din vară a reuşit cel mai bine ; purtarea lui a fost socotită, în general, satisfăcătoare şi demnă de laudă, aşa încît Zîna, foarte mulţumită, îi spuse :

— În sfîrşit, mîine dorinţa ta va fi îndeplinită.

— Adică ?

— De mîine nu vei mai fi o păpușă de lemn, ci vei deveni un băiat adevărat.

Cine n-a văzut bucuria lui Pinocchio la aflarea acestei vești, atît de multdorită, nu-și poate închipui cum arăta păpușica ! Toți prietenii și toți colegii săi de școală trebuiau să fie invitați a doua zi, la o mică gustare, în casa Zînei, ca să sărbătorească împreună marele eveniment. Zîna pusese să se pregătească două sute de cești cu cafea cu lapte și patru sute de chifle unse cu unt. Ziua aceea părea că va fi foarte frumoasă și foarte veselă, dar...

Din nefericire, în viața păpușilor de lemn întîlnim întotdeauna un „dar“, care strică totul.

CAPITOLUL XXX

**Pinocchio, în loc să devină băiat, pleacă pe ascuns,
cu prietenul său Fifi, în Țara Jucăriilor...**

După cum era de așteptat, Pinocchio ceru imediat îngăduința să se ducă să-și invite prietenii din oraș.

Iar Zîna îi spuse.

— Du-te liniștit să-ți inviți colegii de școală la gustarea de mîine, dar amintește-ți să te întorci acasă înainte de a se înnopta. Ai înțeles ?

— Făgăduiesc să mă întorc peste o oră, răspunse păpușica.

— Fii atent, Pinocchio. Băieții se grăbesc să promită, dar, de cele mai multe ori, nu-și țin făgăduiala.

— Dar eu nu sînt ca toți ceilalți. Eu, cînd spun un lucru, îmi țin cuvîntul.

— Vom vedea. Dacă nu mă vei asculta, cu atît mai rău pentru tine.

— De ce ?

— Pentru că copiilor care nu ascultă de sfaturile celor care știu mai multe decît ei li se întîmplă, întotdeauna, ceva rău.

— Eu am încercat-o pe spinarea mea ! spuse Pinocchio.
Dar de acum nu mai cad în ispită.

— Să vedem dacă spui adevărul.

Fără să mai adauge ceva, păpușica își luă rămas bun de la Zîna sa, care-l iubea ca o mamă, și ieși afară pe poarta casei, cîntînd și jucînd.

În mai puțin de o oră, toți prietenii săi fură invitați. Unii primiră pe loc, cu mare bucurie ; alții, la început, se lăsară rugați, dar cînd afluă că la cafea cu lapte se vor servi chifle unse cu unt și pe partea dinafară, sfîrșiră prin a spune : „Ca să-ți facem plăcere, vom veni și noi“.

Acum trebuie să știți că Pinocchio avea printre prietenii și colegii săi de clasă pe unul la care ținea cel mai mult ; acesta se numea Romeo, dar toți îl porecliseră Fitil, din pricina corpului său slab, uscat și deșirat, asemănător unui fitil nou la un opaiț de veghe.

Fitil era un mare ștregar și băiatul cel mai delăsător din întreaga școală, dar Pinocchio îl iubea foarte mult. De aceea se duse imediat să-l caute acasă, ca să-l invite la gustare, dar nu-l găsi ; se întoarse a doua oară, dar Fitil tot nu venise ; se întoarse și a treia oară, dar făcu, de asemenea, drumul în zadar.

Pinocchio deveni curios.

Unde putea fi ? Îl căută în dreapta, îl căută în stînga, și-l zări, în cele din urmă, ascuns sub șopronul unei case țărănești.

— Ce faci aici ? îl întrebă Pinocchio, apropiindu-se.

— Aștept miezul nopții, ca să plec.

— Unde pleci ?

— Departe, departe, foarte departe !

— Și eu care te-am căutat acasă de trei ori...

— Ce voiai de la mine ?

— Nu știi marele eveniment ? Nu știi ce noroc a căzut peste mine ?

— Nu, ce anume ?

— De mîine n-o să mai fiu o păpușă de lemn, ci voi deveni un băiat ca tine și ca toți ceilalți.

— Noroc și sănătate !

— Atunci mîine te aștept acasă la mine, la o gustare.

— Dar nu ți-am spus că plec la noapte ?

— La ce oră ?

— La miezul nopții.

— Și unde pleci ?

— Plec într-o țară... care este cea mai frumoasă din lume : o adevărată țară a minunilor.

— Și cum se numește ?

— Se cheamă „Țara Jucăriilor“. De ce nu vii și tu ?

— Eu ? Nici gînd !

— N-ai dreptate, Pinocchio ! Crede-mă că, dacă nu vei veni, o să te căiești. Unde poți găsi o țară mai nimerită pentru noi, băieții ? Acolo nu sînt școli, nu sînt învățători, nu sînt cărți. În țara aceea binecuvîntată nu se mai învață. Joia nu sînt ore la școală, iar fiecare săptămînă este compusă din șase „joi“ și dintr-o „duminică“. Închipuiește-ți că vacanța începe la 1 ianuarie și se termină la sfîrșitul lui decembrie. Iată o țară care-mi place într-adevăr ! Iată cum ar trebui să fie toate țările civilizate.

— Dar cum îți petreci zilele în Țara Jucăriilor ?

— De dimineață pînă seara te joci și te distrezi. Seara te culci, bineînțeles, iar dimineața o iei de la început. Cum ți se pare ?

— Mm ! făcu Pinocchio și clătină ușor din cap, ca pentru a spune : „Așa viață aș duce și eu, bucuros !“

— Vrei, deci, să mergi cu mine ? Da, sau nu ? Hotărăște-te !

— Nu, nu, nu și iar nu ! Am făgăduit bunei mele Zîne să devin un băiat cuminte și vreau să-mi țin făgăduiala. Și fiindcă văd că soarele apune, te părăsesc și plec. Adio și călătorie plăcută !

— Unde alergi atît de grăbit ?

- Acasă. Buna mea Zînă vrea să mă întorc înainte de lăsarea nopții.
- Mai așteaptă două minute.
- Este prea târziu.
- Numai două minute.
- Și dacă mă ceartă Zîna ?
- Las-o să te certe. După ce te va certa bine de tot, se va liniști, spuse vrednicul acela de Fitol.
- Și cum faci ? Pleci singur, sau împreună cu alții ?
- Singur ? Vom fi mai mult de o sută de băieți.
- Și drumul îl faci pe jos ?
- Peste cîtva timp va trece pe aici un car, care trebuie să mă ia pe mine și să mă ducă între granițele acelei preafericite țări.
- Ce n-aș da să vină carul !
- De ce ?
- Ca să vă văd pe toți, plecînd împreună.
- Mai rămîi puțin aici, și-i vedea.
- Nu, nu, vreau să mă întorc acasă.
- Mai așteaptă două minute.
- Am întîrziat prea mult. Zîna o fi îngrijorată de soarta mea.
- Sărmana Zînă, îi este teamă să nu te mănînce liliecii ?
- Va să zică, adăugă Pinocchio, ești într-adevăr sigur că în țara aceea nu există școli ?
- Nici urmă de școli.
- Și nici învățători ?
- Nici unul.
- Și nu ești silit să înveți ?
- Nici gînd, nici gînd !
- Ce țară frumoasă ! spuse Pinocchio, simțind că-i lasă gura apă. Ce țară frumoasă ! Eu n-am fost niciodată acolo, dar mi-o închipui așa cum spui !
- De ce nu vii și tu ?
- În zadar cauți să mă ademenești. Am făgăduit bunei me-

le Zîna să devin un băiat cu judecată și vreau să-mi respect cuvîntul.

— Deci adio, Pinocchio, și salută din partea mea gimnaziile... ba chiar și liceele, dacă le întîlnești pe drum !

— Adio, Fitol, îți urez călătorie plăcută, să te distrezi bine și să-ți amintești uneori de prietenii tăi.

După ce termină de vorbit, Pinocchio făcu doi pași înainte, hotărît să plece ; dar se opri și, întorcîndu-se spre prietenul său, îl întrebă :

— Ești sigur, cu adevărat, că în țara aceea toate săptămînile sînt compuse din șase „joi” și dintr-o „duminică” ?

— Mai mult ca sigur.

— Ești, de asemenea, sigur că vacanța începe la 1 ianuarie și se sfîrșește în ultima zi a lui decembrie ?

— La fel de sigur.

— Ce țară frumoasă ! repetă Pinocchio, strănutînd de atîta admirație. Apoi, după o matură chibzuială, adăugă cu repeziciune :

— Adio deci, și călătorie bună !

— Adio !

— Peste cît timp plecați ?

— Peste două ore.

— Păcat. Dacă ați pleca peste o oră, mai-mai c-aș mai putea aștepta.

— Și Zîna ?

— Oricum este tîrziu... și de mă-ntorc acasă cu un ceas mai devreme sau cu unul mai tîrziu, este totuna.

— Bietul Pinocchio ! Și dacă te ceartă Zîna ?

— Răbdare ! O voi lăsa să mă certe. După ce va striga la mine, tare de tot, se va liniști.

Între timp se făcuse noapte, o noapte întunecoasă, cînd, deodată, văzură mișcîndu-se în depărtare o lumină și auziră un clinchet de zurgălăi și un sunet de trompetă, dar atît de slab și de înfundat, încît părea bîzîitul unui țînțar !

— Iată-l ! strigă Fitol, ridicîndu-se în picioare.

- Ce este ? întrebă încet Pinocchio.
- Este carul care vine să mă ia. Vrei, deci, să mergi cu mine, sau nu ?
- Dar este adevărat, întrebă Pinocchio, că în țara aceea nu ești silit să înveți ?
- Da, da, da !
- Ce țară frumoasă, ce țară frumoasă, ce țară frumoasă !

CAPITOLUL XXXI

După cinci luni petrecute în Țara Jucăriilor, Pinocchio, spre marea sa uimire, simte că-i crește o frumoasă pereche de urechi măgărești și că devine un măgăruș cu coadă și cu toate cele

În sfârșit, carul sosi ; și sosi, fără să facă cel mai mic zgomot, pentru că roțile sale erau înfășurate în cîrpe și în cîlți.

Îl trăjeau douăsprezece perechi de măgăruși, toți de aceeași mărime, dar de culori diferite.

Unii erau cenușii, alții albi, alții pestriți și alții dungați cu linii mari, albe și albastre. Dar lucrul cel mai ciudat era următorul : cele douăsprezece perechi, adică cei douăzeci și patru de măgăruși, în loc să fie potcoviți ca toate celelalte animale de trăsură sau de povară, aveau în picioare cizmulite bărbătești, de tovala alb.

Dar vizitiul carului ?

Închipuți-vă un omuleț mai mult lat decît lung ; cu purtări politicoase, lunecos ca o bucățică de unt, cu o față micuță cît o lămîie, cu o guriță care rîdea mereu și cu o voce subțire și dez-mierdătoare, ca aceea a unei pisici care se gudură pe lîngă stăpîna casei.

De cum îl vedeau, toți băieții se țineau scai de el și se luau la întrecere care să se urce mai întîi în carul său, ca să fie duși de el în acea țară a minunilor, cunoscută pe hartă sub ademenitorul nume de Țară a Jucăriilor.

Într-adevăr, carul era tizit de băiețași între opt și doisprezece ani, îngrămădiți unii peste alții, așa cum stau scrumbiile în saramură. Stăteau rău, înghesuiți, încît abia mai puteau să respire, dar nimeni nu se văita, nimeni nu se plîngea. Gîndind că peste cîteva ore vor ajunge într-o țară unde nu existau nici cărți, nici școli, nici învățători le dădea atîta bucurie, încît nu mai simțeau nici neplăcerile drumului, nici oboseala, nici foamea, nici setea, nici somnul.

După ce carul se opri, Omulețul se întoarse către Fitol și, cu mii de strîmbături dulcele și de temenele, îl întrebă surîzînd :

— Spune-mi, frumosul meu băiat, vrei să vii și tu în țara aceea fericită ?

— Sigur că vreau să vin.

— Dar te anunț, drăguțule, că în car nu mai este nici un loc. După cum vezi, este plin ochi.

— Nu face nimic ! răspunse Fitol. Dacă nu mai este loc înăuntru, mă voi resemna să stau pe hulubele carului.

Și făcîndu-și vînt, încălecă pe hulube.

— Și tu, dragul meu, spuse Omulețul, întorcîndu-se foarte ceremonios către Pinocchio, ce vrei să faci ? Vii cu noi, ori rămîi aici ?

— Nu rămîn aici ! răspunse Pinocchio. Eu vreau să mă întorc acasă, vreau să învăț și vreau să fiu elev bun, așa cum fac toți băieții cuminți.

— Noroc și sănătate !

— Pinocchio, spuse atunci Fitol, ascultă-mă și pe mine ; vino cu noi și vom fi veseli mereu.

— Nu, nu, nu !

— Vuno cu noi și ne vom veseli tot drumul ! strigară alte patru voci dinăuntru carului.

— Vino cu noi și ne vom distra foarte bine, urlară într-un glas vreo sută de voci din car.

— Și dacă vin cu voi, ce va spune buna mea Zîna ? întreba Pinocchio, care începuse să se moaie și să șovăie.

— Nu te amări cu atîtea gînduri triste ! Gîndește-te că ple-

căm spre țara unde vom putea să ne jucăm de dimineață pînă seara.

Pinocchio nu răspunse, dar suspină o dată prelung, apoi mai suspină o dată și pînă la urmă mai scoase încă un suspin și spuse, în sfîrșit :

— Fă-mi un pic de loc, vreau să vin și eu.

— Toate locurile sînt ocupate, răspunse Omulețul, dar, ca să-ți dovedesc cît de plăcut ne ești, îți cedez locul meu, pe capră.

— Și dumneata ?

— Eu am să merg pe jos.

— Nu, nu vreau asemenea sacrificii. Mi-ar place să călătoresc pe spinarea unuia dintre măgărușii ăștia ! strigă Pinocchio.

Și spunînd acestea, se apropie de măgărușul primei perechi din dreapta și încercă să-l încalece, dar animalul, întorcîndu-se brusc, îl lovi cu botul în stomac și-l răsturnă cu picioarele în sus.

Închipuți-vă hohotele de rîs, obraznice și nestăpînite, ale tuturor acelor băieți care asistaseră la scenă.

Numai Omulețul nu rîse.

Se apropie binevoitor de măgărușul cel nesupus și, prefăcîndu-se că-l sărută, îl mușcă de urechea dreaptă și-i rupse jumătate din ea.

Între timp, Pinocchio, enervat la culme, se ridică de pe jos și, făcîndu-și vînt, încălecă pe crupa bietului măgăruș. Iar săritura fu atît de frumoasă, încît băieții încetară să mai rîdă și începură să strige : „Trăiască Pinocchio !” și să bată zgomotos din palme.

Dar iată că, deodată, măgărușul își săltă amîndouă picioarele din spate și azvîrli biata păpușică în mijlocul drumului, pe un morman de pietriș.

Atunci, din nou, se auziră puternice hohote de rîs ; iar Omulețul, în loc să rîdă, se simți cuprins de atîta dragoste pentru neliniștitul animal încît, prefăcîndu-se din nou că-l sărută, îi

smulse dintr-o dată și jumătatea celeilalte urechi. Apoi îi spusese păpușii :

— Acum încalecă fără frică. Avea capul plin de gărgăuni, dar i-am șoptit două cuvinte la ureche și cred că l-am liniștit și l-am convins să fie mai prevăzător.

Pinocchio se urcă și carul o porni la drum ; dar, în timp ce măgărușii galopau și carul alerga pe pietrele șoselei, păpușii i se păru că aude o voce înceată și abia înțeleasă, care spunea :

— Sărmane neghiob, iar te-ai luat după alții, dar te vei căi.

Pinocchio, speriat de-a binelea, privi în toate părțile, ca să vadă de unde veniseră acele cuvinte, dar nu zări pe nimeni. Măgărușii galopau, carul alerga, iar înăuntru băieții dormeau buștean ; Fitul sforăia ca o veveriță, iar Omulețul, cocoțat pe capră, fredona printre dinți :

Toată lumea doarme, noaptea,
numai eu nu dorm defel...

După o altă jumătate de kilometru, Pinocchio auzi același glăscior slab, care-i spunea :

— Ține minte, prostule ! Copiii care nu mai vor să învețe și întorc spatele cărților, școlilor și învățătorilor, ca să se ocupe numai de jocuri și de distracții, vor avea un sfârșit nefericit... Eu știu asta din propria mea experiență... și pot să ți-o spun. Va veni o zi când vei plînge și tu, așa cum plîng eu astăzi... dar atunci va fi prea târziu.

La aceste cuvinte abia șoptite, păpușica, speriată peste poate, sări jos de pe crupa măgărușului și se apropiă de botișorul lui.

Închipuiți-vă cât de uimit rămase Pinocchio când își dădu seama că măgărușul plîngea... și că plîngea ca un copil.

— Ei, domnule Omuleț ! strigă atunci Pinocchio, către conducătorul carului. Să vă spun o noutate, un lucru nemaivăzut ! Măgărușul acesta plînge.

— Lasă-l să plîngă, o să rîdă când s-o însura !

— L-ați învățat, oare, să și vorbească ?

— Nu, dar a învățat el singur să mormăie cîteva cuvinte, pentru că a stat trei ani împreună cu mai mulți cîini dresați.

— Bietul animal !

— Haide, haide ! spuse Omulețul. Să nu ne pierdem vremea ca să privim un măgăruș plîngînd. Urcă-te din nou și s-o pornim ; noaptea este răcoroasă și drumul lung.

Pinocchio ascultă fără să crîcnească. Carul porni din nou la drum și dimineața, odată cu răsăritul zorilor, sosiră, fericiți, în Țara Jucăriilor.

Aceasta nu semăna cu nici o altă țară din lume. Populația ei era compusă numai din copii. Cei mai mari aveau patrușpezece ani, iar cei mai mici numai opt ani.

Pe străzi domnea o veselie, un zgomot și o hărmălaie de-ți țiuiau urechile.

Pretutindeni, grupuri de ștreqari : unii găteau bărcuțe, alții jucau țintar, care bătea mingea, care mergea pe bicicletă ; unii încălecaseră pe cai de lemn, alții se jucau de-a baba-oarba ; unii alergau, alții, îmbrăcați în clovni, făceau scamatorii mîncînd cîlți aprinși ; care recita, care cînta, care făcea salturi mortale ; unii se distrau să meargă cu picioarele în sus, sprijiniți în mîini ; unii se jucau cu cercul, alții se plimbau în uniformă de general, cu coif de hîrtie și cu sabie de carton ; unii rîdeau, alții chiuiau, unii strigau, alții băteau din palme ; care şuiera, care cotcodăcea, precum găinile cînd se ouă ; pe scurt un zgomot atît de mare, atîta lărmă, un astfel de tărăboi îndrăcit, că ar fi trebuit să-ți pui vată în urechi, ca să nu te asurzească. În toate piețele se vedeau mici teatre de pînză, tizite, de dimineața pînă seara, de copii ; iar pe toate zidurile caselor se puteau citi, scrise cu cărbune, lucruri frumoase, precum următoarele : „trăiască jocurile“ (în loc de „jocurile“), „nu mai vrem scuoli“ (în loc de „nu mai vrem școli“) ; „jos Arti Metica“ (pentru „Aritmetica“) și alte perle asemănătoare.

Pinocchio, Fitul și toți ceilalți băieți, care călătoriseră cu Omulețul și care abia pusese rădăcina piciorului în oraș, se pierdură imediat în acest haos și, în puține cuvinte, după cum ne putem

închipui, se împrieteniră cu toată lumea. Cine era mai fericit, cine era mai mulțumit decît el ?

În mijlocul distracțiilor neîntrerupte și a feluritelor plăceri, orele, zilele și săptămîinile treceau cu iuțeala fulgerului.

— Vai, ce viață frumoasă ! spunea Pinocchio atunci cînd, din întîmplare se întîlnea cu Fitol.

— Vezi, deci, că aveam dreptate ? răspundea acesta din urmă. Și cînd te gîndești că tu nu voiai să pleci. Cînd te gîndești că-ți puseseși în cap să te întorci acasă, la Zîna ta, ca să-ți pierzi timpul învățînd... Dacă astăzi ai scăpat de plictiseala cărților și a școlii, mie mi-o datorezi, sfaturilor mele, grijiile mele. Recunoști că așa e ? Numai prietenii adevărați îți pot face un asemenea bine.

— Așa e, Fitol. Numai datorită ție sînt astăzi un băiat cu adevărat fericit. Știi ce-mi spunea învățătorul cînd îmi vorbea de tine ? Îmi spunea întotdeauna : „Nu fi prieten cu ștrengarul ăla de Fitol, pentru că este un coleg rău și nu poate să-ți dea decît sfaturi rele“.

— Bietul învățător ! răspundea celălalt, clătînd din cap. Știu că, din păcate, mă ura și că-i plăcea să mă vorbească, întotdeauna, de rău ; dar eu sînt generos și-l iert.

— Suflet mare ! încheia Pinocchio, îmbrățișîndu-și prietenul cu căldură și sărutîndu-l pe frunte.

Trecuseră cinci luni de cînd se aflau în acea frumoasă țară a minunilor, în care se distrau și se jucau zile întregi, fără să mai vadă la față nici cărțile, nici școala ; dar într-o dimineață, deșteptîndu-se, Pinocchio avu, cum se spune, o surpriză neplăcută, care-l întristă nespus.

CAPITOLUL XXXII

Lui Pinocchio îi cresc urechi de măgar, apoi devine un măgaruș adevărat și începe să ragă

Și care fu acea surpriză ?

Vă voi spune-o îndată, dragii mei cititori ; surpriza a fost că Pinocchio, deșteptându-se, simți nevoia de a se scărpinga în cap ; și, trecîndu-și mîna prin păr, băgă de seamă... Ghiciți, ce băgă el de seamă ?

Spre marea lui uimire, observă că urechile îi crescuseră cu mai mult de un lat de palmă.

Voi știți, micuții mei, că păpușica, încă de la nașterea sa, avea urechile foarte mici, atît de mici încît cu ochiul liber nici nu se puteau vedea. Închipuiți-vă deci cum rămase cînd băgă de seamă că, în timpul nopții, urechile i se lungiseră de păreau două perii de mobilă, din trestie de baltă.

Imediat, se grăbi să caute o oglindă, ca să se uite în ea ; dar nu găsi nici una și atunci umplu cu apă ligheanul de la lavoar și, oglindindu-se acolo, văzu ceea ce n-ar fi vrut să vadă niciodată ; cu alte cuvinte, își văzu chipul împodobit cu o minunată pereche de urechi de măgar.

Vă las acum pe voi să vă închipuiți durerea, rușinea și disperarea bietului Pinocchio. Începu să plîngă, să țipe, să se dea cu capul de pereți, dar, cu cît își pierdea nădejdea mai mult, cu atît îi creșteau urechile și deveneau mai păroase spre vîrf.

La auzul acestor strigăte puternice, intră în cameră un preafrumos Popîndău, care locuia la etajul de deasupra și care, văzînd deznădejdea păpușii, o întrebă cu multă atenție :

— Ce ai, dragul meu vecin ?

— Sînt bolnav, dragul meu Popîndău, sînt foarte grav bolnav... Sufăr de o boală care mă înspăimîntă. Știi să iei pulsul ?

— Puțintel.

— Vezi dacă, din întîmplare, n-am temperatură !

Popîndăul ridică laba dreaptă și, după ce-i luă pulsul lui Pinocchio, îi spuse suspinînd :

— Prietene, îmi pare rău că trebuie să-ți dau o veste neplăcută.

— Ce anume ?

— Ai friguri.

— Ce friguri ?

— Ai niște friguri măgărești.

— Nu cunosc așa ceva, răspunse păpușica.

Totuși, parcă înțeleșese un pic.

— Atunci o să-ți explic eu, adăugă Popîndăul. Să știi că, peste două ori trei ceasuri, nu vei mai fi nici păpușă, nici băiat.

— Și atunci ce voi ajunge ?

— Peste două sau trei ceasuri vei deveni un măgăruș de adevăratelea, ca aceia care trag cărucioarele ori duc varza și salata la piață.

— Vai de mine, vai de mine ! strigă Pinocchio, luîndu-și în mîini urechile și trăgînd cu mînie de ele, mai să le rupă, de parcă ar fi fost urechile altuia.

— Dragul meu, răspunse Popîndăul ca să-l mai liniștească, ce vrei să faci ? Așa ți-a fost destinul. Așa este scris în legile înțelepciunii : ca toți băieții delăsători și care urăsc cărțile, școlile și pe învățători, pentru a-și petrece zilele în distracții și să se joace cu jucării, mai devreme ori mai tîrziu, să se transforme în măgăruși.

— Chiar așa ? întrebă păpușica sughițînd de plîns.

— Din păcate, chiar așa stau lucrurile. Dar acum plînsul nu mai are nici un rost. Trebuia să te gîndești mai înainte la cele ce faci.

— Dar nu este vina mea. Crede-mă, Popîndăule dragă, că întreaga vină o poartă Fitul.

— Cine este acesta ?

— Un coleg de al meu de școală. Eu voiam să mă întorc acasă, voiam să fiu ascultător, voiam să-mi continui învățătura și să fiu un elev bun... dar Fitul mi-a spus : „Pentru ce te

ostenești cu învățătura ? Pentru ce vrei să mergi la școală ? Vino, mai curînd, cu mine în Țara Jucăriilor ; acolo nu vom învăța, acolo ne vom distra de dimineața pînă seara și vom fi tot timpul veseli.“

— Și, de ce ai urmat sfatul acestui prieten nesincer, al acestui coleg rău ?

— De ce !... De ce !... Popîndăule dragă, eu sînt o păpușică de lemn fără judecată... și fără inimă. Vai, dacă aș fi avut o bucățică de inimă cît de mică, n-aș fi părăsit-o pe Zîna cea bună, care mă iubea ca o mamă și care a făcut atîtea pentru mine !... Iar acum n-aș fi o păpușă de lemn, ci, dimpotrivă, aș fi fost un băiețel binecunoscut, cum sînt atîția alții pe lume ! Dar dacă-l întîlnesc pe Fitol, vai de el ! Am să-i spun multe lucruri.

Și dădu să iasă. Dar cînd, în pragul ușii, își aminti că avea urechi de măgar, se rușină să apară cu ele în fața lumii și născoci ceva năstrușnic. Luă o scufie mare de bumbac, și-o puse în cap și și-o înfundă peste ochi, pînă sub vîrfurile nasului.

Apoi, ieșind, începu să-l caute pe Fitol, pretutindeni. Îl căută pe străzi, în piețe, în teatre, în toate locurile, dar nu-l găsi. Ceru lămuriri celor pe care-i întîlnea pe drum, dar nimeni nu-l văzuse.

Atunci se duse să-l caute acasă și, ajuns la ușa casei lui, ciocăni :

— Cine este acolo ? întrebă Fitol dinăuntru.

— Eu sînt ! răspunse păpușica.

— Așteaptă puțin, că vin să-ți deschid.

Ușa se deschise peste o jumătate de oră și închipuiți-vă cum rămase Pinocchio cînd, intrînd în camera lui Fitol, își văzu prietenul purtînd pe cap o scufie mare de bumbac, care-i cobora pînă sub nas.

La vederea scufiei, Pinocchio începu să se liniștească și gîndi imediat, în sinea lui : „Oare prietenul meu nu s-o fi îmbolnăvit și el de boala mea ? O fi avînd și el friguri măgărești ?“

Și, prefăcîndu-se că n-a văzut nimic, îl întrebă surîzînd :

- Cum o mai duci, scumpul meu Fitol ?
 - Foarte bine : ca un șoarece într-o roată de cașcaval.
 - Vorbești serios, sau nu ?
 - Și de ce aș minți ?
 - Iartă-mă, amice, dar atunci de ce porți pe cap scufia asta de bumbac, care-ți acoperă urechile ?
 - Mi-a recomandat-o doctorul, pentru că m-am lovit la genunchi. Dar tu, scumpul meu Pinocchio — de ce porți pe cap tot o scufie de bumbac, înfundată pînă sub nas ?
 - Și mie mi-a recomandat-o doctorul, pentru că m-am zgîriat la picior...
 - Vai, bietul Pinocchio !
 - Vai, sărmanul Fitol !
- După ce rostiră aceste cuvinte, urmă o tăcere foarte lungă, în timpul căreia cei doi prieteni se priveră unul pe altul, cu un aer batjocoritor.
- În cele din urmă, Pinocchio, cu o voce mieroasă și dulce ca sunetele unui flaut, îi spuse colegului său :
- Aș fi curios să știu, dragul meu Fitol : ai suferit vreodată de urechi ?
 - Niciodată !... Dar tu ?
 - Niciodată !... Dealtminteri, de azi-dimineață îmi țiuie o ureche.
 - Și mie la fel.
 - Și ție ?... Și care ureche te doare ?
 - Amîndouă. Dar pe tine ?
 - Tot amîndouă. O fi oare aceeași boală ?
 - Mi-e teamă că da.
 - Vrei să-mi faci o plăcere, Fitol ?
 - Bucuros ! Din toată inima !
 - Vrei să-mi arăți urechile tale ?
 - De ce nu ? Dar, mai întîi, vrei să le arăți și tu pe ale tale, dragul meu Pinocchio ?
 - Nu, tu să fii primul.
 - Nu, draguțule ! Întîi tu și pe urmă eu.

— Ei bine, spuse atunci păpușica, să ne înțelegem ca între niște prieteni buni.

— Cum să ne înțelegem ?

— Să ne scoatem amîndoi scufiile, în același timp. Primești ?

— Da, primesc.

— Deci, atenție ! Și Pinocchio începu să numere cu voce tare : Un, doi, trei !

La „trei“, cei doi băieți își scoaseră scufiile de pe cap și le aruncară în sus.

Și atunci se petrecu o scenă care ar părea de necrezut — dacă n-ar fi fost adevărată. Se întîmplă că Pinocchio și Fitul, cînd se văzură loviți de aceeași nenorocire, în loc să se rușineze și să le pară rău, începură să-și arate, făcîndu-și cu ochiul, urechile crescute peste măsură și, după un schimb de cuvinte pline de haz, se porniră, pînă la urmă, pe un rîs zdravăn.

Și rîseră și rîseră întruna, de trebuiră să se țină de șale ; dar, în toiul rîsului, Fitul se opri deodată și, nemaiputîndu-se ține pe picioare, se schimbă la față și-i strigă prietenului său :

— Ajutor, ajutor, Pinocchio !

— Ce ai, amice ?

— Vai, nu mai pot să stau drept în picioare.

— Nici eu nu mai pot ! strigă Pinocchio, plîngînd și clătî-nîndu-se.

Și, în timp ce vorbeau astfel, se prăbușiră și începură să meargă în mîini și în picioare ; apoi continuară să se învîrtească prin cameră. Și, în vreme ce alergau, brațele lor deveneau picioare, fețele lor se lungeau și deveneau boturi, iar spinările li se acopereau cu păr cenușiu, împestrițat cu negru.

Dar știți care a fost momentul cel mai greu pentru cei doi nefericiți ? Momentul cel mai urît și cel mai umilitor a fost acela cînd au simțit că le crește coada.

Copleșiți de rușine și de durere, începură să se văicărească și să-și plîngă destinul.

Mai bine ar fi tăcut din gură ! În loc de gemete și de plînse-

te, scoteau niște răgete măgărești ; răgeau puternic amîndoi în cor, făcînd : „I-ha, i-ha, i-ha“.

Între timp, se auzi o bătaie în ușa și o voce de afară spuse :

— Deschideți ! Sînt Omulețul, sînt conducătorul carului, care v-a adus în țara asta. Deschideți imediat, că de nu, e vai de voi !

CAPITOLUL XXXIII

**Devenit măgar de-adevăratalea, Pinocchio este scos
la mezat și cumpărat de Directorul unui circ,
ca să-l învețe să joace și să sară prin cercuri ;
dar, într-o seară, își rupe un picior și atunci îl cumpără
altcineva, ca să-și facă din pielea lui o tobă**

Văzînd că ușa nu se deschide, Omulețul o lovi cu putere ; și, odată intrat în cameră, le spuse lui Pinocchio și lui Fitol, cu rîsul lui obișnuit :

— Ce băieți silitori ! Ați răgit bine și v-am recunoscut imediat, după voce. De aceea am și venit aici.

La aceste cuvinte, cei doi măgăruși rămaseră tare descumpaniți, cu capul în pămînt, cu urechile pleoștite și cu coada între picioare.

La început, Omulețul îi netezi, îi mîngîie, îi pipăi, apoi scoase o țesală și începu să-i țesale în toate direcțiile.

Și după ce-i țesală, deveniră lucioși ca două oglinzi ; atunci Omulețul le puse căpăstrul și îi duse în tîrg, cu speranța de a-i vinde și de a cîștiga niscai bani.

Și, într-adevăr, cumpărătorii nu se lăsară așteptați.

Fitol a fost cumpărat de un țăran căruia-i murise măgarul cu o zi înainte ; iar Pinocchio a fost vîndut unui Director de Circ, care l-a cumpărat ca să-l învețe să sară și să joace, împreună cu celelalte animale dresate.

Și acuma, cred că ați înțeles, micuții mei cititori — ce urîță meserie avea Omulețul nostru. Acest monstru, mic și respin-

gător, care avea o față numai lapte și miere și care cutreiera, din cînd în cînd, lumea cu carul său, prin promisiuni și dulcęgării, strîngea toți copiii neascultători, dușmani ai cărților și ai școlii ; iar după ce-i urca în car, îi ducea în Țara Jucăriilor, ca să-și petreacă timpul în jocuri, în gălăgie și în distracții ; pînă cînd, în cele din urmă, acei sărmani băieți, care nu mai învățau defel și care fuseseră amăgiți cu atîta joacă, deveneau măgăruși. Omulețul, vesel și mulțumit, îi lua în grija lui și-i ducea la vînzare, în piețele și în tîrgurile din apropiere. Și așa, în scurt timp, ajunsese să strîngă bani mulți și devenise milionar.

Nu mai știm ce s-a întîmplat cu Fitul ; știm totuși că Pinocchio a dus, chiar din primele zile, o viață foarte grea și obositoare.

Cînd noul stăpîn l-a dus în grajd, i-a umplut ieslea cu paie ; dar Pinocchio, după ce a gustat din ele o gură, le-a scuipat repede jos.

Atunci stăpînul, mormăind printre dinți, i-a umplut ieslea cu fîn.

Dar nici acesta nu i-a fost pe plac.

— Ah, nu-ți place nici fînul ? strigă stăpînul, supărat. Las' pe mine, frumușelule, că-ți scot eu gărgăunii din cap !

Și, ca pedeapsă, îi dădu o lovitură de bici peste picioare.

Din pricina prea marii dureri, Pinocchio începu să plîngă, să strige, să ragă și spuse :

— I-ha, i-ha, nu pot să mănînc paiele !

— Atunci mănîncă fînul ! răspunse stăpînul, care înțelegea foarte bine limba măgarilor.

— I-ha, i-ha, fînul îmi dă dureri de burtă !

— N-oi fi vrînd să te hrănesc pe tine, un măgar, numai cu piept de pui și cu piftie de cocoș ? adăugă stăpînul mînios la culme și-i dădu o a doua lovitură de bici.

La această nouă lovitură, Pinocchio, din prudență, se liniști imediat și nu mai spuse nimic.

Deocamdată, grajdul fu închis ; măgărușul, rămas singur

și nemîncat de mai multe ore, a început să caște ; iar cînd căscă, din pricina foamei, deschidea o gură cît o șură.

În cele din urmă, negăsind altceva de mîncare în iesle, se resemnă să mestece puțin fîn ; și, după ce-l mestecă bine, bine de tot, închise ochii și-l înghiți.

„Fînul ăsta nu e rău, vorbi apoi în sinea sa, dar mai bine ar fi fost, dacă mi-aș fi continuat învățătura !... Acum, în loc de fîn, aș fi putut să mănînc un coltuc de pîine proaspătă și o bucată mare de salam. Dar trebuie să rabd“.

Cînd se sculă a doua zi dimineața, Pinocchio mai căută prin iesle ceva fîn, dar nu mai găsi nici urmă, pentru că-l mîncase pe tot, în timpul nopții.

Atunci luă o gură de paie măcinate dar, în momentul cînd le mesteca, își dădu seama că gustul paielor măcinate nu aducea nici cu pilaful milanez, nici cu macaroanele napolitane.

— Răbdare ! repetă el, continuînd să mestece. Ar fi bine ca nenorocirea mea să servească, cel puțin, drept lecție tuturor băieților neascultători și care nu vor să învețe. Răbdare !... Răbdare ! !...

— Răbdare ! Ce tot vorbești ? urlă stăpînul intrînd, în acel moment, în grajd. Dragul meu măgăruș, crezi, poate, că te-am cumpărat numai ca să-ți dau de mîncat și de băut ? Eu te-am cumpărat cu gîndul că vei munci și că voi cîștiga bani buni cu tine. Sus, deci, și curaj ! Vino cu mine la Circ și te voi învăța să sari prin cercuri, să spargi cu capul butoaiele de hîrtie și să dansezi valsul și polca, pe picioarele dinapoi.

Bietul Pinocchio, mai de voie, mai de nevoie, trebui să învețe toate aceste numere frumoase, dar, ca să le deprindă, i-au trebuit trei luni de lecții și multe lovituri de bici, care-i încrețeau pielea pe corp.

Și, în sfîrșit, a sosit și ziua cînd stăpînul său a putut să anunțe un spectacol extraordinar. Afișe de culori diferite fuseseră agățate la toate răscrucile și aveau următorul conținut :

MARE SPECTACOL DE GALĂ
ASTĂ-SEARĂ
VOR AVEA LOC NEOBIȘNUITELE SĂRITURI
ȘI EXERCIIII NEMAIPOMENITE
EXECUTATE DE TOȚI ARTIȘTII
ȘI DE TOȚI CAII DE AMBELE SEXE ALE TRUPEI
de asemenea
VA MAI APĂREA PENTRU PRIMA DATĂ
RENUMITUL MĂGĂRUȘ
PINOCCHIO
SUPRANUMIT
„STEAUĂ DANSULUI”
CIRCUL VA FI ILUMINAT CA ZIUA

În seara aceea, după cum vă puteți închipui, chiar cu o oră înainte de începerea spectacolului, Circul era tixit de lume.

Nu se mai găsea nici un fotoliu, nici un loc în primele rânduri, nici o lojă, chiar dacă le-ai fi plătit cu aur.

Scările circului erau pline de fetițe și băieți de toate vârstele, care erau nerăbdători să-l vadă pe Pinocchio, celebrul măgăruș-dansator.

După terminarea primei părți a spectacolului, Directorul trupei, îmbrăcat în jachetă neagră, pantaloni strînși pe picior și cizme de piele pînă deasupra genunchilor, se prezintă în fața publicului și, după ce se înclină pînă la pămînt, începu, cu mare solemnitate, o cuvîntare foarte încîlcită :

— Onorat public, domnilor și doamnelor ! Preasupusul dumneavoastră subsemnat, aflîndu-mă în trecere prin ilustrul vostru „metropolitan”, am vrut să-mi „procreez” cîstea și plăcerea de a prezenta acestui inteligent și ilustru auditoriu un vestit măgăruș, care a avut onoarea să danseze în prezența „Maiestății Sale Împăratul tuturor Curților principale din Europa”. Eu vă mulțumesc și vă rog să ne ajutați cu prezența dumneavoastră binevoitoare și să ne iertați pentru deranj.

Această cuvîntare a fost primită cu multe rîsete și cu multe

aplauze, iar aplauzele se înmulțiră și deveniră un fel de uragan la apariția măgărușului în arena circului. Pinocchio era gătit de sărbătoare. Avea un ham nou de piele lucioasă cu cataramă și paftale de alamă, două camelii albe la urechi, coama despărțită în bucle legate cu panglici de mătase roșie, o eșarfă de aur cu argint în jurul taliei și coada împletită toată cu panglici de catifea purpurie și azurie.

Pe scurt, era un măgăruș care trezea dragostea spectatorilor.

Directorul îl prezintă publicului și mai adăugă câteva cuvinte :

— Preacinstiții mei auditori, n-am venit aici ca să vă „fac mențiuni“ despre marile greutăți „prestate“ de mine ca să prind și să împlînzesc acest mamifer, care păștea liber „din munte în munte, în cîmpiile din zona toridă“. Observați, rogu-vă, cîtă ferocitate „clipește“ în ochii săi, pentru că, în tot acest timp, toate mijloacele de a-l obișnui să trăiască împreună cu patrupedele civilizate s-au dovedit „vanitoase“ și a trebuit să recurg, de mai multe ori, la prietenescul ajutor al biciului. Orice amabilitate de a mea, în loc să mă apropie de el, m-a descurajat mai mult. Totuși, eu, urmînd sistemul lui „Galles“, am găsit în capul lui Pinocchio o mică „Cartagine“ osoasă, în care Facultatea de medicină din Paris a recunoscut bulbul regenerator al părului și al dansului războinic spartan. De aceea am vrut să-l învăț să danseze, precum și respectivele sărituri prin cercuri și prin butoaie cu capace de hîrtie. Admirați-l și, după aceea, judecați-l ! Înainte, deci, de a-mi lua rămas bun de la dumneavoastră, îngăduiți-mi, domnilor, să vă invit la „spectacolul diurn de mîine seară“, dar în „apoteoza“ că ar cădea multă apă, din pricina ploii, atunci spectacolul de mîine seară va fi amînat pe mîine dimineața „la 11 antimeridiane de după-amiază“.

Și aici, Directorul făcu o altă plecăciune adîncă, iar apoi, întorcîndu-se spre Pinocchio, îi spuse :

— Curaaj, dragul meu ! Înainte de a-ți începe programul,

salută onoratul public, care este compus din domni, doamne și copii !

Pinocchio, ascultător, își plecă genunchii, pînă-n pămînt și rămase așa.

Dar iată Directorul plesni din bici și-i strigă :

— La pas !

Atunci, măgărușul se ridică în picioare și începu să se învîrtească în jurul arenei, mergînd la pas.

După un scurt răstimp, Directorul strigă din nou :

— La trap !

Iar Pinocchio ascultă comanda și schimbă pasul.

— În buiestru !

Și Pinocchio porni în buiestru.

— La galop !

Și Pinocchio începu să alerge în galop.

Dar, pe cînd alerga ca un cal de curse, Directorul ridică mîna și trase cu pistolul.

La acea împușcătură, măgărușul se prefăcu rănit și căzu întins în arenă, de parcă ar fi fost mort.

Apoi se ridică într-un ropot de aplauze și de strigăte, care se-nălțau pînă la cer ; iar cînd săltă capul și privi în sus, cum era și firesc... zări, într-o lojă, o doamnă frumoasă, care purta la gît un colier mare de aur, de care atîrna un medalion : aceasta înfățișa o păpușă de lemn.

„Asta-i portretul meu !... Doamna aceea este Zîna !“ spuse Pinocchio, în sinea sa, recunoscînd-o imediat.

Apoi, foarte bucuros, încercă să strige :

„O Zîna mea, o Zîna mea !“

Dar, în locul acestor cuvinte, îi ieși din gîtlej un răget atît de puternic și atît de prelung, încît toți spectatorii și mai ales toți copiii, care erau în sală, începură să rîdă.

Atunci Directorul, ca să-l învețe minte și ca să înțeleagă că nu este elegant ca un măgăruș să ragă în fața publicului, îl lovi, cu coada biciului, peste bot.

Bietul măgăruș scoase limba de un cot și-și linse botul vreo

cinci minute, crezînd că poate astfel îşi va domoli durerea care-l săgetase.

Dar deznădejdea îi fu şi mai mare cînd, întorcîndu-şi privirea pentru a doua oară spre lojă, văzu că locul era gol şi că Zîna dispăruse !...

Simţi că leşină. Ochii se umplură de lacrimi şi începu să plîngă în hohote. Însă nimeni nu observă şi cu atît mai puţin Directorul care, dimpotrivă, plesnea din bici şi striga :

— Curaj, Pinocchio ! Arată acum acestor domni cu cîtă graţie ştii să sari prin cercuri.

Pinocchio încercă de două ori, de trei ori, dar de fiecare dată cînd ajungea în faţa cercului, în loc să sară prin el, trecea, mai uşor, pe sub el. În cele din urmă, îşi luă avînt şi sări prin el, dar, din nefericire, picioarele dinapoi îi rămaseră prinse de cerc ; din această pricină, căzu pe cealaltă parte, grămadă.

Cînd se dezmetici, Pinocchio şchiopăta şi cu mare greutate a putut să se reîntoarcă la grajd.

— Pinocchio în arenă ! Vrem măgăruşul ! Măgăruşul în arenă ! strigau băieţii de la galerie, înduioşaţi şi emoţionaţi de această tristă întîmplare.

Dar Pinocchio, în seara aceea, nu-şi mai făcu apariţia.

Dimineaţa următoare, veterinarul — adică doctorul animalelor — după ce-l consultă pe Pinocchio, declară că acesta va rămîne şchiop pentru tot restul vieţii.

Atunci directorul îi spuse grăjdarului :

— Ce folos pot să am de la un măgăruş şchiop ? Ar însemna să-l hrănesc de pomană. Du-l în piaţă şi vinde-l !

Ajunşi în tîrg, găsiră imediat un cumpărător, care-l întrebă pe grăjdar :

— Cît vrei pe măgăruşul ăsta şchiop ?

— Douăzeci de lire.

— Eu îţi dau douăzeci de centime. Să nu crezi că-l cumpăr ca să mă slujesc de el : îl cumpăr numai pentru pielea lui. Văd că are o piele foarte tare şi vreau să fac din ea o tobă pentru fanfara din satul meu.

Vă las pe voi, băieții mei, să vă închipuiți ce mare plăcere i-a făcut bietului Pinocchio vestea că era vorba să-i facă pielea tobă.

Fapt este că negustorul, după ce a plătit cele douăzeci de centime, l-a dus pe malul mării, i-a legat o piatră de gît și i-a prins de picior o frînghie, pe care o ținea în mînă ; apoi i-a dat, pe neașteptate, un brînci și l-a aruncat în apă.

Pinocchio, cu piatra de gît, se duse numai decît la fund ; iar cumpărătorul care ținea bine strînsă frînghia în mînă, se așeză pe o stîncă și așteptă ca măgărușul să moară înecat, ca să-l poată jupui de piele.

CAPITOLUL XXXIV

**Aruncat în mare, Pinocchio este mîncat de pești
și redevine păpușă de lemn, ca mai-nainte ;
dar, pe cînd înoată ca să se salveze,
este înghițit de Rechinul cel înspăimîntător**

Măgărușul fusese aruncat în mare de mai bine de cincizeci de minute, iar cumpărătorul vorbea către sine :

— La ora aceasta, bietul meu măgăruș șchiop trebuie să se fi înecat de-a binelea. Să-l trag în sus și să mă pregătesc să fac tobă din pielea lui.

Și începu să tragă frînghia cu care-l legase de picior și trase, trase bine, trase din toate puterile și, în cele din urmă, văzu apărînd la suprafața apei... ghiciți ce ?

În locul unui măgăruș mort, văzu apărînd la suprafața apei o păpușică vie, care se zvîrcolea ca un țipar !

La vederea păpușii de lemn, bietul om crezu că visează și rămase aiurit, cu gura deschisă și cu ochii holbați.

Apoi își reveni puțin și întrebă, plîngînd și bîlbîindu-se :

— Și măgărușul pe care l-am aruncat în mare unde este ?

— Măgărușul acela sînt eu, răspunse păpușica rîzînd.

— Tu ?

— Eu.

— Ah, strengarule ! Vrei să-ți bați joc de mine ?

— Să-mi bat joc de dumneata ? Dimpotrivă, stăpîne scump, îți vorbesc foarte serios.

— Dar cine poate crede că tu, care pînă acum cîtva timp erai un măgăruș, ai devenit o păpușă de lemn, după ce ai stat puțin în apă !

— O fi din pricina mării. Apa ei îți joacă uneori asemenea feste.

— Păzește-te, păpușico, păzește-te ! Să nu crezi că te poți amuza pe spinarea mea. Vai de tine dacă-mi ies din pepeni !

— Ei bine, stăpîne, vrei să-ți spun întreaga poveste ? De-leagă-mi piciorul și ți-o voi povesti.

Cumpărătorul acela prostănac, curios să asculte povestea, desfăcu numaidecît nodul frînghieii cu care era legat Pinocchio și atunci acesta, liber ca pasărea în înaltul cerului, începu să spună :

— Așadar, să știi că eu eram o păpușică de lemn, așa cum sînt și acum, că eram cît pe-aci să devin un băiețel, cum sînt atîtea în lumea asta ; dar, pentru că nu-mi plăcea învățătura și am ascultat de niște colegi răi, am fugit de-acasă... iar într-o bună zi, trezindu-mă din somn, am descoperit că am devenit un măgăruș, cu urechile foarte lungi și cu coada de asemenea foarte lungă. Cîtă rușine mi-a adus coada aceea !... De care rușine, dragul meu stăpîn, să nu ai parte de ea ! Și așa am fost dus la tîrgul măgarilor ca să fiu vîndut, și am fost cumpărat de Directorul unui Circ ; acesta și-a pus în minte să facă din mine un dansator și un mare săritor de cercuri ; dar, într-o seară, în timpul spectacolului, am făcut un pas greșit și am rămas șchiop de amîndouă picioarele. Atunci Directorul, care nu avea ce să facă cu un măgar șchiop, m-a trimis în tîrg ca să fiu vîndut.

Și atunci m-ai cumpărat dumneata.

— Din păcate ! Și am dat pe tine douăzeci de parale ! Și acum, cine-mi înapoiază banii mei ?

— Dar de ce m-ai cumpărat ? Ca să faci tobă din pielea mea !... Ca să faci tobă !...

— Din păcate ! Și acum unde mai găsesc altă piele ?

— Nu te da de ceasul morții, stăpîne. Sînt atîtea măgari pe lumea asta !

— Ștrengar obraznic, ia spune-mi : povestea ta se termină aici ?

— Nu, răspunse păpușica, mai am ceva de spus. După ce m-ai cumpărat, m-ai adus aici ca să mă omori, și apoi te-ai prins mila și mi-ai legat o piatră de gît și m-ai aruncat în fundul mării. Mila, sentimentul acesta delicat, îți face cinste și eu o să-mi amintesc totdeauna, cu plăcere, de dumneata. Dar, stăpîne dragă, cînd ai urzit planul ăsta, nu știai că am și eu o Zîină ?

— Cine este această Zîină ?

— Este mama mea ; ea seamănă leit cu celelalte mame, care-și iubesc mult copiii, care-i urmăresc pretutindeni cu privirea și-i ajută, cu multă dragoste, în toate nenorocirile, tocmai atunci cînd acești copii, fie din nesăbuiința lor, fie prin purtările lor rele, o iau razna și ar merita să fie părăsiți sau să fie lăsați în voia soartei. Îți spuneam, deci, că buna mea Zîină, cînd a aflat că sînt gata să mă înec, a trimis în ajutorul meu o mulțime de pești ; aceștia, crezînd că am murit de-a binelea, au început să mă mănînce. Și cu cîtă lăcomie mușcau din mine ! N-aș fi crezut niciodată că peștii sînt mai lacomi decît copiii. Unul mi-a mîncat urechile, altul — botul, un altul — gîtul și coama ; unul — pielea de pe labe, altul — blana de pe spinare... Și, printre alții, un peștișor mai de treabă a binevoit să-mi mănînce și coada.

— De azi înainte, spuse cumpărătorul, jur să nu mai gust carne de pește. Nu mi-ar face prea mare plăcere să mănînc un barbun sau un merlan prăjit și să găsesc în stomacul lor o coadă de măgar.

— Și eu gîndesc ca dumneata, răspunse rîzînd păpușica. Dealtfel, să știi că, atunci cînd peștii au terminat să mănînce

pielea de măgar care-mi acoperea corpul din cap pînă-n picioare, au ajuns, cum era și firesc, la oase... Sau, ca să vorbesc mai lămurit, au ajuns la lemn ; pentru că, după cum se vede, eu sînt croit dintr-un lemn tare. Ei au încercat să mănînce în continuare, dar și-au dat seama imediat că lemnul nu era cel mai indicat pentru ei și, dezgustați de această hrană neplăcută, au plecat unii într-o parte, alții în alta, fără să se mai întoarcă măcar să-mi mulțumească. Aceasta este povestea mea și așa s-a întîmplat că dumneata, trăgînd de frînghie, ai găsit o păpușică vie în locul unui măgar mort.

— Dar nu mă interesează povestea ta ! strigă, înfuriat, cumpărătorul. Eu știu că am dat douăzeci de parale cînd te-am cumpărat și vreau să-mi iau banii înapoi. Știi ce-o să fac ? Te duc în tîrg din nou și te vînd ca pe un lemn uscat, bun de aprins focul în sobă.

— Vinde-mă, vinde-mă din nou ! Aș fi bucuros ! spuse Pinocchio.

Dar, vorbind astfel, Pinocchio își făcu vînt și sări în apă. Înotînd repede, se depărtă de țărm și-i strigă bietului cumpărător :

— Adio, stăpîne ! Dacă-ți mai trebuie piele pentru tobă, amintește-ți de mine.

Și rîdea continuîndu-și drumul ; iar peste puțină vreme întoarse capul și strigă mai tare :

— Adio, stăpîne ! Dacă ai nevoie de lemne uscate ca să aprinzi tocul în sobă, amintește-ți de mine.

Și, ca s-o scurtăm, cît ai clipi din ochi, se depărtă atît de mult de țărm, încît nu se mai zărea aproape deloc ; ba, să nu mint, se mai vedea la suprafața apei ca un punct negru și, din cînd în cînd, scotea picioarele afară din apă și sărea ca un delphin foarte bine dispus.

Între timp, Pinocchio, care înota la întîmplare, văzu în mijlocul mării o stîncă ce părea de marmură albă ; iar în vîrfurile stîncii stătea o frumoasă Căprioară, care behăia drăgostos și-i făcea semn să se apropie.

Lucrul cel mai curios era că lîna Căprioarei, în loc să fie, ca a suratelor ei, albă sau neagră sau bălțată, era albastră, dar de un albastru strălucitor, care amintea mult culoarea părului frumoasei Copile.

Vă las din nou să vă închipuiți cît de puternic a început să bată inima bietului Pinocchio ! Își adună toate forțele și începu să înoate înspre stîncă cea albă ; era aproape la jumătatea drumului, cînd iată că iese din apă și-i apare în față capul înspăimîntător al unui monstru marin, cu gura larg deschisă, ca o prăpastie, și cu trei șiruri de dinți, care te-ar fi înfricoșat chiar dacă i-ai fi văzut numai pictați.

Și știți cine era acel monstru marin ! Era nici mai mult nici mai puțin decît uriașul Rechin, pomenit de mai multe ori în această carte și care, pentru stricăciunile pe care le pricinuisese și pentru lăcomia sa nepotolită, fusese supranumit „Spaima peștilor și a pescarilor“.

Închipuiți-vă groaza bietului Pinocchio la vederea acestui Rechin ! Încercă să-l ocolească, să schimbe drumul, încercă să fugă ; dar gura aceea, mare și larg deschisă, se apropia cu iuțeala unei săgeți.

— Grăbește-te, Pinocchio, te rog ! behăi frumoasa Căprioară.

Și Pinocchio înota cu brațele, cu pieptul, cu picioarele, ca un desperat.

— Fugi, Pinocchio, se apropie monstrul !

Iar păpușica își adunase toate puterile și-și dublase viteza.

— Ferește-te, Pinocchio !... Te ajunge monstrul !... Vine !... Iată-l !... Grăbește-te, sau ești pierdut !...

Și Pinocchio înota mai repede ca niciodată și înainta cu iuțeala glontelui. Se apropiase de stîncă, iar Căprioara, aplecîndu-se în afară, întinsese piciorușele din față ca să-l ajute să iasă din apă.

Însă era prea tîrziu. Monstrul, care pînă atunci își văzuse de treburile lui, îl ajunse și-l înghiți pe bietul Pinocchio, ca pe un ou de găină ; și-l înghiți cu atîta zgomot și cu atîta lăcomie,

că Pinocchio, alunecînd în jos, în burta Rechinului, se lovi atît de puternic, încît rămase năucit un sfert de oră.

Cînd își reveni după lovitură, nu știa nici ce să facă și nici pe ce lume se află. Era înconjurat din toate părțile de o mare întunecime ; de un întuneric des și negru, încît îi părea că a intrat cu capul într-o călimară plină cu cerneală. Ascultă cu atenție și nu auzi nici un zgomot ; doar din cînd în cînd, puternice rafale de vînt îl izbeau în față. La început, n-a putut înțelege de unde venea vîntul ; dar, pînă la urmă, a înțeles că suflul ieșea din plămîinii monstrului. Pentru că trebuie să știți că Rechinul suferea de astmă și de aceea, cînd respira, ți se părea că bate Crivățul.

La început, Pinocchio încercă să-și facă puțin curaj ; dar cînd, în cele din urmă, își dădu seama că este închis în burta monstrului marin, începu să plîngă și să țipe, iar printre lacrimi, spunea :

— Ajutor ! Ajutor ! Vai, bietul de mine ! Nu e nimeni aici ca să mă salveze ?

— Cine vrei să te scape, nefericitul ? se auzi, prin întunericul acela des, o voce spartă, ca de gîitară dezacordată.

— Cine vorbește acolo ? întrebă Pinocchio, simțind că-i îngheață sîngele în vine, de spaimă.

— Sînt Tonul, un biet pește de mare, înghițit de Rechin odată cu tine. Și tu ce fel de pește ești ?

— Eu n-am de-a face cu peștii. Sînt doar o păpușă de lemn.

— Atunci, dacă nu ești pește, de ce te-ai lăsat înghițit de Rechin ?

— Nu eu m-am lăsat înghițit de monstrul acela, ci el m-a, înghițit. Și acum, ce putem face aici, pe întuneric ?

— Să ne resemnăm și să așteptăm ca Rechinul să ne digere pe amîndoi.

— Dar eu nu vreau să fiu digerat ! țipă Pinocchio, începînd să plîngă.

— Nici eu n-aș vrea, adăugă Tonul, dar sînt destul de înțe-

lept ca să mă mîngîi la gîndul că pentru un pește este mai onorabil să moară în apă decît în ulei.

— Prostii ! strigă Pinocchio.

— Aceasta este părerea mea, răspunse Tonul. Și, după cum susține orice Ton care gîndește, părerile trebuiesc respectate.

— Pe scurt, eu vreau să plec de aici, vreau să fug !

— Fugi, dacă poți.

— Cît de mare o fi Rechinul care ne-a înghițit ? întrebă păpușica.

— Închipuiește-ți că are mai mult de un kilometru în lungime, fără să mai socotim și coada.

În timp ce vorbeau pe întuneric, lui Pinocchio i s-a părut că zărește departe, foarte departe, o luminiță.

— Ce-o mai fi și cu luminița aceea din depărtare ? întrebă Pinocchio.

— O fi vreun alt tovarăș de suferință, care o fi așteptînd și el, ca și noi, clipa cînd va fi digerat de Rechin.

— Vreau să mă duc să-l găsesc. N-o fi, oare, din întîmplare, vreun pește bătrîn care să-mi arate drumul ca să pot fugi de-aici ?

— Ți-o doresc din toată inima, dragă păpușică !

— Adio, Tonule !

— Cu bine, păpușică, și să ai noroc !

— Cînd o să ne mai vedem ?

— Cine știe !... Mai bine să nu ne mai gîndim la asta !...

CAPITOLUL XXXV

Pinocchio găsește în burta Rechinului...

Pe cine găsește ! Citiți acest capitol și veți afla

După ce-și luă rămas bun de la Ton, bunul său prieten, Pinocchio începu să meargă orbește prin întunericul din burta Rechinului, îndreptîndu-se încet către luminița care se întrezărea în depărtare.

Pe cînd mergea, simți că picioarele i se înfundă într-o băltoacă de apă stătută și care răspîndea un miros de pește prăjit.

Și cu cît înainta, cu atît luminița devenea mai strălucitoare și mai clară. Și a tot mers și a mers, iar pînă la urmă a ajuns... Și atunci, ce credeți că a găsit ? Pariez pe orice că nu veți ghici. A găsit o mescioară cu o lumînare aprinsă, înfiptă într-o sticlă verde ; și la masă stătea un bătrînel, albit de tot, de parcă ar fi fost de zăpadă ori de frișcă. Morfolea niște peștișori vii, atît de vioi, încît, uneori, în timp ce-i mesteca, îi scăpau printre dinți.

Bietul Pinocchio a fost cuprins de o bucurie atît de mare și atît de neașteptată, încît puțin a lipsit să nu leșine. Voia să rîdă, voia să plîngă, voia să spună o sumedenie de lucruri ; dar, din pricina emoției, bolborosea jumătăți de cuvinte și bîlbîia vorbe fără noimă. În cele din urmă, reuși să scoată un strigăt de bucurie și, deschizînd brațele, se aruncă de gîtul bătrînului și începu să țipe :

— Oh, tăticle, bine că te-am regăsit ! De-acum înainte nu te mai părăsesc niciodată, niciodată !

— Deci privirile nu mă înșeală ? răspunse bătrînelul, frecîndu-se la ochi. Așadar, tu ești scumpul meu Pinocchio ?

— Da, da, eu sînt, chiar eu ! Nu-i așa că m-ai și iertat, tăticle ? Oh, tăticle, cît ești de bun !... Și cînd te gîndești că eu, dimpotrivă... Dar dacă ai ști cîte nenorociri mi s-au întîmplat și cîte lucruri mi-au ieșit pe dos ! Închipuiește-ți că în ziua cînd tu, bunul meu tătice, ți-ai vîndut pelerina și mi-ai cumpărat abecedarul ca să mă duc la școală, eu am fugit să văd marionetele, și păpușarul voia să mă pună pe foc ca să i se frigă berbecul ; dar tot el mi-a dat apoi cinci galbeni, ca să ți-i aduc ție ; apoi am întîlnit Vulpea și Motanul care m-au dus la hanul Racul Roșu, unde au mîncat ca lupii ; mai apoi am plecat singur, noaptea, și am întîlnit tîlharii, care s-au luat după mine ; eu înainte și ei în urmă, eu tot înainte și ei tot în urmă ; eu înainte, pînă m-au spînzurat de o ramură a Stejarului cel mare ; acolo, a trimis frumoasa Copilă cu părul negru-albă-

striu o trăsurică să mă ia, iar doctorul, după ce m-a văzut, a spus imediat : „Dacă nu este mort, înseamnă că totuși trăiește“. Acolo am spus o minciună și nasul a început să-mi crească, încît nu mai puteam să ies pe ușa camerei ; după aceea m-am dus cu Vulpea și cu Motanul să îngrop cei patru galbeni, deoarece unul îl cheltuisem la han ; și Papagalul a început să rîdă și, în loc de două mii de galbeni, n-am găsit nici unul ; iar Judecătorul, aflînd că fusesem jefuit, m-a întemnițat imediat, ca să dea satisfacție hoților ; la înapoierea de acolo, am văzut un preafrumos ciorchine de struguri, într-o vie, și m-am prins într-o cursă ; iar țăranul, pe bună dreptate, mi-a pus zgarda cîinelui ca să-i păzesc cotețul de păsări ; și cînd mi s-a recunoscut nevinovăția, am fost lăsat să plec, dar Șarpele cu coada care scotea fum a început să rîdă și i s-a rupt din piept ; mai apoi, m-am întors la casa frumoasei Copile care murise, iar Porumbelul, văzîndu-mă că plîng, mi-a spus : „L-am văzut pe tatăl tău ; își construia o luntre, ca să plece pe urmele tale“. Iar eu i-am răspuns : „Dac-aș avea și eu aripi...“ El m-a întrebat atunci : „Vrei să-l cauți pe taică-tău ? Și eu i-am răspuns : „Desigur ! Dar cine mă duce la el ? Iar el a continuat : „Te duc eu“. Și eu l-am întrebat : „Cum ? Iar el mi-a spus : „Urcă-te în spinarea mea“. Și așa am zburat toată noaptea, iar dimineața toți pescarii, care priveau spre mare, mi-au spus : „Un biet om, într-o barcă, este pe punctul de a se-neca“. Și eu, de departe, te-am recunoscut imediat, fiindcă mi-o spunea inima, și ți-am făcut semn să te întorci la țarm.

— Te-am recunoscut și eu, spuse Geppetto, și m-aș fi întors bucuros la țarm, dar ce era să fac ? Marea era agitată și un val mi-a răsturnat bărcuța... Atunci, un înspăimîntător Rechin, care era prin apropiere, de cum mă văzu în apă, veni spre mine ; scoțînd limba afară, m-a atras ușor-ușor și m-a înghițit ca pe o gălușcă.

— Și de cînd ești închis aici ? întrebă Pinocchio.

— În curînd se vor împlini doi ani, din ziua aceea ; doi ani,

dragul meu Pinocchio, care mi-au părut două veacuri.

— Cum de-ai rezistat pînă acuma ? Unde-ai găsit lumînarea ? Dar chibriturile de aprins cine ți le-a dat ?

— O să-ți povestesc totul, îndată. Află deci că aceeași furtună, care mi-a răsturnat barca, a mai răsturnat și un vas comercial. Marinarii s-au salvat cu toții, dar vasul s-a scufundat. Și același Rechin, care în ziua aceea avea o foame de lup, după ce m-a înghițit, a dat pe gît și nava comercială !

— Cum ? A înghițit-o deodată, întreagă ? întrebă uimit Pinocchio.

— Toată, dintr-o înghițitură ; a lăsat afară numai catargul principal care-i rămăsese printre dinți, ca un os de pește. Spre norocul meu, vasul acela era încărcat cu carne conservată în cutii de cositor, cu pesmeți — adică pîine prăjită — cu sticle de vin, cu struguri uscați, cu caș, cu cafea, cu zahăr, cu lumînări de stearină și cu cutii de chibrituri cerate. Cu tot acest belșug, am putut să mă hrănesc timp de doi ani, dar acuma am ajuns la ultimele rămășițe ; astăzi, în cămară, nu mai este nimic și lumînarea, pe care o vezi aprinsă, este ultima care mi-a mai rămas.

— Și după asta ?

— După asta, vom rămîne amîndoi pe întuneric, dragul meu.

— Atunci, tăticle, spuse Pinocchio, să nu mai pierdem timpul. Să fugim cît mai repede.

— Să fugim ? Și cum anume ?

— Să ieșim din gura Rechinului și să ne aruncăm, înot, în apa mării.

— Că bine zici ; dar eu, dragul meu, nu știu deloc să înot.

— Și ce dacă ? O să te urci călare în spinarea mea, iar eu, care sînt un bun înotător, te voi lăsa, teafăr și nevătămat, pe țarm.

— Visuri, copilul meu ! răspunse Geppetto, dînd din cap și surîzînd melancolic. Îți pare lucru ușor ca o păpușică înaltă de un metru, cum ești tu, să aibă putere să mă ducă în spinare ?

— Să încercăm și să vedem ! Oricum, dacă ne e scris să murim, vom avea, cel puțin, mulțumirea că murim împreună, îmbrățișați.

Și fără să mai spună ceva, Pinocchio luă în mână lumînarea, și, mergînd înainte ca să lumineze calea, îi spuse tatălui său :

— Vino după mine și nu-ți fie frică.

Și așa meraseră o bună bucată de drum și trecură prin burta Rechinului. Dar cînd ajunseră acolo unde începea gîtlejul monstrului, se gîndiră să se oprească și să privească împrejur, că să aleagă momentul cel mai bun de fugă.

Acum, trebuie să știți că Rechinul, care era foarte bătrîn și suferea de astmă și de palpitații la inimă, dormea cu gura deschisă ; de aceea Pinocchio se apropie de gîtlejul monstrului și privi de acolo : văzu o gură mare, larg deschisă și un colțisor de cer înstelat, cu un frumos clar de lună.

— Acesta este momentul potrivit pentru fugă, șopti atunci păpușica, întorcîndu-se spre tatăl său. Rechinul doarme buștean, marea este liniștită și afară luna luminează ca ziua. Vino, așadar, tăticule, după mine și, peste puțină vreme, vom fi salvați.

Zis și făcut : se urcară pe gîtlejul monstrului marin și poposiră în gura lui cea mare ; aici începură să meargă în vîrfurile picioarelor, pe limba Rechinului, o limbă largă și lungă cît alea unui mare parc. Și erau pe punctul de a face săritura salvatoare și de a se arunca în apă, dar, tocmai atunci, Rechinul strănută ; strănutul acesta îl zgudui atît de puternic, încît Pinocchio și Geppetto fură aruncați cu violență, din nou, în burta monstrului.

În izbitura căderii, lumînarea se stinse și atît tatăl, cît și fiul rămaseră pe întuneric.

— Și acum ? întrebă Pinocchio cu o voce gravă.

— De-acum, băiete, sîntem definitiv pierduți.

— De ce pierduți ! Dă-mi mîna, tăticule, și ai grijă să nu aluneci.

— Unde mă duci ?

— Trebuie să încercăm din nou să fugim. Vino cu mine și nu-ți fie frică.

După aceea, Pinocchio își luă tatăl de mână și, continuând să meargă în vârful picioarelor, urcară împreună pe gîtlejul monstrului, apoi trecură peste toată limba și peste cele trei rînduri de dinți. Totuși, înainte de a face marea săritură, păpușica îi spuse lui Geppetto :

— Urcă-te călare în spatele meu și ține-te strîns, cu putere. De celelalte mă ocup eu.

Îndată ce Geppetto se urcă în spatele fiului său, Pinocchio, sigur pe sine, se aruncă în apă și începu să înoate. Marea era liniștită ca untdelemnul, luna strălucea în toată splendoarea ei și Rechinul continua să doarmă adînc, încît nici o lovitură de tun nu l-ar fi trezit din somn.

CAPITOLUL XXXVI

În sfîrșit, Pinocchio încetează să mai fie păpușă și devine băiat

Pe cînd înota repede ca să ajungă la țărm, Pinocchio băgă de seamă că tatăl său, pe care-l purta în cîrcă și care stătea cu picioarele în apă, tremura de parcă ar fi avut friguri.

Tremura de frig, ori de spaimă ? Cine putea ști ?... Poate și de una, și de alta. Dar Pinocchio, crezînd că tatăl tremură numai de frică, îi spuse ca să-l mai liniștească :

— Curaj, tăticle ! Peste cîteva minute ajungem pe pămînt și vom fi salvați.

— Dar unde este plaja aceea binecuvîntată ? întrebă bătrînelul, devenind tot mai neliniștit și ațintindu-și privirea, aidoma croitorului cînd pune ața-n ac. Mă uit în toate părțile și nu văd decît cer și mare.

— Eu zăresc însă și țărmul, spuse păpușica. Să știi că eu sînt ca motanii : văd mai bine noaptea decît ziua.

Bietul Pinocchio se prefăcea că este bine dispus, dar... dar...

începea să-și piardă curajul, puterile îi scădeau, respirația îi devenea tot mai greoaie și mai obosită ; era sfârșit și țărml era încă departe.

Înotă cît îl mai ținură puterile, apoi se întoarse cu capul către Geppetto și-i spuse cu voce întretăiată :

— Tăticule... ajută-mă... mor !

Și tatăl și fiul erau gata să se înece, cînd auziră un glas ca de gitară dezacordată, care întrebă :

— Cine spuse că moare ?

— Eu și sărmanul meu tată !

— Vocea asta mi-e cunoscută. Tu ești, Pinocchio ?

— Da, dar tu cine ești ?

— Eu sînt Tonul, tovarășul tău de nenorocire din burta Rechinului.

— Și cum de ai scăpat ?

— Ți-am urmat exemplul. Tu mi-ai arătat drumul și, după tine, am fugit și eu.

— Tonule dragă, ai picat tocmai la timp ! Te rog pe tine, care-ți iubești atîta copilașii, ajută-ne, ori sîntem pierduți.

— Bucuros și din toată inima. Prindeți-vă amîndoi de coada mea și la drum !

Geppetto și Pinocchio, după cum vă puteți închipui, primiră numaidecît invitația ; dar, în loc să se prindă de coada Tonului, crezură că este mai ușor să se așeze, de-a dreptul, în spinarea acestuia.

— Sîntem prea grei ? îl întrebă Pinocchio.

— Grei ? Nicidecum ! Îmi pare că duc în spinare două carapace de scoică, răspunse Tonul, care era atît de mare și atît de puternic, încît părea un vițel de doi ani.

Ajunși la mal, Pinocchio sări primul jos, ca să-și ajute tatăl să coboare ; apoi se întoarse către Ton și, cu o voce emoționată, îi spuse :

— Prietene dragă, mi-ai salvat tatăl și-ți mulțumesc din adîncul sufletului. Și acum, îngăduie-mi să te sărut, în semn de veșnică recunoștință.

Tonul își scoase botul afară din apă și Pinocchio îngenunche și-l sărută cu multă căldură.

La acest gest de dragoste sinceră, bietul Ton, care nu era obișnuit cu așa ceva, se simți atât de emoționat încît, rușinîndu-se să fie văzut plîngînd ca un copil, își ascunse capul sub apă și dispăru.

Între timp, se crăpase de ziuă. Atunci Pinocchio îl luă la braț pe Geppetto, care abia se mai putea ține pe picioare, și-i spuse :

— Sprijină-te de mine, scumpul meu tătîc, și să mergem încet-încetîșor, ca furnicile ; iar cînd vom obosi, să ne așezăm pe marginea drumului.

— Și unde mergem ? întrebă Geppetto.

— Să căutăm o casă sau o colibă, unde oamenii să ne dea o bucățică de pîine și o mîină de paie, care să ne servească drept pat.

Nu făcuseră nici o sută de pași, cînd văzură două chipuri urîte care cerșeau în mijlocul drumului.

Erau Motanul și Vulpea, dar nu mai aduceau cu cei de odinioară. Închipuiți-vă că Motanul, tot prefăcîndu-se orb, orbise de-a binelea, iar Vulpea, îmbătrînită, mîncată de molii și năpîrlită, nu mai avea nici coadă. Căci lucrurile stăteau așa : această hoțoaică amărîtă, căzută în cea mai neagră mizerie, fusese silită, într-o bună zi, să-și vîndă, unui negustor ambulant de mărunțișuri, pînă și preafrumoasa ei coadă, pe care acesta a cumpărat-o ca să-și facă din ea apărătoare de muște.

— Oh, Pinocchio, strigă Vulpea cu o voce plîngătoare, ai milă de doi bieți bolnavi !

— Bolnavi ! repetă Motanul.

— Rămas bun, prefăcuților ! răspunse păpușica. M-ați înșelat o dată, acum nu mă mai prindeți.

— Crede-ne, Pinocchio, pentru că acum am ajuns niște bieți nenorociți !

— Nenorociți ! repetă Motanul.

— Dacă ați sărăcit, vă meritați soarta. Amintiți-vă de pro-

verbul : „Banii furați nu fac pui“. Rămas bun, prefăcuților !

— Fie-ți milă de noi !

— De noi !

— Rămas bun, prefăcuților ! Amintiți-vă de proverbul care spune : „Lucrul dobândit în mod necinstit nu folosește“.

— Nu ne părăsi !

— Părăsi ! repetă Motanul.

— Rămas bun, prefăcuților ! Amintiți-vă următorul proverb : „Cine sapă groapa altuia cade singur în ea“.

După acest schimb de cuvinte, Pinocchio și Geppetto își continuă liniștit drumul ; iar după ce mai făcură o sută de pași, zăriră, la capătul unei cărări din mijlocul câmpului, o frumoasă căsuță de paie, acoperită cu țigle și cu cărămizi.

— Căsuța asta trebuie să fie locuită de cineva, spuse Pinocchio. Să ne apropiem și să batem la ușă.

Într-adevăr, se apropiară și bătură la ușă.

— Cine este ? întrebă un glăscior dinăuntru.

— Sîntem un sărman părinte și un biet copil, înfometați și fără adăpost ! răspunse păpușica.

— Învîrțiți cheia și ușa se va deschide ! spuse același glăscior.

Pinocchio întoarse cheia și ușa se deschise. Intrară înăuntru, priviră în toate părțile și nu văzură pe nimeni.

— Dar stăpînul casei unde este ? întrebă Pinocchio, mirat.

— Iată-mă-s aici !

Tatăl și fiul priviră în tavan și-l văzură pe Greierele-vorbitor stînd pe o bîrnă.

— Oh, scumpul meu Greieraș ! spuse Pinocchio, salutîndu-l politicos.

— Acum, îmi spui „scumpul meu Greieraș“, nu-i așa ? Dar îți mai amintești că, atunci cînd m-ai gonit din casa ta, mi-ai tras o lovitură de ciocan ?

— Ai dreptate, Greierașule. Gonește-mă și tu pe mine... Lovește-mă și tu pe mine cu ciocanul, dar ai milă de bietul meu tată.

— Eu o să am milă și de tată, și de fiu ; dar am vrut să-ți reamintesc purtarea ta cea urâtă, ca să-ți arăt că, în lumea asta, trebuie să fim buni cu toată lumea, dacă vrem să fim răsplătiți cu aceeași bunăvoință atunci când sîntem la ananghie.

— Ai dreptate, Greierașule, ai multă dreptate ; și eu voi ține minte lecția pe care mi-ai dat-o. Dar vrei să-mi spui cum de ți-ai cumpărat căsuța asta ?

— Căsuța asta mi-a dăruit-o ieri o preagrațioasă Capră, care avea lînă colorată într-un albastru foarte frumos.

— Și Capra unde este ? întrebă Pinocchio, cuprins de o mare curiozitate.

— Nu știu.

— Și cînd se întoarce ?

— Nu se mai întoarce niciodată. A plecat ieri îndurerată și behăind, de parcă ar fi spus : „Bietul Pinocchio, n-o să-l mai văd niciodată ! Rechinul trebuie să-l fi mîncat de-a binelea“.

— Chiar așa a vorbit ?... Deci ea era... ea era... scumpa mea Zînă ! începu să strige Pinocchio, sughițînd și plîngînd în hohote.

După ce a isprăvit de plîns, și-a șters ochii, a pregătit un culcuș bun din paie și l-a așezat pe Geppetto, bătrînul său părinte. Apoi îl întrebă pe Greierele-vorbitor :

— Spune-mi, Greierașule : unde aș putea să găsesc un pahar cu lapte pentru sărmanul meu tată ?

— La o mică depărtare de aici stă grădinarul Giangio, care are vaci cu lapte. Du-te la el și vei găsi ce cauți.

Pinocchio alergă acasă la grădinar, iar acesta îl întrebă :

— Cît lapte vrei ?

— Un pahar plin.

— Un pahar cu lapte costă un ban. Dar să mi-l dai înainte.

— Nu am nici o centimă ! răspunse Pinocchio, rușinat și mîhnit.

— Rău, păpușico, răspunse grădinarul. Dacă tu n-ai nici o centimă, nici eu n-am nici o picătură de lapte.

— Mă rog, spuse Pinocchio și porni să plece.

- Așteaptă puțin, spuse Giangio. Noi doi o să ne înțelegem pînă-n cele din urmă. Vrei să-nveți să-nvîrtești roata fîntînii ?
- Ce este această roată ?
- Este un mecanism de lemn, care servește la scos apa din fîntînă, ca să stropim legumele.
- O să încerc.
- Deci, o să scoți o sută de găleți cu apă și eu o să-ți dau, în schimb, un pahar cu lapte.
- Bine.
- Giangio îl duse pe Pinocchio în grădină și-i arătă cum trebuia să învîrtească roata. Păpușica începu imediat să muncească ; dar pînă să scoată o sută de găleți de apă, era lac de transpirație, din cap pînă-n picioare.
- Pînă acuma truda de a învîrți la roată, spuse grădinarul, cădea în sarcina măgarului meu ; dar acum, bietul de el, este pe moarte.
- Mi-l arăți și mie ? întrebă Pinocchio.
- Bucuros.
- Cînd intră în grajd, Pinocchio văzu un măgaruș frumos, întins pe paie, istovit de foame și de prea multă muncă. După ce-l privi foarte atent, spuse în sinea sa, adînc tulburat : „Și, totuși, pe măgarușul ăsta l-am mai văzut ! Îmi pare cunoscut !”
- Și plecîndu-se spre el, îl întrebă în limba măgărească :
- Cine ești ?
- La această întrebare, măgarușul deschise ochii aproape stinși și răspunse, întretăiat, în același grai :
- Sînt Fi... til...
- Apoi închise ochii și-și dădu duhul.
- Oh, bietul Fitol ! rosti Pinocchio cu voce stinsă. Și luînd o mîna de paie, își șterse o lacrimă care-i luneca pe față.
- Te întristezi atîta pentru un măgar care nu te costă nimic ? spuse grădinarul. Atunci ce să fac eu, care l-am cumpărat cu bani peșin ?
- O să-ți spun motivul... era un prieten de al meu !

— Prieten de al tău ?
— Un coleg de școală.
— Cum ?! strigă Giangio, izbucnind într-un hohot de râs. Cum ?! Ai avut măgari colegi de clasă ?... Îmi închipui ce studii frumoase ai mai făcut ?

Păpușica se rușină la auzul acestor cuvinte ; luă paharul cu lapte aproape cald și se întoarse la căsuță.

Și, din acea zi, timp de peste cinci luni, se scula în fiecare dimineață, înainte de crăpatul zorilor, ca să învîrtească roata fîntîinii și să primească, în schimb, un pahar cu lapte, care ajuta sănătății tatălui său. Dar nu s-a mulțumit numai cu atîta ; cu timpul a învățat să împletească panere și coșuri de trestie ; iar banii pe care-i cîștiga îi chivernisea cu multă grijă, pentru cheltuelile zilnice. Între altele, construi cu mîna lui un cărucior elegant, ca să-l plimbe și să-l scoată la aer pe tatăl său.

În orele tîrzii de seară, se trudea să scrie și să citească. Cumpărase din satul învecinat, pentru cîțiva bani, o carte mare, din care încerca să silabisească și căreia îl lipseau începutul și sfîrșitul. Pentru scris se servea de o așchie ascuțită în loc de peniță și, fiindcă nu avea nici călimară, nici cerneală, o înmuia într-o sticlută plină cu zeamă de mure și de cireșe.

Este drept că, prin dorința lui de a învăța, de a munci și de a rezista, Pinocchio reușise nu numai să-și țină tatăl, mereu bolnav, într-o oarecare îndestulare, dar să-și economisească și vreo patruzeci de bănuți pentru un costum nou.

Într-o dimineață, îi spuse tatălui său :

— Mă duc la tîrgul din apropiere să-mi cumpăr o hăinuță, o bonetă și o pereche de pantofi. Cînd m-oi întoarce acasă, voi fi așa de elegant, încît o să semăn cu un boier.

Ieșind din casă, Pinocchio începu să alerge foarte vesel și mulțumit. Dar deodată se auzi chemat pe nume și, întorcînduse, văzu un Melc frumos, care tocmai ieșea din mărăciniș.

— Nu mă recunoști ? întrebă Melcul.

— Parcă da, parcă nu.

— Nu-ți amintești de Melcul acela care făcea pe slujitorul

Zînei cu părul negru-albăstriu ? Nu-ți amintești că am coborît să-ți luminez drumul și că tu ai rămas cu un picior înfipt în ușa casei ?

— Îmi amintesc de toate ! strigă Pinocchio. Spune-mi repede, Melcușor frumos, unde ai lăsat-o pe buna mea Zînă ? Ce face ? M-a iertat ? Își mai amintește de mine ? Stă depărte de aici ? Aș putea să mă duc s-o găsesc ?

La toate aceste întrebări, rostite în grabă, pe nerăsuflăte, Melcul răspunse cu obișnuita sa încetineală.

— Dragă Pinocchio, sărmana Zîna zace într-un pat de spital.

— La spital ?

— Din păcate. Obosită de multele nenorociri prin care a trecut, este grav bolnavă, și nu are cu ce să-și mai cumpere pîine.

— Într-adevăr ?... Vai, ce veste tristă mi-ai dat ! Biata Zînă ! Sărmana Zînă ! Nefericita Zînă !... Dacă aș avea un milion, aș alerga să i-l ofer. Dar n-am decît patruzeci de bănuți !... Iată-i aici : mă duceam să-mi cumpăr un costum nou cu ei. Ia-i, Melcule, și du-te să-i duci bunei mele Zîne.

— Și costumul tău cel nou ?

— Mai am timp să mă îngrijesc de el. Aș vinde și hainele astea sărăcăcioase de pe mine, ca s-o pot ajuta. Du-te repede, dragul meu Melc, și aranjează tu toate lucrurile, iar peste două zile întoarce-te, te rog, pentru că vreau să-ți mai dau și alți bani. Pînă acum am muncit ca să-mi hrănesc tatăl ; de azi înainte, voi lucra cinci ore mai mult ca s-o ajut și pe buna mea mamă. Rămas bun, Melcule, și te aștept peste două zile.

Melcul, împotriva obiceiului său, începu să alerge ca o șopîrlă în luna lui Cuptor.

Cînd Pinocchio se întoarse acasă, tatăl său îl întrebă :

— Unde este costumul tău cel nou ?

— N-am găsit nici unul care să-mi vină bine. Nu face nimic ! O să-mi cumpăr altă dată.

În seara aceea, Pinocchio, în loc să lucreze pînă la zece sea-

ra, a trudit pînă după miezul nopții ; și în loc să facă opt coșuri de trestie, a terminat paisprezece.

Apoi s-a culcat și a adormit. Și, în somn, i-a apărut Zîna, frumoasă și surîzătoare, care, după ce l-a sărutat, i-a spus :

— Bravo, Pinocchio ! Pentru inima ta cea bună, eu te iert de toate ștregăriile pe care le-ai făcut pînă acum. Copiii care-și ajută cu dragoste părinții în greutățile și bolile lor merită să fie laudați și iubiți, chiar atunci cînd nu sînt exemple de ascultare și de bună purtare. Fă-te băiat cuminte și vei fi fericit.

Dar visul se termină, iar Pinocchio se deșteaptă și deodată căscă ochii de uimire.

Acum, închipuiți-vă cît de mult se minună micuțul nostru cînd își dădu seama că nu mai era o păpușică de lemn, ci devenise un băiat ca toți ceilalți de vîrsta lui. Își aruncă privirea în jur, și, în locul pereților de paie ai căsuței, văzu o cămăruță frumoasă, mobilată și dichisită cu mult gust. Cînd coborî din pat, găsi un costum nou, un basc nou și o pereche de cizmu-
lițe de piele, care-i veneau ca turnate.

După ce se îmbracă cu costumul cel nou, își vîrî mîinile în buzunar și găsi un portmoneu de fildeș, pe care erau scrise următoarele cuvinte : „Zîna cu părul negru-albăstriu înapoiază scumpului său Pinocchio cei patruzeci de bănuți și-i mulțumește pentru bunătatea sa“. Deschise apoi portofelul, și în locul celor patruzeci de bănuți de aramă, în el străluceau patruzeci de galbeni nou-nouți.

După aceea, se privi în oglindă și i se păru că este altul : în locul păpușii de lemn, oglinda arăta imaginea unui băiat vioi și inteligent, cu părul castaniu, cu ochii albaștri și cu o înfățișare veselă și fericită, ca o sărbătoare de vară.

În mijlocul acestor minunății care se perindau prin fața lui, Pinocchio nu mai știa nici el dacă era treaz de-a binelea sau visa cu ochii deschiși.

— Dar tatăl meu unde este ? strigă deodată.

Și intrînd în camera alăturată, îl găsi pe bătrînul Geppetto sănătos, vioi și bine dispus, ca odinioară ; el își reluase meș-

teșugul său de cioplitor în lemn și tocmai desena o preafrumoasă ramă împodobită cu frunze, cu flori și cu nenumărate capete de animale.

— Tăticule, spune-mi și mie : cum de s-au produs toate aceste schimbări neprevăzute ? îl întrebă Pinocchio, sărindu-i de gît și acoperindu-l cu sărutări.

— Schimbarea aceasta neprevăzută din casa noastră ți se datorează ție, fiule, spuse Geppetto.

— De ce tocmai mie ?

— Pentru că atunci cînd copiii răi devin buni, ei capătă o nouă înfățișare, chiar și pentru rudele lor.

— Și păpușica de lemn unde o fi ascunsă ?

— Iat-o, răspunse Geppetto și-i arătă o păpușă mare de lemn, sprijinită de un scaun, cu capul întors într-o parte, cu brațele atîrnînd, cu picioarele puse unul peste altul și îndoite de la genunchi, încît te minunai, văzînd-o, cum de stă dreaptă.

Pinocchio se întoarse s-o privească ; și după ce o admiră puțin, spuse în sine sa, cu o mare bucurie :

„Cît de caraghios arătam cînd eram păpușă de lemn și cît de mulțumit sînt acum, cînd am devenit un băiețel adevărat !“